LAURA RESTREPO
Dulce companie

Fetelor: Carmen, Villa, Titi, Cristina, Clara, Gloria Ceci, Diana şi Helena

...se dovedeşte încă o dată slăbiciunea firească a femeilor şi uşurinţa lor vicioasă şi dobândită de a cădea sub asaltul oricărui înger prăbuşit.
JOSE SARAMAGO

I

ORIFIEL, ÎNGERUL DE LUMINĂ

N-au fost semne care să prevestească faptele. Sau poate au fost şi n-am ştiut eu să le interpretez. Reconstituind acum lucrurile, îmi amintesc că, cu câteva zile înainte ca totul să înceapă, trei bărbaţi au violat o nebună chiar în dreptul clădirii în care locuiesc. Cam tot pe atunci câinele vecinei mele s-a aruncat pe geam de la etajul trei, a aterizat în stradă şi-a scăpat nevătămat, iar leproasa care vindea bilete de loterie la întretăierea străzilor 92 şi 15 a dat naştere unui plod frumos şi sănătos. Precis că toate astea, ca şi multe altele au fost semne, numai că oraşul ăsta care-a luat-o razna anunţă de atâtea ori că vine sfârşitul lumii, încât nimeni nu le mai ia în seamă. Şi asta aici, unde locuiesc eu, într-un cartier al clasei de mijloc; ce să mai zic de prevestirile care apar zilnic prin mahalale.

Adevărul-adevărat e că istoria asta cu ecouri supranaturale, care avea să-mi dea într-un mod atât de straniu viaţa peste cap, a început la ora opt dimineaţa a unei zile de luni cât se poate de banale şi obişnuite, când am intrat prost-dispusă în redacţia revistei Somos, unde lucram ca reporteră. Eram sigură că şeful avea să-mi dea o sarcină de care n-aveam nici un chef, lucru care-mi stricase dispoziţia pentru întreg weekendul. Ştiam că mă vor trimite să mă ocup de concursul naţional de frumuseţe, ce era pe punctul de a începe în oraşul Cartagena. Eram mai tânără decât acum, debordam de entuziasm şi mă încăpăţânam să scriu despre lucruri care să merite osteneala, însă soarta mă silea să-mi câştig pâinea la unul dintre nenumăratele săptămânale mondene.

Dintre toate obligaţiile de serviciu de la Somos, concursul de frumuseţe era de departe cea mai rea. Nu era deloc plăcut să intervievezi treizeci de fete cu talie de viespe şi creieraş aşijderea. Recunosc că orgoliul meu era rănit de atâta tinereţe şi atât de puţine kilograme, dar şi mai dureros era că trebuia să dau importanţă surâsului Pepsodent al lui Miss Boyacâ, celibatului îndoielnic al lui Miss Tolima, preocupării pentru copiii săraci a lui Miss Arauca. Culmea este că reginele frumuseţii se străduiau să treacă drept simpatice şi deloc complicate, tutuiau pe toată lumea, împărţeau pupături în stânga şi în dreapta, ne copleşeau cu mersul unduios şi cu jovialitatea lor. Se familiarizau rapid cu reporterii, nouă, celor de la Somos, ne ziceau Somitos: Somitos, în timp ce-mi iei interviul ţine-mi oglinda ca să mă machiez, scrie, Somitos, că personajul meu preferat e Maica Tereza din Calcutta, şi trebuia să mă vezi cum stăteam proţăpită în faţa celor o sută optzeci de

centimetri de siluetă splendidă, notând în carneţel înşiruirea aia de tâmpenii.
Nu. Anul ăsta n-am să mă duc la concursul de Miss, chiar de-ar fi să-mi pierd postul. Mai degrabă înghit un borcan cu râme decât să mă aud strigată „Somitos" sau să-i fac lui Miss Cundinamarca favorul de a-i căuta cerceii uitaţi în sufragerie. Aşa că am ajuns la redacţie mormăind tot soiul de blesteme, căci ştiam bine că mi-ar fi fost imposibil să-mi găsesc altă slujbă stabilă, drept care nici nu încăpea discuţie să renunţ.

Apoi am zărit din spate, în fundul sălii, bine-cunoscutul sacou de catifea reiată verde-sticlă si mi-am zis: acum sacoul ăsta se va-ntoarce şi din el o să răsară şeful, cu gâtul lui de curcan, şi o să-mi cârâie fără nici măcar un bună ziua să-mi fac bagajele şi s-o întind la Cartagena şi iar o să fiu Somitos şi-o să înghit râme fără sare şi piper. Sacoul s-a întors, curcanul s-a uitat la mine, dar contrar pronosticului meu a catadicsit să-mi zică un bună ziua şi n-a pomenit nimic de Cartagena. Mi-a dat în schimb un alt ordin, care nu mi-a căzut nici el deloc bine:
— Te duci în cartierul Galileea, pentru că a apărut acolo un înger.
— Ce fel de înger ?
— Ala care-o fi. Am nevoie de un articol despre îngeri.
Columbia e ţara cu cele mai multe minuni pe metru pătrat din lume. Din cer se scoboară toate Fecioarele, Criştii varsă lacrimi, medicii invizibili îi operează de apendicită pe credincioşi, vizionarii prezic numerele câştigătoare la loto. E lucru ştiut: avem linie directă cu Marele Dincolo, iar naţia nu poate supravieţui fără doza ei copioasă şi zilnică de superstiţie. Ne-am bucurat bucurăm dintotdeauna de monopolul internaţional al întâmplărilor iraţionale şi paranormale, însă, dacă tocmai acum nu cu o lună în urmă sau cu una mai târziu redactorul-şef poftea un articol despre apariţia unui înger, explicaţia era că subiectul încetase să mai fie la modă în Statele Unite.
In urmă cu câteva luni, sfârşitul mileniului şi alizeele New Age dezlănţuiseră printre nord-americani o adevărată frenezie angelologică. Sute de persoane mărturisiseră că ar fi avut la un moment dat un contact cu un înger. Chiar şi oameni de ştiinţă prestigioşi au dat seamă de prezenţa acestora, până şifirst lady, contaminată de entuziasmul general, şi-a prins la rever o broşa ce înfăţişa două aripi de heruvim. Ca de obicei, americanii au exploatat subiectul până s-au plictisit. Prima doamnă şi-a lepădat aripile şi s-a întors la nişte bijuterii mai clasice, oamenii de ştiinţă au revenit pe pământ, tricourile cu îngerii dolofani ai lui Rafael au ajuns să se vândă la jumătate de preţ. Cu alte cuvinte, venise rândul nostru, al columbienilor. Cam aşa se petrec lucrurile cu noi, nu primim decât ce soseşte cu întârziere via Miami. Ce ciudat: noi, ziariştii, ne ducem traiul reîncălzind o supă care acolo s-a răcit de mult. Cu toate astea, n-am protestat.
— Dar de ce în cartierul Galileea ?
— Unei mătuşi de-a nevesti-mii îi spală rufele o femeie care locuieşte acolo; ea i-a spus despre înger. Aşa că du-te şi consemnează povestea cum o fi, chiar dacă trebuie s-o inventezi. Şi fă fotografii, multe fotografii. Săptămâna viitoare vreau s-o avem pe coperta întâi.
— îmi puteţi da un nume sau o adresă ? O referinţă, oricât de vagă ?
— Nimic. Descurcă-te. Ce să-ţi spun: dacă vezi pe unul cu aripi, ăla e îngerul.
Galileea. Era pesemne unul dintre multele cartiere din sudul oraşului, suprapopulat, mizer, devastat de bandele juvenile. Dar se numea Galileea, iar pe mine numele biblice mă emoţionează încă de când eram o copilită. Până pe la doisprezece sau treisprezece ani, în fiecare seară, înainte de culcare, bunicul îmi citea un fragment din Vechiul Testament sau din Evanghelie, îl ascultam ca hipnotizată, fără să pricep mare lucru, mai mult lăsându-mă legănată de torsul r-ului său de belgian bătrân care nu s-a împăcat niciodată cu spaniola.
Bunicul adormea în toiul lecturii, iar eu, ca o somnambulă, repetam cu glas scăzut

bucăţi din bălmăjeala lui. Samaria, Galileea, Iacob, Rahela, Nunta din Cana, lacul Tiberiada, Măria din Magdala, Esau, Ghetsimani, pomelnic de nume sonore care se roteau binefăcătoare în jurul patului meu în întuneric, sub povara secolelor trecute şi a misterului. Erau şi cuvinte înspăimântătoare, precum mane tekel fares, care nu-mi spuneau încă nimic, dar care prevesteau distrugere, sau noii me tangere, vorbele dure rostite de Isus către Magdalena după înviere.
Chiar şi acum numele biblice sunt pentru mine un fel de talismane. Chiar dacă spun că, în ciuda lecturilor bunicului, deşi am fost botezată şi am primit o educaţie creştină, de fapt n-am fost niciodată practicantă, poate că nici măcar credincioasă. Nu sunt nici acum: subliniez asta de la bun început, pentru ca nimeni să nu creadă şi nici să se entuziasmeze inutil că asta ar fi povestea unei convertiri.
Mărturisesc că, atunci când şeful meu a rostit „Galileea", iniţial cuvântul nu mi-a spus nimic. Ar fi trebuit să acţioneze ca o premoniţie, ca un semnal de alarmă. Dar n-a fost aşa, poate pentru că tonul plictisit cu care l-a pronunţat îi stinsese forţa. Era pur şi simplu vorba de mahalalele cele mai sărace, care primeau nume biblice Micul Bethleem, Siloe, Nazaret -, drept care nu m-am mai gândit la asta.
Douăzeci de minute mai târziu luam un taxi si porneam într-acolo. Şoferul nici măcar nu auzise de locul acela şi-a trebuit să se informeze prin staţie.
Cât despre îngeri, nu ştiam decât rugăciunea pe care o spuneam când eram mică, „înger, îngeraşul meu, dulce companie, păzeşte-mă noapte şi zi", iar singurul meu contact cu ei fusese în timpul unei procesiuni de 13 mai, ziua Sfintei Fecioare, la şcoala primară, şi nu se petrecuse în termeni tocmai buni. S-a întâmplat că prietena mea cea mai bună, Mari Cris Cortes, fiind o elevă strălucită, fusese aleasă să facă parte din Legiunea Celestă, drept care purta un costum de înger cu nişte aripi foarte realiste, pe care maică-sa i le făcuse din pene. Când am văzut-o m-a pufnit râsul şi i-am spus că nu semăna cu un înger, ci cu o găină, ceea ce era, de altfel, adevărul-adevărat. Conform tradiţiei, în acea zi fiecare fetiţă trebuia să scrie, pe un bilet, în secret, dorinţa ei cea mai adâncă adresată Neprihănitei; bileţelele, care nu trebuiau citite de altcineva, căci astfel şi-ar fi pierdut efectul, erau arse la sfârşit în nişte bidoane, pentru ca fumul să urce la cer. Numai că Mari Cris Cortes, jignită de povestea cu găina, mi-a smuls bileţelul secret şi l-a citit cu glas tare, astfel că toată şcoala a aflat ce-mi doream: să apuc să văd căpăţâna tunsă la zero a maicii stareţe. Nu ştiu de ce asta i-a provocat împricinatei o indignare teribilă, disproporţionată, după părerea mea, faţă de ofensă, iar ca pedeapsă m-a dus în cabinetul ei privat, chestie care oricum era cu ghinion, şi, rămânând noi între patru ochi, şi-a scos vălul şi mi-a arătat capul, care nu era tuns la zero, ci acoperit de un păr alb foarte scurt, m-a obligat să-l ating şi să-i cer iertare. îmi aduc aminte şi acum cu spaimă de scenă, cred c-a fost cea mai terifiantă din viaţa mea, deşi, dacă stau să mă gândesc, nu era cazul să fie aşa, mai curând invers, căci o bucată de vreme mi-a conferit prestigiu eram singura fată din şcoală care nu doar văzuse, dar şi atinsese capul tuns al unei călugăriţe, şi nu al uneia oarecare, ci chiar al maicii superioare. Că în realitate nu era rasă în cap, ci aşa cum am zis mai sus, n-avea importanţă, căci am minţit. Ca să nu distrug mitul, am jurat că era cheală precum o bilă de biliard, iar secretul l-am păstrat până în clipa de faţă.
Intorcându-ne la Somos şi la articol, motivul alegerii subiectului cu îngerii mi se părea jalnic. Oricum, îmi trecuse supărarea. Orice era mai bine decât s-o întreb pe Miss Antioquia ce părere are despre legăturile extraconjugale.
Ne-am afundat în marea poluată a autobuzelor, maşinilor şi cerşetorilor, care abia se mişcau, şi ne-a luat o oră şi jumătate să străbatem, de la nord la sud, străzile neregulate ale oraşului haotic şi prăbuşit. Pe urmă am urcat printre cartierele populare de pe coasta muntelui până când străzile au dispărut cu totul. începuse să plouă şi taximetristul mi-a spus:
— Nu pot să merg mai departe, de aici o luaţi pe jos.
— S-a făcut.

— Sigur vreţi să coborâţi ? O să vă faceţi ciuciulete.
— In ce direcţie trebuie s-o iau ?
Mi-a răspuns cu un gest vag, indicând parcă un loc invizibil de pe munte:
— In sus.
Precis că acolo sunt îngeri, mi-am zis. Pe acolo se ajunge la cer.
O vreme am urcat costişa prin ploaie. Am ajuns chiar când mă lăsaseră puterile, plină de noroi, dârdâind de frig, cu blugii uzi pe care vântul mi-i lipea de piele. Numita Galileea era o râpă pe a cărei buză
te lua ameţeala. în sus se ridica precum un zid, pe laturi era străjuită de hăţişuri dese, dacă te uitai în jos nu vedeai decât un aer spumos şi lipsit de transparenţă prin care nu se zărea fundul.
Casele din Galileea erau dese şi se căţărau unele peste altele, agăţându-se cu unghiile de coasta erodată ca săpunul. Pe străduţele abrupte se scurgea apa, formând râuleţe. Centrul aşezării era un maidan noroios cu două porţi de o parte şi de alta, care arătau că atunci când timpul era frumos aici se juca fotbal. Mi-a trecut prin minte că o minge scăpată de aici ajungea până în Piaţa Bolîvar.
Pe stradă nu se zărea ţipenie de om. De după uşile închise nu răzbătea nici un glas. O singură mare prezenţă, ploaia îngheţată care-mi lovea creştetul, cu un zgomot indiferent aducând cu cel al unui motor. Unde-or fi oamenii ? Or fi plecat într-un loc mai puţin rău. Dar îngerul ? Nici nu-ncape vorbă. Dacă a coborât pe pământ şi a nimerit aici, precis că a făcut imediat cale-ntoarsă.
Am simţit o nevoie urgentă să mă duc la toaletă, să ajung acasă, să fac un duş fierbinte, să beau un ceai, să sun la revistă şi să spun că renunţ. Ce mai, îmi pierise tot cheful.
Dar cum să mă întorc, cu ce taxi sau autobuz imaginar, că doar trecusem de graniţele lumii cunoscute şi mă aflam într-o pustietate aflată în lumea de dincolo...
M-am dus până la biserica proaspăt şi meticulos zugrăvită într-o nuanţă de galben-banan, cu canaturile, uşile şi alte detalii marcate cu un maro strălucitor, supradimensionată şi cam vulgară, cu două turle ascuţite, ca un cozonac gotic abia scos din cuptor. Şi ea era închisă, aşa că am sunat alături, la casa parohială. Nimic. Am sunat din nou, am bătut cu pumnul în uşă, am aşteptat până când dinăuntru s-a auzit vocea unui bătrân:
— N-avem! N-avem!
M-o fi luat drept un cerşetor. Am bătut mai tare, iar glasul s-a făcut auzit din nou:
— Plecaţi, n-avem nimic!
— Nu vreau decât o informaţie!
— Nici informaţii nu avem. «
— Dar nu e posibil aşa ceva, vă rog mult!
Eram atât de indignată, că mă pregăteam să dau cu piciorul în uşă, când aceasta s-a deschis şi glasul s-a personificat sub înfăţişarea unui preot cu ochelari, bătrân, dar nu din cale-afară, cu dinţii pătaţi de nicotină, cu o barbă nerasă de trei sau patru zile şi un castron cu supă în mână. Capul nu îi era rotund, ci tăiat în muchii drepte, ca un poligon, drept care am dedus că nu putea produce decât gânduri obtuze.
înăuntru duhnea a vizuină de fumător împătimit.
— Părinte, am venit pentru că am aflat că un înger..., am spus, căutând să mă adăpostesc sub streaşină.
A mormăit plictisit că nu ştia nimic despre nici un înger. In supă pluteau bucăţi de morcov şi prin lentilele ochelarilor ochii săi mi-au dat de înţeles că i se răcea prânzul. Dar eu am insistat:
— Mi s-a spus că un înger...
— Nu şi nu! Nici un fel de înger! V-am spus doar că nu e nici un înger! m-a certat bătrânul, adăugând că, dacă voiam să aduc laudă Domnului şi să-i ascult cuvântul cel adevărat, n-aveam decât să vin la slujba de la ora cinci.
Tipul e nebun de legat, mi-am zis, dar nu mă mai puteam ţine, aşa că l-am rugat:

— Scuze, părinte, pot să mă duc la toaletă ?
5
A stat pe gânduri, căutând poate un pretext ca să mă refuze, apoi s-a dat la o parte şi m-a lăsat să trec.
— In fundul culoarului, a bombănit.
Am intrat. Locuinţa consta într-o încăpere golaşă, cu o uşă spre stradă şi alta spre curtea interioară. Nu mai era nimeni acolo. Mai bine spus: părea că de ani buni nu mai fusese nimeni acolo. Doar nişte flori de plastic într-o vază, sub un strat gros de praf, indicau poate urma depărtată a unei mâini feminine.
— Eşti udă până la piele, copilă, scoate-ţi haina.
— Lăsaţi, părinte, nu trebuie.
— Ba trebuie, că-mi uzi duşumeaua.
Mi-am cerut scuze, am încercat să şterg balta cu un şerveţel pescuit de prin buzunare, mi-am scos pardesiul şi l-am agăţat într-un cui din perete.
Am traversat rapid curtea interioară şi-n timp ce străbăteam culoarul cu ghivece din care lipseau plantele, pline doar cu pământ uscat şi mucuri de ţigară, m-am gândit că barba preotului zgâria pesemne precum şmirghelul. Pentru o clipă m-am întrebat cum aş reacţiona dacă ar încerca să mă atingă.
Niciodată nu fusesem agresată fizic de un necunoscut şi cu toate astea ideea îmi tot dădea târcoale, paranoic. M-a înfuriat gândul ăsta lipsit de orice raţiune: ce aberaţie, când era clar că bietul om nu dorea decât să fie lăsat să-şi mănânce supa în linişte.
In afară de un lighean cu ciorapi lăsaţi la-nmuiat, baia era destul de curată. Dar nu m-am aşezat pe closet, conform obiceiului pe care-l aveam încă din copilărie, noi, fetele, fiind învăţate să facem pipi stând în picioare când suntem într-o casă străină, fără să ne atingem de closet sau să ne udăm chiloţii. Uşa n-avea încuietoare, aşa că am ţinut-o blocată cu braţul întins, asta dacă
5
cineva (dar cine, Dumnezeule mare ?) ar fi încercat s-o deschidă. De-asta zic eu că psihologia feminină e cam sucită uneori: ni s-a băgat în cap că suntem pândite de toate relele de pe lume, care ţin toate morţiş să ni se strecoare între picioare.
Baia nu avea oglindă; am regretat, pentru că pe mine mă reconfortează să-mi inspectez propria imagine în oglindă şi să constat că totul e în ordine. Pe poliţă se găsea un singur obiect, o periuţă de dinţi cu perii îngălbeniţi şi înfoiaţi de la atâta folosinţă, care m-a conectat fără voia mea la intimitatea dezolantă a morocănosului care locuia acolo.
Când am revenit în cameră l-am găsit aşezat pe pat, ocupat să-şi mănânce supa, cu atâta devoţiune şi ţinându-şi faţa atât de aproape de farfurie, că ochelarii i se aburiseră.
— Deci nu există nici un înger..., am încercat eu să reiau subiectul.
— îngerul în sus, îngerul în jos, dar nu v-a trecut prin minte că poate e trimis de acolo, de jos, nu? Şi că poate tocmai cel pe care nu vreau să-l numesc îşi foloseşte viclenia pentru a duce la pierzanie mulţimea ignorantă ? La asta nu v-aţi gândit ?
— Adică credeţi că îngerul ăsta e mai curând un demon ?
— V-am mai spus: veniţi la slujba de la ora cinci! Astăzi. îi voi demasca public pe ereticii cartierului, care sunt de teapa celor de dinainte, de-ai lui Dionisie Pseudo-Areopagitul, de-ai lui Adalbert Schimnicul preotul tremura de indignare -, ba chiar şi mai păcătoşi, ăştia din Galileea, decât Simeon Magul, care a afirmat în mod fals că lumea e făcută din aceeaşi substanţă ca şi îngerii. Să se cutremure sub anatemă aceşti apostaţi
5
de acum! Să nu se joace cu focul, c-o să se ardă! Dar nu mă faceţi să spun mai multe, gata, pentru că nu vreau să anticipez!
Făcu o pauză ca să-şi tragă sufletul şi să se şteargă la gură.

— Veniţi la slujba de la ora cinci, dacă vreţi să auziţi.
— Bine, părinte, o să vin. La revedere şi mulţumesc că m-aţi lăsat să vă folosesc toaleta.
— A, nu! Acum că sunteţi aici nu puteţi pleca fără să vă servesc cu un pic de supă. Se ştie doar că cel ce mănâncă singur moare singur, iar eu nu vreau să mor singur. Mi-ajunge cât am trăit lipsit de orice companie.
— Nu vă deranjaţi, părinte, am încercat să-l fac să se răzgândească, simţindu-mă prost că-i răpeam singura plăcere, dar şi oripilată de perspectiva că urma să gust naufragiul ăla de morcovi din zeama cenuşie. N-a fost chip: s-a dus la oala de supă şi mi-a adus o farfurie plină-ochi, după care a extras din buzunar un pachet mototolit de Lucky Strike şi şi-a aprins o ţigară de la flacăra maşinii de gătit.
— De ce trăiţi atât de singur, părinte ? Enoriaşii nu vă sunt alături ?
— Nu mă iubesc. Poate pentru că am ajuns pe dealurile astea pe când eram deja bătrân şi acrit şi n-am mai avut vlagă să mă fac iubit. Dar nu vreau să vorbesc după masă, face rău la digestie şi zăpăceşte gândurile.
Eu am mâncat şi el a fumat, cufundaţi amândoi în tăcere, dacă tăcere se poate numi alternanţa de pufăituri şi plescăieli cu care bătrânul îşi savura chiştocul. Supa era mai gustoasă decât părea, stomacul meu a primit cu plăcere lichidul fierbinte şi am fost recunoscătoare generozităţii aspre a amfitrionului, care între timp adormise pe pat, cu ţigara aprinsă între degetele

îngălbenite şi cu căpăţâna poligonală aplecată într-un unghi imposibil.
I-am luat Lucky Strike-ul din mână şi l-am stins într-un ghiveci, am spălat cele două farfurii în chiuveta de la baie, i-am lăsat un bilet „Dumnezeu să vă răsplătească, la cinci vin la slujbă" şi am ieşit în ploaie şi vânt. Dar nu-mi mai păsa, acum eram sigură că voi avea ceva de povestit. Ce anume încă nu ştiam, dar mă apucase curiozitatea să văd ce fel de creatură mai era şi îngerul din Galileea. In plus, la slujba de la ora cinci vor fi fost niscai excomunicări, ba chiar şi ameninţări cu moartea pe rug. Pentru nimic în lume nu puteam să scap aşa ceva.
Am ajuns la o prăvălie, „Steaua" se chema, şi am intrat. Am cerut cafea cu lapte, o brioşă şi un sandvici cu guayaba.
Dugheana aduna pe treizeci de metri pătraţi toate obiectele indispensabile supravieţuirii în mahala. Erau acolo becuri, pânzeturi, untdelemn şi jucării de plastic, orez, cârnaţi şi lac de unghii, cuţite, aspirine, papuci şi vase de porţelan, totul uimitor de bine organizat şi aranjat în rafturi de lemn care urcau până la tavan. Se mai găseau câteva mese cu bănci, unde se serveau bere şi mâncare, după cum spunea un afiş scris cu creionul.
— Dumneavoastră ştiţi ceva despre îngerul care ar fi apărut aici ?
întrebarea le-am pus-o celor doi bătrâni care se aflau în spatele tejghelei. S-au uitat unul la altul. Probabil erau soţ şi soţie, dar semănau atât de mult, încât păreau fraţi. Sau poate că şi erau fraţi. Goneau muştele cu mişcări fastuoase, de episcopi ce binecuvântează mulţimea.
— Iertată fie-mi îndrăzneala, a spus bătrânul, înclinându-se adânc, de parcă chiar îşi cerea iertare, dar nu tocmai asta l-aţi întrebat adineauri pe părintele Benito ?
Dintr-odată mi-a picat fisa: din prăvălia „Steaua" se vedea uşa casei parohiale. Mă spionaseră, era clar, dar

şi de înţeles, căci pesemne nu erau mulţi străini care urcau la Galileea.
— Preotul se numeşte Benito ?
— Preotul se numeşte părintele Benito, m-au corectat cu amabilitate.
— Da, domnule? l-am întrebat.
— Şi părintele Benito ce v-a spus, dacă nu sunt indiscret ? a întrebat moşul pe un ton glumeţ.
— Că nu există nici un înger.

S-au privit din nou cu subînţeles, apoi a venit rândul bătrânei să vorbească:
— Nu trebuie să-l luaţi în seamă, e un preot de dreapta.
Baba asta cu jargon de maoistă trebuie să ştie mai multe, mi-am zis, dar n-am apucat s-o mai întreb ceva, că mi-a şi luat-o înainte:
— Sunteţi ziaristă, domnişoară ?
— Da, doamnă.
— Se vede după aparatul de fotografiat. Se poate şti de la ce publicaţie ?
— De la revista Somos. îmi puteţi da puţin zahăr ?
— Vă felicit, e o revistă faimoasă, a spus bărbatul în timp ce-mi aducea zaharniţa. Presupun că aveţi şi legitimaţia la dumneavoastră.
— Legitimaţia de ziaristă ? am răspuns mirată. Da, o am.
— Pot să o văd, dacă nu vă deranjează ?
Era ceva incredibil. în ţara asta militarizată, orice caporal, locotenent, orice patrulă îţi poate cere actele tot timpul, dar niciodată până acum nu mă văzusem nevoită să mă legitimez în faţa unui prăvăliaş. Am socotit totuşi că cineva care ştie să-şi încline capul cu atâta eleganţă nu poate prezenta nici un fel de pericol,
7
aşa că am scos din portofel legitimaţia de presă şi i-am întins-o. Fireşte, era un gest iraţional: primul dintr-un lung şir.
Cei doi bătrâni inchizitori s-au făcut nevăzuţi în spatele tejghelei, de unde i-am auzit şopăcăind. Apoi bărbatul a ieşit în pragul uşii şi l-a strigat în gura mare pe un anume Orlando, care a apărut imediat şi s-a dovedit a fi un puşti de vreo zece ani sau poate mai mulţi, judecând după privirea de profesionist al vieţii, ori mai puţini, dacă te luai după cât era de slăbuţ şi mititel. Numitul Orlando avea nişte ochi de viţeluş, negri şi umbriţi de nişte gene lungi, şi-i lipsea un dinte, nu se ştie dacă încă nu-i crescuse sau deja îi căzuse.
Bătrânul i-a înmânat legitimaţia mea, bătrâna i-a dat un carton ca să se apere de ploaie şi Orlando a luat-o din loc. Am privit în urma lui, cum se îndepărta ducând cu el singurul meu act de identitate, cum dispărea cu legitimaţia mea în buzunar, deplasându-se cu mersul acela iute şi apăsat al locuitorilor din Bogota pe timp de ploaie, care îi face inconfundabili. Bătrânul mi-a văzut mutra nedumerită, aşa că mi-a mai servit o cafea şi m-a liniştit:
— Nu vă impacientaţi, băiatul e de nădejde.
Nu pricepeam nimic, însă era liniştitor să afli că Orlando era de nădejde. In timp ce aşteptam să se întoarcă, a intrat o femeie cu cizme de cauciuc şi a cerut două aspirine, patru cuie de oţel şi o duzină de chibrituri. Cei doi au deschis borcanele respective, au numărat obiectele, le-au împachetat în trei bucăţi de hârtie cafenie şi au pus borcanele la loc în rafturi. Femeia a plătit şi a plecat.
Orlando şi-a onorat reputaţia de copil de nădejde şi, după un sfert de ceas, s-a întors cu legitimaţia, mi-a dat-o şi a anunţat cu glas de herald din mijlocul prăvăliei:
7
— Doamna Crucifija zice că e-n regulă, că Roşcovana poate să se ducă!
Roşcovana: asta eram eu. N-am ce-i face aşa mi-au spus săracii întotdeauna. Mai mult, nici nu vor să ştie cum mă cheamă, nu-i interesează. Pentru ei am fost mereu, din prima, Roşcovana şi basta. Asta e din cauza părului, claia mea de păr blond, pe care-l port lung încă din copilărie; şi dacă printre oamenii bogaţi nu sare în ochi, printre săraci face senzaţie. Exotic pentru locurile astea, părul meu este împreună cu cei douăzeci de centimetri peste statura medie moştenirea primită de la bunicul meu belgian. Când lucrez, mi-l împletesc într-o coadă, e mai comod şi mai puţin spectaculos decât dacă îl las liber. Aşa-l purtam şi atunci când am ajuns prima dată în Galileea. Dar n-avea importanţă: copilul mi-a zis Roşcovana şi aşa mi-a rămas numele până la sfârşit.
Orlando adusese cu el şi o şleahtă de copii care mai mici, care mai mari, toţi uzi leoarcă.

— Păi, dacă pot, o s-o conducă ei, nu-i aşa, fată ? a spus bătrânul.
— Aşa e, a încuviinţat bătrâna. Fiţi fără grijă, că vă duc ei.
— Bine, am spus.
Dar n-am întrebat unde aveau să mă ducă, m-am prins că treaba era plină de birocraţie şi de mister. Am observat că toţi copiii purtau cizme de cauciuc Croydon, mi-am dat seama că moda era dictată de noroaiele din Galileea şi am întrebat dacă nu puteam să cumpăr şi eu o pereche.
— Ce număr poartă domnişoara ?
— Patruzeci, am spus, ştiind dinainte că n-aveau numărul meu. într-adevăr, mai mari de treizeci şi opt
Il
8
nu aveau, aşa că m-am resemnat cu tenişii mei. Mi-am pus pardesiul, i-am mulţumit bătrânei pentru cartonul care avea să mă apere de ploaie şi am pornit-o în urma călăuzelor mele.
Ploaia se înteţise serios, vântul sufla isteric si strada era toată o baltă de noroi. Mi-am zis că, dacă mai continuă aşa, Galileea toată avea să alunece până-n Piaţa Bolívar şi, înainte de a-mi cufunda picioarele în diluviu, am făcut o invocaţie plină de nostalgie: „Oare cine putea fi acum bine-mersi la adăpost, întrebându-te, oh, Miss Cauca, dacă masca de castravete e bună pentru tenul tău ?"
In timp ce tropăiam prin ploaia torenţială după procesiunea de plozi muraţi am încercat să aflu de la Orlando încotro mă escortau. A ridicat din sprâncene şi din umeri de parcă ar fi fost ceva evident:
— Păi să-l vezi pe înger, nu ?
— Apare pe la ora asta ?
— E tot timpul acolo.
— A... Adică e vorba de o statuie sau de un tablou ? M-a privit cu nişte ochi rotunzi care păreau că nu
puteau pricepe atâta prostie.
— Nu e nici un tablou, e un î-n-g-e-r, a pronunţat literă cu literă, de parcă n-aş fi vorbit bine spaniola. Un înger în carne şi oase.
Nu mă aşteptam. Crezusem că, dacă aveam noroc, aş fi putut intervieva un martor al minunilor pe care le făcuse sau vreun fanatic al cultului său, în cel mai bun caz un bolnav pe care-l vindecase, ori să fotografiez stânca la care se oprise, grota în care i se aprind lumânări, muntele pe care a fost văzut prima dată, aiureala asta de rutină pe placul redactorului-şef. In două ore aş fi putut însăila o poveste trasă de păr, care să
8
justifice prezenţa pe coperta întâi a unui titlu de genul „Şi în Columbia sunt îngeri!", cu subtitlul „Cazuri veridice de apariţii".
Dar nu. Ceea ce-mi promitea Orlando era un înger în carne şi oase.
— Şi unde stă îngerul ?
— Acasă la maică-sa.
— Are mamă ?
— Ca toată lumea.
— A, sigur. Şi mama e doamna asta, Crucifija, care mi-a dat voie să urc până acolo ?
— Nu. Mama se numeşte doamna Ara.
Am bănuit că şi următoarea mea întrebare avea să-l scoată din sărite pe ghidul meu, dar tot i-am adresat-o:
— Poţi să-mi spui despre care înger e vorba ?
— Asta e problema, că încă nu ştim.
— Cum aşa ?
— Nu ştim. El n-a vrut să-şi spună numele, a răspuns Orlando, iar un alt copil a

confirmat:
— Aşa e, n-a vrut.
Am ajuns la poalele ultimei străzi. Urca, lungă şi abruptă, înghesuită între două şiruri de case scunde, lipite între ele, susţinându-se unele pe altele ca într-un castel de cărţi de joc. Nu se zărea ţipenie de om, doar apa curgea săltând la vale. Era o stradă ca toate celelalte, dar mai frumoasă, pentru că muntele înverzit îşi revărsa ramurile şi muşchiul peste acoperişuri şi pentru că era împodobită cu o ghirlandă colorată de plastic, vestigiu nebiodegradabil al sărbătorii vreunui sfânt.
Orlando a arătat în sus:
— Asta e Cartierul de Jos. Acolo locuieşte îngerul, în casa aia roz...
— Care e Cartierul de Jos ?

— Strada asta.
— Şi de ce-i spune aşa, că doar e mai sus decât celelalte ?
— Pentru că aici locuiesc cei mai săraci.
— Bine, să urcăm.
M-am aplecat să-mi suflec blugii, resemnându-mă că trebuie să mă vâr până la genunchi în apa ciocolatie care târa la vale tot felul de gunoaie.
— Nu, aşteaptă sub streaşină asta, mi-a zis o fetiţă din alai, cu o hăinuţă roşie, după care s-a făcut nevăzută împreună cu ceilalţi, printre care se afla şi Orlando.
M-am oprit unde mi-au spus, cu spatele lipit de zid ca să mă apăr de apa care curgea de pe acoperiş. Timpul începu să se scurgă.
— Orlando! Orlandooo!
Strigătele mele fără speranţă se stingeau precum lumânările suflate de vânt.
Pe străduţă nu treceau decât minutele, eu aşteptam mai departe în colţul meu, cu teama crescândă că plozii se uscau de-acum în casele lor, cu o cană de lapte fierbinte în faţă, şi că mă dăduseră uitării. Aproape mă împăcasem cu situaţia când i-am văzut întorcându-se, doi câte doi, trei câte trei, purtând cu toţii în braţe nişte scânduri.
Urmând indicaţiile lui Orlando, care dirija întreaga manevră, au început să aşeze scândurile una câte una, perpendicular pe mijlocul străzii, sprijinind marginile de pietre, formând un soi de scară cu cinci sau şase trepte, pe sub care şiroia apa. Fetiţa cu haină roşie m-a luat de mână şi m-a ajutat să urc. Ceilalţi aşteptau, cum treceam de o scândură, cum o luau şi o aşezau mai sus, astfel că, pe măsură ce urcam, scara se întindea mereu în faţa mea.

Mă simţeam binecuvântată precum Iacob suind la cer pe scara făcută de îngeri. Făpturile surâzătoare care trebăluiau sub potop pentru ca eu să pot urca mai lesne mi-au trezit un presentiment care avea să mă năpădească, uneori extrem de limpede, tot timpul cât am stat în Galileea: intuiţia că pătrunsesem într-un regat ce nu ţinea de lumea asta.
— Ştii, nu eşti prima ziaristă care vine pe-aici, mi-a spus Orlando.
— Au fost mulţi ?
— Destui. Unul a venit cu camere TV. Vine şi lume din alte cartiere. Din Loma Linda, din Esmeralda... Au venit să-l vadă şi din Fontibon...
— înseamnă că îngerul vostru e foarte important.
— Aşa e. E un înger magnific.
M-a amuzat adjectivul „magnific" ieşit din gura copilului şi l-am întrebat dacă-l văzuse.
— Logic, toţi l-am văzut, pentru că el se lasă văzut.
— Şi ai vorbit cu el ?
— Nu, asta nu. Nu vorbeşte cu nimeni.
— De ce nu vorbeşte ?
— De vorbit, vorbeşte, dar numai când e singur. Chestia e că nu pricepem ce zice.

— De ce ?
— Pentru că nu-i înţelegem limbile.
— Şi cam câte vorbeşte ?
— Aş zice că vreo douăzeci sau douăzeci şi cinci. Nu ştiu.
— Mi se pare că preotul nu crede în existenţa îngerului...
— Ba da, dar pretinde că nu crede. Adevărul e că e gelos.
— Gelos pe înger ? De ce ?
10
— Pentru că a devenit un înger foarte popular. Dar cred că-i este şi frică de el, asta-i, se teme de el.
— Frică ? De ce să-i fie frică ?
— Pentru că uneori îngerul e cumplit.
M-a şocat ultima lui propoziţie, dar n-am mai întrebat nimic: ajunsesem la casa roz şi copiii se vânzoleau guralivi în jurul nostru. Era o casă de oameni săraci, din acelea care rămân neterminate, pe care locatarii le definitivează cârpăcindu-le cu scânduri şi cartoane, borcane cu flori, fire de curent piratate, în care radioul urlă dat la maximum şi unde vezi antene uriaşe de televizor.
Orlando a bătut la uşă, iar pe mine m-a cuprins o nelinişte ciudată. Oare de ce fel de făptură aveam să dau cu ochii ? Orice era posibil. Am respirat adânc, pregătindu-mă pentru ce avea să vină.
în casă era întuneric şi te îneca fumul mirodeniilor care ardeau. Şase sau şapte femei care se rugau în genunchi m-au ţintuit cu nişte priviri precum acele voodoo înfipte într-o păpuşă de cârpă. Apoi au redevenit indiferente şi s-au întors la rugăciunile lor, dar la răstimpuri simţeam iarăşi înţepătura unor ochi scrutători.
Orlando, singurul copil care intrase cu mine, m-a tras de pantaloni ca să îngenunchez, ceea ce am şi făcut. Apoi mi-a arătat-o pe femeia care părea să deţină rolul cel mai important şi care era înarmată cu un şirag de mătănii. Femeia, slabă de ţi se făcea frică, era îmbrăcată în negru şi avea un chip din care lipsea parcă ceva. Am cercetat-o pe furiş: ochii erau la locul lor, la fel şi nasul, gura, bărbia... De fapt, tot ce-i lipsea era expresia, dar era de-ajuns ca să-i dea un aer neomenesc, cam ca al lui Nicki Lauda, pilotul de curse care suferise arsuri într-un accident.
— Este maica Marîa Crucifija, preşedinta juntei.
— Ce junta ?
— Care se ocupă de administrarea îngerului.
— Şi mama îngerului ?
— Nu e aici.
10
— Şi cea cu manta albastră era vorba de o femeie scundă cu o incredibilă manta din catifea de un albastru regal face şi ea parte din junta ?
— Face. O cheamă Marujita de Pelâez.
— Şi mantia pe care o poartă e una de ceremonie ?
— Nu, e de ploaie.
— Şi uriaşa aia cine e? i-am arătat eu pe furiş o femeie trupeşă care se ruga cu o devoţiune şi o blândeţe profund nepotrivite cu dimensiunile ei.
— Aia e Sweet Baby Killer, fostă campioană la lupte libere, faimoasă aici, în Galileea. Membru supleant al juntei. înainte se înfuria rău de tot, mai ales când o strigam „Matahală", asta e porecla ei. Dar de când cu îngerul s-a potolit. Poţi să-i spui Matahală şi nu se supără. Pentru că, ştii, nu toată lumea poate să pronunţe Sweet Baby Killer.
Era limpede că Orlando putea. Mai mult, avea şi un accent de mestecător de chewing-gum, cam ca cel al lui Tom Hanks în Forrest Gump.
— Am înţeles. Sunt şi bărbaţi în junta asta ?
— Nici unul, doar femei.

— Iar şefa e călugăriţa, nu ?
— Ce călugăriţă ?
— Păi maica Marfa Crucifija, nu ?
— Nu e călugăriţă, e civilă. Ea o să-ţi spună când poţi să urci să-l vezi.
— Pe înger ? Unde e ?
— Undeva prin Grotele Bethel, în munte.
A venit lume nouă, şase bărbaţi şi femei s-au aşezat cuminte prin colţuri, fără să deranjeze, în tăcere. Pelerini, m-a lămurit Orlando, unii aduceau ofrande. Am constatat că pe dinăuntru casa nu semăna cu locuinţele obişnuite ale oamenilor sărmani, unde în cinci metri
11
pătraţi încap într-o armonie perfectă opt copii, trei paturi, două balansoare, un bufet cu vitrină, şase scaune, frigiderul, măsuţe, câini şi găini, taburete, almanahuri, oale şi farfurii. Casa asta era diferită, mai spaţioasă, mai puţin înghesuită, iar obiectele şi persoanele păreau să se simtă în largul lor.
Timpul trecea, eu aşteptam să se întâmple ceva, dar nu urmă nimic în afară de un şir interminabil de Ave Măria. Maica Marfa Crucifija recita rugăciunile cu triluri de soprană, iar noi, ceilalţi, făceam vocea a doua. Totul părea să se eternizeze. Genunchii mei începeau să se revolte de atâta penitenţă.
— Orlando, n-aş putea vorbi o clipă cu doamna Crucifija ?
— Nu e voie să întrerupi.
— Nu mai vreau să mă rog.
— Oricum, trebuie să aşteptăm să se oprească ploaia. Până atunci au mai trecut patru rugăciuni şi s-a
făcut simţită o mişcare ce anunţa că sosise clipa. Maica Marîa Crucifija a ieşit, apoi s-a întors şi a început să dea ordine:
— Femeile cu capul acoperit, bărbaţii cu capul descoperit!
Cu feţişoara ei de sfântă incinerată venea la fiecare, ne apuca de braţ şi ne aşeza în şir indian lângă uşă. Când nu era mulţumită de aranjament, îl scotea pe câte unul şi
—1 plasa mai înainte sau mai în spate, Dumnezeu ştie după ce criteriu, căci nu era în funcţie de înălţime, şi apoi, în formaţia asta, de parcă am fi fost piticii Albei-ca-Zăpada, ne-a scos afară. Am privit descurajată spre munte, de parcă acolo m-ar fi aşteptat o întâlnire neplăcută.
11
— Aţi venit să vedeţi îngerul ? l-am întrebat pe domnul cu pălărie din spatele meu.
— Eu l-am văzut, am venit să-i las ofranda asta din recunoştinţă că mi-a salvat nepoţica de la o moarte sigură, mi-a spus, arătându-mi o găină legată de picioare, care părea să fie şi mai speriată decât mine.
Am căutat tovărăşia reconfortantă a lui Orlando, însă maica Marfa Crucifija a anunţat că lunea şi joia minorii n-aveau voie să urce. Am vrut să ştiu de ce, dar menirea ei era să dea ordine, nu explicaţii.
Au apărut şi oarece inconveniente logistice ce trebuiau rezolvate; de pildă, eu nu aveam ce-mi pune pe cap. Bărbaţii cu capul descoperit, ni se spusese, iar vecinul meu avea pălărie, drept care i-am împrumutat-o şi mi-am pus-o pe cap. Dar tot nu era bine.
— Nu poţi merge acolo în pantaloni, mi-a notificat Crucifija.
Pardesiul meu era un trenci lung, cu nasturi până jos şi cordon, aşa că l-am încheiat bine şi mi-am scos blugii pe loc.
— Acum sunt în fustă, am anunţat-o.
— Dar aparatul nu-l poţi lua.
— Trebuie să fac măcar o fotografie...
— Imposibil. Bliţul îl sperie.
Am explicat, am implorat, degeaba, am fost nevoită să las aparatul la Marujita de Pelâez, cea cu pelerină albastră. Asta era o adevărată nenorocire pentru mine. Se

făcea târziu, n-aveam nici povestea, nu văzusem încă nimic concret care să fie potrivit pentru Somos, iar peste toate astea nici poze nu reuşeam să fac. Putea să fie articolul genial, dacă n-avea poze şeful nu l-ar fi acceptat.
In cele din urmă am luat-o din loc, dar n-am apucat să facem nici douăzeci de paşi, că s-a mai ivit un obstacol, cel mai insolit dintre toate. Oprind coloana,
12
maica Crucifija a venit din nou la mine, mi-a înfipt gheara în braţ şi mi-a pus următoarea întrebare:
— Pot şti dacă ţi-au venit musafirii ?
— Musafirii ? Ce musafiri ?
— Adică dacă esti la menstruaţie...
Mi-am zis c-o fi vorba de o credinţă atavică, de genul acririi vinului sau ruginirii fierului în prezenţa sângelui menstrual. Poate că şi îngerii păţeau cine ştie ce şi m-am temut că n-o să mă lase să intru în grotă.
— Nu, doamnă, sunt curată, i-am spus adevărul, într-un limbaj ce mi s-a părut adecvat întrebării.
— Pot afla exact când ţi-a venit ultima dată ? Asta era culmea! Numita Crucifija vorbea nu doar
ca un misogin biblic, dar şi ca un ginecolog la controlul semestrial; mi-a venit să-i trimit la toţi dracii, pe ea, pe înger şi chiar revista Somos. Dar m-am stăpânit. Ce pierdeam dacă-i spuneam ? Oricum nu-mi aminteam bine data niciodată n-am ţinut contabilitatea zilelor mele de ciclu -, aşa că i-am spus ce mi-a venit în minte:
— Acum exact cincisprezece zile.
Răspunsul păru s-o mulţumească, pentru că m-a lăsat să reintru în coloană şi am început să urcăm muntele pe o potecă gălbuie tăiată printre arbuştii uzi de bucsău şi acaciile-mimoză.
— Boabele astea sunt foarte otrăvitoare, să nu le mâncaţi cumva, mi-a atras atenţia vecinul meu, arătându-mi mulţimea de seminţe verzi.
Nici nu-mi trecuse prin minte să le mănânc, dar i-am mulţumit pentru informaţie.
Nu am mers mult, nu mai mult de vreo zece minute, şi am ajuns la o gaură săpată în stâncă acoperită de o piatră mare. Era gura grotei.
Entuziasmul din urmă cu două ore mă părăsise, eram plictisită şi n-aveam nici un chef să intru, ca şi
12
cum îngerul m-ar fi dezamăgit deja; eram sigură că era vorba de vreo balivernă scornită de un şmecher sau, mai rău, de una pusă la cale de nişte oameni cinstiţi. In timp ce aşteptam la intrare, simţeam cum în mine creşte treptat un sentiment de respingere. Cine-o fi închis acolo ? Un hermafrodit ? Un lepros ? Omul-elefant sau Kaspar Hauser ? Ce biată victimă a superstiţiei şi ignoranţei ?
Maica Marfa Crucifija a început iar să dea indicaţii, de data asta pentru tot grupul:
— Acum vom intra în Grotele Bethel, sălaşul îngerului. Trebuie să vă scoateţi încălţările şi să le lăsaţi la intrare, căci veţi păşi pe pământ sfânt. Odată ajunşi înăuntru, trebuie să cântaţi imnul în cinstea Sfintei Treimi sau imnul serafic, unicul limbaj pe care îl pricepe un înger. Nimic altceva, căci sunetele omeneşti îl supără. Dacă nu ştiţi, imnul zice aşa: Sfânt, sfânt, sfânt. Sfânt e Domnul Dumnezeu.
— Sfânt, sfânt, sfânt. Sfânt e Domnul Dumnezeu...
— Dacă aveţi cu voi animale, le lăsaţi aici. Tot aşa ofrandele sau darurile. îngerului nu trebuie să-i daţi de mâncare, nu aveţi voie să-l speriaţi cu strigăte şi nici să-l atingeţi. Nimeni să nu rămână în urmă, ca să nu se rătăcească, la plecare toţi trebuie să iasă împreună.
Crucifija recita pomelnicul de indicaţii, exact ca o stewardesă care prezintă măsurile de siguranţă la începutul unui zbor. Am închis ochii ca să nu-mi văd vecinul cum suceşte gâtul găinii înainte de a o depune la intrare, dar n-a făcut-o, ci a lăsat-o vie în locul indicat, alături de o pungă de plastic cu smochine.

Cu umărul ei puternic, Sweet Baby Killer a dat la o parte piatra care bloca accesul. Când mi-a venit rândul, m-am aplecat ca să încap şi m-a izbit un miros neplăcut de umezeală. Centrul pământului, mi-am zis,
13
apoi, prin autosugestie: miros de eternitate. Sau de mormânt ? Da, mai curând asta.
înăuntru se făcea tot mai întuneric, dar spaţiul se lărgea, ne îndreptam tot mai mult de spate cu fiecare pas făcut. Mergeam după Crucifija, care avea o lanternă cu baterii pe ducă. Sfânt, sfânt, sfânt, ne afundam noi în beznă, ţinându-ne unii de alţii pentru că nu vedeam aproape nimic, sfânt e Domnul Dumnezeu, iar sub tălpi simţeam argila alunecoasă şi umedă.
Păşeam măsurându-ne fiecare pas, de parcă înaintea noastră s-ar fi căscat un hău. Tavanul galeriei se înălţa tot mai mult, la un moment dat nu l-am mai putut atinge. Am simţit un curent pe obraz, mi s-a părut că ajunsesem într-un spaţiu larg şi pustiu. Totul era teribil de absurd, sfânt, sfânt, sfânt, mă aflam în măruntaiele planetei, în trenci, dar în picioarele goale, repetând cuvântul „sfânt" şi tremurând, nu ştiu dacă de frig, de emoţie sau de frică.
— Acum trebuie să aşteptăm aici, a ordonat Crucifija, în timp ce lanterna anemică lumina în jocul ei bucăţi din concavitatea stâncoasă.
Nu e deloc plăcut să aştepţi în întuneric apariţia unui necunoscut, mai ales dacă se presupune că are aripi şi poate sosi în zbor. Cuprinşi de nelinişte, ne-am strâns unii în alţii, iar imnul a răsunat mai tare, singura cale de comunicare cu supranaturalul. N-am mai fost sigură dacă curentul simţit era produs de vânt sau mai curând de liliecii care zburau undeva pe-aproape. Or fi şi şobolani ? Era imposibil să calculezi trecerea timpului, totul încremenise, lumea rămăsese afară, claustrofobia sau o fi fost teama ? mă strângea de gât.
Din când în când cineva tuşea; îi răspundea ecoul. Sfânt, sfânt, sfânt. Sfânt e Domnul Dumnezeu...
13
Auzeam sunete: poate un foc care trosnea, poate ape subterane care curgeau. Poate doar rumoarea produsă de beznă. Deodată, vecinul mi-a şoptit:
— îl simt aproape...
— Pe înger ? am susurat la rândul meu. -Da.
— De unde ştiţi ?
— Nu vă daţi seama ? Nu simţiţi că aerul s-a umplut de prezenţa lui ?
Nu simţeam decât apăsarea tot mai mare în gât şi-o vedeam pe Crucifija făcând o manevră ciudată: lansa un fel de semnale rapide şi intermitente, captând lumina lanternei cu oglinjoara unei pudriere. Totuşi am spus că da, că-mi dădeam seama, şi poate că nici nu minţeam. Şi atunci l-am văzut.
Fără să facă zgomot, răsărise nu se ştie de unde şi se apropia de noi un băiat. Foarte înalt. Era aproape gol şi brunet. Şi năucitor de frumos. Asta era tot. Şi era deja prea mult. Inima mi s-a zbătut în piept şi s-a oprit, copleşită de imagine. Nu era decât un băiat, dar am avut certitudinea că mai era şi altceva, o fiinţă dintr-o altă sferă.
Se mişca unduindu-se lent şi calm precum făpturile acvatice sau mimii, atitudinea îi era deopotrivă maiestuoasă şi umilă, precum cea a cerbului. A rămas în faţa noastră câteva secunde, fără să scoată un sunet, fără să se apropie de nimeni şi fără să vrea să fugă, de parcă nici nu şi-ar fi dat seama că eram acolo. Nu ne puteam desprinde privirile de la el, dar el s-a uitat prin noi, ne-a observat fără să ne vadă, şi-am înţeles de ce: în mijlocul grotei întunecoase deveneam invizibili, pete negre pe fond negru, în timp ce el ardea la foc mic, răspândind o lumină incandescentă care părea să-i răzbată prin piele.
ăi
13

La ieşirea din grotă mă aştepta Orlando, cu vestea că doamna Ara, mama îngerului, voia să-mi arate caietele sale.
— Ce caiete ?
— Ai să vezi.
Am început să cobor cu Orlando către casa roz, deşi aş fi preferat să rămân un moment singură şi să-mi pun ordine în gânduri. îngerul din Galileea mă tulburase.
Era fiinţa cea mai neliniştitoare pe care o văzusem vreodată. Totul era inexplicabil la băiatul ăsta, misterul din jurul său, seninătatea lui uluitoare, prezenţa sa luminoasă. Frumuseţea lui... o frumuseţe de-a dreptul irezistibilă. S-o spun pe-a dreaptă: o frumuseţe supranaturală.
Pe de altă parte, mai era şi atrocitatea care-i înconjura povestea. Ce făcea o astfel de fiinţă închisă în beznă într-o peşteră, dezbrăcată în frigul ăla pătrunzător şi la cheremul unei demente precum Crucifija ? Primul impuls a fost să găsesc un telefon şi să cer ajutor, nu ştiu cui, unui medic, cuiva de la drepturile omului, poliţiei... Nu, nu poliţiei, precis ar fi organizat o operaţiune de salvare care s-ar fi soldat cu moartea îngerului.
Sau poate băiatul însuşi era complice la toată tărăşenia ? Poate se supunea de bunăvoie spectacolului ?

Dar nu pricepeam pentru ce ar fi făcut-o. De bani nu părea să fie vorba, cel puţin încă nu văzusem să se dea bani, ci doar ofrande, dar nimeni nu s-ar preta la un astfel de circ pentru o găină bătrână şi o pungă cu smochine. Poate că băiatul credea sincer că era un înger.
Sau poate chiar era un înger... De ce nu ? După ce-l vedeai, erai tentat să admiţi această posibilitate.
Am început treptat să percep şoaptele companionilor mei de vizită, exprimau dezamăgire şi am fost mirată să aflu motivele pentru care nu-mi împărtăşeau entuziasmul.
— Am impresia că dumneata n-ai ieşit prea mulţumit din peşteră, i-am spus celui care-mi împrumutase pălăria.
— Păi de data asta îngerul ne-a cam păcălit, a răspuns el resemnat.
— De ce, doar s-a arătat şi era superb.
— Da, dar n-a făcut nimic.
Mi s-a părut că-l înţeleg. Pentru ca un bărbat să se entuziasmeze e nevoie să se petreacă nişte lucruri, în timp ce o femeie se mulţumeşte cu lucrurile în sine.
Orlando mă trăgea de mână, eu mă lăsam dusă. Ajunşi la casa roz, m-a împins într-o cămăruţă în care o femeie punea cărbuni în sobă, cu chipul frumos scăldat în lumina jarului. Am constatat că era cam de vârsta mea şi că trăsăturile ei semănau cu cele ale îngerului. Era maică-sa, neîndoielnic: nu existau două fiinţe mai asemănătoare.
Pe masă era un caiet Norma cu pătrăţele, deschis, acoperit de un scris îndesat, fiecare cuvânt fiind terminat în mod capricios în sus cu o codiţă ca de şoricel.
— Notez ce-mi dictează el, mi-a spus Ara, răsfoind delicat paginile. Ăsta e caietul cu numărul 53. Acolo

le păstrez pe celelalte cincizeci şi două, mi-a arătat ea un cufăr încuiat cu lacăt.
— Uite, Roşcovano, sunt cincizeci şi două de caiete, cincizeci şi trei cu ăsta, s-a băgat Orlando în vorbă, dar doamna Ara a continuat fără să-l ia în seamă.
— De nouă ani tot notez. Fiu-meu a început să-mi dicteze încă dinainte de a se întoarce.
Fără să apuc să i-o cer, mi-a explicat. îşi pierduse fiul nou-născut şi—1 recuperase abia în urmă cu doi ani, adică după şaptesprezece ani. N-o întrebam nimic, o lăsam să povestească, cu o grabă dureroasă, ca atunci când repeţi o poveste a mia oară, ca un câine care-şi linge o rană ce nu se mai vindecă.

— Tatăl fiului meu n-a fost decât o umbră. într-o seară a ieşit din întuneric, fără chip şi fără nume, m-a răsturnat pe duşumea şi-apoi s-a pierdut în ceaţă. Am apucat să văd că avea un inel pe mâna dreaptă şi să simt mirosul de camfor care-i emana din haine. Nu m-a ţinut mult, doar cât să-mi facă un copil. Eu tocmai împlinisem treisprezece ani şi tata îmi aranjase o căsătorie cu un om bogat, mai în vârstă, care avea un camion. Aşa că nu i-a plăcut defel vestea pe care i-am dat-o. Mai întâi a vrut să scap de copil, m-a dus la o femeie care mi-a dat să beau ceva amar şi m-a zgârmat pe dinăuntru cu o andrea. Am vomitat, mi-a curs sânge, dar copilul meu n-a vrut să iasă, a continuat să crească neatins de furia teribilă şi de ameninţările proferate de taică-meu. Copilul creştea, sarcina începea să se vadă, tata era furibund, ca un tigru. Asta până-ntr-o zi, când m-a dus pe câmp şi m-a lăsat acolo ascunsă ca să nu mă vadă logodnicul. Ce i-o fi spus, nu ştiu, poate că eram bolnavă sau că nu avea să mă vadă înainte de ziua nunţii. Când mi s-a născut fiul, aproape că nu l-am zărit nici pe el. Aşa cum nu i-am văzut tatăl,

nu mi-am văzut nici fiul. Mi l-au luat repede, dar am apucat să-i zăresc chipul deosebit de frumos, strălucirea luminoasă a pielii. Am mai văzut şi că te privea adânc, până-n fundul sufletului, căci de la început a avut ochii larg deschişi. Eram curioasă dacă miroase a camfor, credeam că rămăsesem impregnată de acest miros al celui care-l zămislise. Dar nu mirosea decât a mine, a sângele meu şi a mine. Mi l-au luat iute, dar nu înainte de a-i atârna la gât un mic medalion de aur al Fecioarei Vântului, pe care-l purtasem eu până atunci. Pe urmă nu l-am mai văzut, dar întrebam întruna de el şi în cele din urmă mama s-a milostivit de mine şi mi-a spus. Mi-a spus că tata îl vânduse unor ţigani care trecuseră cu circul şi aşa şi-a început el zilele vieţii, lipsit de sânul mamei, bătând lumea şi cunoscându-i asprimea. Eu nu mă mai opream din plâns, dar mama încerca să mă aline şi mă ruga să nu mai jelesc, dacă vreau să mă mărit. Plângeam atunci şi mai abitir, pentru că logodnicul meu nu-mi plăcea, nu-mi iubeam decât copilul şi visam o ţigancă bună la suflet care îi dădea să sugă un deget muiat în zahăr şi—1 apăra de fiarele circului.

Mi-a secat laptele şi a sosit clipa când trebuia să fiu dată bărbatului aceluia. Dar răul era făcut, iar el, deşi bătrân, şi-ar fi dat seama că nu mai eram virgină. Voia să se însoare cu o fată neprihănită, asta-i fusese condiţia. Aşa că tata m-a dus iar la femeia aceea, care în jumătate de oră a încercat minunea de-a mă face fată mare, deşi de-acum eram mamă. Reparaţia s-a făcut cu pânză de păianjen şi albuş de ou şi am plecat de la ea ca nouă. M-au îmbrăcat în tul alb şi am ajuns înaintea altarului cu cataplasma aceea între picioare. Dar moşul nu era tâmpit, cum m-a dus în pat a şi descoperit şmecheria şi în aceeaşi seară m-a adus înapoi la părinţii mei. „Să rămână fată bătrână", a spus tata, pe jumătate

împăcat cu gândul că n-avea să fie socrul unui om bogat. Mama s-a supărat, a avut curaj să-i spună în faţă: „Mai bine păstram plodul, dar tu l-ai vândut că ţi-a luat camionul minţile". Resemnaţi în ceea ce priveşte viitorul meu, ai mei m-au dus la preotul de atunci ca să-i văd de casă şi de biserică. Preotul era tare bătrân şi n-am avut a mă plânge, s-a purtat bine cu mine până la sfârşit, când a murit, m-a învăţat să citesc scripturile şi să cânt psalmii şi mă lăsa să plec devreme, deşi ştia că nu fac decât să părăsesc cartierul şi să rătăcesc prin oraş, în căutarea fiului meu. Mă opream în faţa fiecărui copil care cerşea, încercând să-l recunosc, dar nu cu ochii, căci se schimbase între timp, ci cu nasul. Ii adulmecam ca un copoi, convinsă că pe-al meu aveam să-l recunosc după miros. Am căutat prin orfelinate, prin circuri, prin pieţe, în fiecare zi mergeam ceva mai departe, până am ajuns la marginea oraşului, acolo unde începe mizeria. In fiecare seară mă întorceam tot mai târziu, i-am cunoscut pe copiii care-şi vând trupul şi pe cei care dorm în rigole, înveliţi cu ziare. Am văzut copii diformi, copii arşi, copii cu chip de adult. Copii-paiaţă, copii-lustragii,

mici vagabonzi. Copii care trăgeau cărucioare, care vindeau mărunţişuri, vânzători de ziare, copii care cântau la ieşirea de la cinematograf. I-am mirosit pe toţi şi nici unul nu avea mirosul meu. Dar, ca să vezi cum e soarta, după şaptesprezece ani l-am găsit pe când stăteam chiar în faţa casei. Il căutasem zi de zi până atunci, doar în ziua aceea nu, eram obosită şi deprimată şi m-am aşezat să-mi trag sufletul în pragul uşii. Şi, cum stăteam aşa, a venit spre mine, păşind fără grabă, deja băiat mare, cu o umbră de barbă pe obrazul de copil, cu aceiaşi ochi care ţi se uită în suflet pe care-i văzusem şi în prima zi. Era la fel de frumos, ba chiar mai frumos, că te lua cu leşin dacă te uitai la el. Radia o dulceaţă copleşitoare
16
şi blândă, ca un lac mare cu ape calme. Dar era tăcut. N-a vorbit nici atunci şi nici mai târziu. Din gură îi ieşeau cuvinte, dar erau de neînţeles, erau ca un murmur, ca o litanie învăţată poate de pe alte meleaguri. Din acest motiv n-a putut să-mi spună pe unde fusese şi ce văzuse, cum supravieţuise şi cum mă găsise.
Insă el era, am ştiut-o după miros, şi a ştiut şi el, neîndoielnic, cine eram eu, că se găsea în sfârşit alături de mine şi ajunsese unde trebuia. N-am regretat că nu vorbeşte, tăcerea lui era atât de adâncă şi prezenţa lui atât de limpede, încât mi-am dat seama că vorbele erau de prisos şi era mai bine aşa, căci nu aveam să aflu necazurile din timpul lungii sale absenţe. Ce-a fost a fost, aşa a trebuit să se întâmple. Iar el mi-a răsplătit răbdarea şi, cu timpul, m-a făcut să-l înţeleg. Soarta a vrut ca timp de şapte ani înainte de întoarcerea lui, noapte de noapte, fără greş, să intru în transă, uneori şi dimineaţa sau seara, căci fulgerul care mă lovea nu se ţinea de vreun program, nu respecta orele de muncă, de somn sau odihnă, şi-atunci trebuia să iau caietul şi să scriu. Cuvintele care ieşeau din mâna mea erau glasuri de înger, asta a recunoscut-o şi maica Marîa Crucifija de cum le-a citit. Nu un singur înger, ci mai mulţi: fiecare cu altă identitate. Aşa s-au adunat caietele, fără să ştiu de fapt cine îmi dicta. La întoarcerea fiului meu dictările n-au încetat, dimpotrivă, au continuat şi mai abitir, că am şi început să slăbesc de când cu scrisul acesta frenetic. Pe urmă totul a fost simplu, cât să pui lucrurile cap la cap şi să constaţi că doi şi cu doi fac patru. Revelaţia tot maicii Marîa Crucifija i se datorează, căci ea a înţeles prima: cuvintele pe care fiul meu nu le putea pronunţa ieşeau la lumină prin scrisul meu. El era îngerul din însemnările mele.
16
Ieri încă nu eram şi mâine nu voi mai fi, doar în clipa asta infinită sunt îngerul Orifiel, Tronul lui Dumnezeu, jilţul mobil al Tatălui, iar fericirea mea eternă este să-I susţin greutatea feselor puternice şi atât de ample. Mi se spune Tron pentru că pe mine măreţia lui Dumnezeu se aşază cu toată liniştea şi pacea. Mi se spune Roată şi mi se spune Car, pentru că eu îl transport pe Iahve.
Nu admit materie şi nu tolerez nici o formă, sunt impact pur, explozie de energie, izbucnire orbitoare de lumină. Nu am corp, dar am sute de picioare: copite iuţi de tăuraş, sclipitoare precum bronzul poleit, scânteietoare precum oţelul bătut pe nicovală. Sunt foc şi flacăra mea e vie, sunt car şi înghit spaţiul, sunt fulger şi izbesc culmile timpului. împing stelele din abis în abis, port în spinare divinul călăreţ în deplasările Sale prin sferele cereşti. Dumnezeu în persoană galopează pe spinarea mea, îşi înfige pintenii în coastele mele supuse, lasă în urma Sa şuvoaie incandescente din sângele meu de culoarea ambrei, sângele meu care ascultă de capriciile Sale sfinte.
Am un singur cap şi patru chipuri, unul priveşte spre nord, altul spre sud, al treilea spre răsărit, al patrulea spre apus, şi fiecare merge înainte. Am patru perechi
16
de ochi cu care-L văd doar pe Dumnezeu, am patru perechi de nări ca să-I miros esenţa, am opt urechi ca să-I ascult ecoul şi patru guri care-I laudă numele fără preget, zi şi noapte, până la epuizare: Sfânt, sfânt, sfânt!
Sfânt e Domnul Dumnezeu. Atât de pregnantă îi e prezenţa, atât de absorbitor

oceanul iubirii Sale, că te zăpăceşte, te devorează, te distruge şi te anihilează de prea multă lumină. Prea multă lumină! Face să pălească şi să dispară orice altceva. înaintea ochilor mei aprinşi de El, lumea oamenilor abia pâlpâie în spatele unei pânze de sticlă lichidă.
Cuvântul Dumnezeu e prea mare pentru mine. Cine sunt eu, Orifiel, ca să-l rostesc ? Sunt neant topit în neant, câine credincios, servitor netrebnic ce se prosternează la pământ cu cele patru chipuri.
Creatorul mi-a deschis calea spre toate gloriile şi paradisurile Sale, către toate harurile şi strălucirile Sale, cu excepţia uneia, fundamentală: toată ştiinţa mea nu-mi ajunge ca să-L pot descifra pe El. Atât de departe e taina Sa de înţelegerea mea, că orice pretenţie de a-L pătrunde s-ar prăbuşi în păcatul trufiei. îmi este prea de-ajuns să-I văd reflexele, să-I suport greutatea monumentală, să-I aud ordinele pe care le îndeplinesc cu grăbire înainte să numere până la doi: Orifiel, ia în mâinile tale jăratic şi aruncă-l asupra oraşului ăstuia! sau: Te vei numi Merkabah, Orifiel, şi Mă voi urca în carul tău! sau: Adu-mi o bucată de pâine, Orifiel, căci am chef să-mi fie foame! (După cum bate vântul vrerii Sale de mare creator de lumi şi inventator de nume, astăzi îmi spune Orifiel, mâine Merkabah, ieri am fost Metatron sau oricare altul dintre cele şaptezeci şi şase de porecle ale mele.)
Nu posed unitate, nici identitate: nu sunt unul, sunt o legiune, sunt şi suntem mai bine de o mie, o roată

în alta şi în alta şi în alta, până la cele zece oştiri care compun armata concentrică de Roţi şi Tronuri. Nu încercaţi să ne legaţi, căci nu putem fi prinşi. Ardem de febră în spirala vertiginoasă a multiplicităţii, iar din mâinile noastre ţâşnesc coloane de fum.
Suntem atât de imenşi, încât cuprindem galaxii întregi, dar şi atât de infimi, încât încăpem în vârful unui ac. Cât de copleşitoare şi de atroce e cantitatea inimaginabilă de îngeri care încap în vârful unui ac!
Ne numim Orifiel, Tronul lui Dumnezeu, jilţul uriaşei Sale oboseli. Ne numim Orifiel, Roata lui Dumnezeu, vehiculul călătoriilor Sale nesfârşite. Ne numim Orifiel şi suntem binecuvântaţi între toţi îngerii, pentru că doar nouă ne este dat să ne sufocăm de fericire sub fesele trandafirii ale lui Dumnezeu.

II
ÎNGERUL FĂRĂ NUME

Doamna Ara, tânăra madonă îndurerată, a plecat după ce mi-a promis că pe seară îmi va deschide cufărul. Am rămas impresionată de povestea ei, neştiind cine era mai fascinant ca personaj, îngerul sau maică-sa.
Am frunzărit rapid caietul pe care mi l-a lăsat şi am făcut câteva fotografii. Am apucat să citesc doar ultimele pagini, dictate cu câteva ore în urmă de o fiinţă celestă care pretindea că se numeşte Orifiel şi se declara tron sau roată.
Lectura m-a nedumerit de-a binelea. De fapt, de unde veneau caietele astea incredibile, prea simple pentru a fi dictate de un înger, dar imposibil să fie scrise de sărăcimea din mahalaua aia de analfabeţi ? Am recitit fiecare paragraf, perplexă, fermecată de făptura cea înaripată care mărturisea într-un caiet Norma de cincizeci de file că-l căra în spate pe însuşi Dumnezeu.
Cine-o fi scris cu adevărat lucrurile alea ? Dacă autorul era Ara, existau trei posibilităţi: ori primea inspiraţia de la altă fiinţă sau din altă lume, ori avea o personalitate mai complexă decât puteai presupune, ori copia, pur şi simplu, de undeva. Deşi, fireşte, ipoteza cea mai seducătoare era cea enunţată de ea însăşi, cum că era vorba de glasul secret al fiului ei, îngerul, pe care îl capta printr-un soi de telepatie şi transcriindu-i apoi spusele.

Era ipoteza cea mai seducătoare, dar şi cea mai puţin convingătoare, dacă te gândeai că un băiat care nu vorbeşte spaniola dictează nişte fraze pe care nici eu,

care sunt ziaristă profesionistă, n-aş putea să le scriu. Oricum ar fi fost, de origine omenească sau divină, originale sau apocrife, caietele ţineau de o revelaţie şi un mister autentice.
Peste umărul meu, Orlando trăgea cu ochiul la pagini.
— Uite că acum îi ştii numele, zice că vorbeşte îngerul Orifiel, i-am spus arătându-i ultimul paragraf.
— Asta zice acum, mâine spune altceva.
Mi-aş fi dat un deget de la o mână ca să citesc mai departe, începuse să mă pasioneze şi, în plus, mă simţeam bine la gura sobei. Vreun suflet milos îmi pusese la uscat blugii şi tenişii. Trebuia însă să-mi întrerup lectura şi să ies din nou în ploaie, căci se apropia ora cinci şi voiam să mă duc la slujba părintelui Benito.
Afară ploaia continua şi noroiul era şi mai mare. Cu toate că mai mult m-am lăsat să alunec la vale decât am mers, Orlando şi cu mine am ajuns la biserică târziu, când slujba era pe terminate. Ponchourile mulţimii înghesuite emanau un miros de animal ud. în fundal, ţintuit în cuie, suferea un Crist enorm, înfricoşător de chinuit şi însângerat.
Nu-l puteam vedea pe părintele Benito, dar îi auzeam glasul tunător încărcat de furie sfântă care se revărsa, distorsionat, din difuzoare:
— .. .femeia aia care cutează să ne spună că a avut un vis pe când era însărcinată. Femeia aia a visat, zice ea, că năştea un viţel şi aşa a ştiut că fiu-său era binecuvântat. Blasfemie! Asta miroase a blasfemie! Şi vă întreb: oare un viţel nu seamănă mult cu un miel ? Şi cine e mielul ? Păi nici mai mult, nici mai puţin decât

Isus! Aşa că vă spun că aici, în parohia asta, cineva încearcă să îi ia locul lui Isus!
După argumentul cu viţelul, care bănuiam că era îndreptat împotriva doamnei Ara, a citat fragmente dictate de înger, unul autentic, vă spun eu, căci era chiar cel pe care tocmai îl citisem acasă la ea. Efectul vorbelor preotului asupra duşmanilor săi, adică partizanii îngerului, era fără îndoială rapid şi eficient. Cel mai mult îl impresionase pe părintele Benito menţionarea feselor lui Dumnezeu:
— Spurcată gură a diavolului este cea care profanează demnitatea divină! vibrau difuzoarele vechi, adăugând cuvintelor preotului efecte electronice dramatice. Numai o jivină libidinoasă îndrăzneşte să pomenească de intimităţile imaculate ale Celui Preacurat!
Am hotărât să-i fac nişte poze părintelui Benito, căci de-acum era limpede că avea să joace rolul personajului negativ în reportajul meu. (Mi-am şi imaginat explicaţia foto pe care ar fi pus-o şeful: „Inchiziţie chiar din amvon!") M-am apropiat de altar şi m-am pus pe treabă, încercând să surprind grimasele cele mai elocvente ale subiectului meu, deloc puţine şi accentuate de fumul ţigării Lucky Strike lipite de buza lui inferioară.
Cred că am greşit când am ieşit din rândurile mulţimii şi am început să urc treptele altarului sau poate că m-am apropiat prea mult de acesta ori nu am îngenuncheat când trebuia, oricum, am dovedit lipsă de respect faţă de cult.
Treaba e că, începând cu acest moment, preotul şi-a revărsat asupra mea tot şuvoiul de imprecaţii, nepomenindu-mă, dar privindu-mă fioros de parcă m-aş fi făcut vinovată de ceva şi arătându-mă cu degetul,
mai ales când rostea cuvintele: lumea modernă, perversiunile lumii moderne. A mai spus şi: diavolul, lumea şi carnea, şi şi-a aţintit arătătorul spre mine de trei ori, câte o dată pentru fiecare cuvânt.
Mi-a atras atenţia un bărbat care părea să nu-şi mai ia ochii de la mine. Nu-l cunoşteam, dar pe chipul său se citea furia; am perceput limpede ura pe care o resimţea faţă de mine, faţă de îngerul pe care-l socotea un impostor, de străini, de femeile provocatoare, de cei care-l nesocotesc pe Dumnezeu. Până atunci aventura mea din mahalaua Galileea fusese plină de surprize şi mai ales amuzantă. Dar

expresia tipului m-a făcut să înţeleg că era groasă. Afacerea cu îngerul atingea nişte coarde foarte sensibile. M-am uitat la oamenii din jur şi i-am văzut sumbri, tensionaţi datorită fanatismului religios.
Cum nu mă simţeam deloc în apele mele şi-n plus ruşinată că deranjasem, m-am strecurat iar în umbra unui naos lateral şi am şters-o înainte de sfârşitul predicii. Tocmai ieşeam din biserică când am auzit un ultim urlet în difuzoare:
— Iar falsul înger să-şi spună adevăratul nume, ca să ştim cu cine avem de-a face!
L-am invitat pe Orlando să mâncăm împreună la birtul „Steaua", fiind teritoriu aliat. Acum, că se înnoptase, am fost cât pe-aci să nu recunosc prăvălia, cu luminile ei roşietice şi aerul stătut, cu bărbaţi tăcuţi care beau bere, cu sticle îngrămădite pe mese şi un trio format dintr-un gurist, o chitară şi o pereche de maracase, care intona o melodie ucigător de tristă. Orlando şi cu mine tocmai devoram nişte empanadas de cartofi cu sos picant, când cineva a strigat:
— Vin cei din Paraíso!
19
— E vorba de pelerinii din mahalaua El Paraíso, care vin să vadă îngerul, m-a lămurit Orlando, vârându-şi în buzunar restul de empanada şi dând pe gât paharul cu limonada, după care a plecat în fugă.
— Aveţi pantaloni bărbăteşti ? l-am întrebat pe patronul dughenei, care, cu plecăciuni de japonez şi consultându-se în permanenţă cu cucoana, mi-a arătat unii de dril, de mai multe mărimi. Am ales perechea care mi s-a părut potrivită, am luat şi o cămaşă, o lanternă cu baterii şi câteva portocale dulci. Am plătit, dar când am ieşit în stradă Orlando se topise deja în mulţime.
Cei din Paraíso erau de ordinul sutelor, bărbaţi, femei şi copii, sub ploaia care începea să se potolească. Veneau pe jos, în jeepuri ticsite sau pe măgari, am văzut chiar şi un paralitic pe brancardă şi alte câteva târgi cu bolnavi. O adevărată curte a miracolelor, învăluită în sărăcia schiloadă şi fără drept de apel a ţinuturilor reci. Nu era simplu să te amesteci cu ea; cu toate astea îmi făcea plăcere să stau acolo: am crezut mereu că viaţa vibrează mai intens acolo unde e mai grea.
Nou-veniţii s-au strâns în faţa bisericii, din care tocmai ieşeau cei care asistaseră la slujbă, rămânând pe loc; două oştiri inamice se aflau acum faţă în faţă, pe de o parte cea a preotului, pe de alta cea a îngerului, într-un război rece de priviri acre şi imnuri contradictorii. Cei din biserică intonau un imn foarte emoţionant, pe care-l ştiam de la şcoală („Când te voi chema plângând cu tristeţe / Dreapta ta să mă binecuvânteze"), în timp ce cei din piaţă turuiau sub ploaie cantilena serafică „Sfânt, sfânt, sfânt. Sfânt e Domnul Dumnezeu". Am urcat treptele bisericii ca să-l caut pe Orlando şi, fără să realizez ce făceam, m-am pomenit cântând melodia care mi se părea mai frumoasă,
19
„Dreapta ta să mă binecuvânteze", iar ea m-a readus în lumina violetă ce se filtra prin vitraliile capelei de la şcoala primară. Mă gândeam cu invidie la Ana Carlina Gamo, preferată de călugăriţe pentru că era singura fetiţă din cor în stare să facă soloul de la Ave Măria de Schubert, când cineva m-a tras de mânecă.
— Hai, Roşcovano, să mergem!
Era Orlando, care mă scotea din tabăra duşmanilor şi mă trăgea înapoi la ai noştri, care aprinseseră torţe. Ploaia se oprise. Iar când s-au stins şi ultimele licăriri ale asfinţitului, procesiunea a început să urce coasta muntelui, eu şi Orlando aflându-ne în primele rânduri. Tabăra preotului a rămas jos şi apoi s-a risipit. Erau săraci, dar îi dispreţuiau pe cei din Cartierul de Jos şi pe ceilalţi adepţi ai îngerului, considerându-i şi mai săraci decât ei.
Am ajuns printre primii în faţa casei doamnei Ara. Mirosul acru al ploii pierise, aerul era impregnat de aroma eucalipţilor proaspăt spălaţi. M-am întors să privesc în jos şi am admirat minunea: noaptea limpezise cerul, deschizând la picioarele mele panorama copleşitoare a orizontului în cele patru puncte cardinale ale sale.

Am ştiut atunci că vedeam lumea de pe culmea ei cea mai înaltă. Departe, undeva jos, se zăreau luminile oraşului, toate ferestrele luminate, toate becurile de pe străzi, toate farurile maşinilor, vetrele aprinse, ochii verzi şi roşii ai semafoarelor, neonul reclamelor reflectate în bălţi, jarul tuturor ţigărilor. Spre noi urca, şarpe luminos, râul de torţe ale pelerinilor din Paraíso, iar pe bolta cerească, atât de aproape încât ţi se părea că poţi s-o atingi cu mâna, respira blând Calea Lactee. Universul se arăta încărcat de semne, simţeam că pot să-l descifrez.
i
20
Pelerinii se adunaseră de-acum la locul sfânt şi aşteptau apariţia îngerului. îi aduseseră bolnavii ca să-i vindece şi nou-născuţii ca să-i boteze. Bătrânii veneau pentru o consolare, copiii din curiozitate, cei trişti în căutarea speranţei, cei fără adăpost doreau protecţie, femeile veneau din dragoste, nenorociţii pentru binecuvântare.
îmi era greu să pricep cum de apariţia unui înger o invenţie trasă de păr, o nebunie sadea se putuse transforma într-un eveniment decisiv pentru soarta unei comunităţi întregi. Era însă limpede că pentru oamenii ăştia un înger reprezenta o forţă mai concretă, mai accesibilă şi mult mai de încredere decât un judecător, un poliţist sau un senator, ca să nu mai vorbim de un preşedinte de republică.
Atmosfera din Cartierul de Jos începuse să se încălzească de la atâta lume, atâtea respiraţii, pasiune şi torţe aprinse. Masa de pelerini se ruga şi plângea, cu picioarele înfipte în noroi şi inima deschisă către sublim. Atât de intensă le era fervoarea şi atât de molipsitoare, că timp de o clipă chiar şi eu, care nu sunt credincioasă, am reuşit să cred, prin ei.
Dar îngerul nu-şi făcea apariţia şi nerăbdarea generală sporea. Deşi motivele mele erau pământeşti, îl aşteptam şi eu cu aceeaşi nerăbdare: adevărul e că muream să-l văd. Era într-adevăr splendid, cum mi se păruse în întunericul grotei ? Voiam să mă conving. în plus, pentru articol era musai ca protagonistul, îngerul din Galileea, să facă ceva, o minune oricât de mică, ceva care să merite povestit.
Usa casei s-a deschis si lumea s-a bulucit ca să fie cât mai aproape. M-am pomenit strivită de mulţime, abia mai puteam respira; mai rău era de Orlando, care era mititel, eu măcar mai scoteam nasul pe deasupra
20
aglomeraţiei. Eram împinşi şi înghesuiţi, m-am gândit că, dacă el avea să iasă, mulţimea ne va călca în picioare, doar-doar o să-l atingă.
Dar n-a ieşit el, ci doar maica María Crucifija şi femeile din junta, care s-au apucat să ne stropească cu apă sfinţită dintr-o tigvă, să murmure rugăciuni şi să implore răbdare. S-au jurat că aveam să vedem îngerul, dar ceva mai târziu.
Nevoile celor din Paraíso începeau să se facă simţite, uşile caselor se deschideau pentru a le oferi ajutorul. Intr-una se încălzea un biberon, alta îşi punea la dispoziţie baia, dintr-una se scoteau scaune pentru femei, dintr-alta se aducea amoniac pentru a trezi pe cineva din leşin.
Ajutată de Orlando, făceam fotografii şi luam interviuri, minunându-mâ de naturaleţea uluitoare cu care aceşti sărmani se apropiau de mister. Pe o femeie adusă pe targa, cu picioarele bandajate, am întrebat-o:
— De ce aţi venit, doamnă ?
— Am venit pentru ca îngerul să-mi vindece rănile astea, uitaţi, nu pot să merg.
— Şi nu credeţi că un medic ar face-o mai bine ?
— Un medic ? Ultima dată când am văzut un medic era prin 1973. Venise la noi când cu epidemia de holeră, numai că molima nu l-a iertat nici pe el şi a plecat vomând şi cu diaree. Iar după el nu ştiu să mai fi urcat altul până aici.
— Şi credeţi că îngerul o să vă vindece ?
— Păi, dacă nu el, nu văd cine... ar mai putea-o face. Pe un bărbat cu o crăvăţică neagră şi o pieptănătură

demodată l-am întrebat:
— Scuzaţi-mă, domnule, chiar credeţi că e vorba de un înger ?
21
— E lucru dovedit.
— Cum aşa ?
— Apare acasă la mine. Nu ca aici, în carne şi oase, ci sub forma sa spirituală. Prima care l-a văzut a fost maică-mea, odihnească-se în pace, în timp ce călca nişte cămăşi în bucătărie. Atunci nevastă-mea a surprins-o vorbind singură, cu glas scăzut, şi a întrebat-o dacă are nevoie de ceva. Mama i-a răspuns: uite, vorbesc cu îngerul lui Dumnezeu, care a venit să-mi spună că mi se apropie ceasul. Şi a arătat spre colţul aragazului. Nevastă-mea s-a uitat şi l-a văzut şi ea. Era o frumuseţe de înger care emana căldură. Strălucirea lui a adăstat multă vreme, iar ele au stat cu el până la sfârşit, ca să nu fie nepoliticoase. După trei zile, mama a murit. De-atunci, îngerul ne vizitează adesea. Preferă colţul acela, străluceşte şi stă o vreme cu noi, apoi pleacă.
Pe un băiat în haină neagră de piele l-am întrebat:
— Tu crezi în toată povestea asta ?
— E mai bine să crezi decât să nu crezi.
Iar o doamnă cu poşetă havan şi pantofi cu toc înalt la culoare mi-a mărturisit:
— Eu am venit să-i cer casă.
— Şi credeţi că o să vă dea ?
— Dacă vecinei mele i-a dat, mie de ce să nu-mi dea ? Pe o femeie cu copil în braţe am întrebat-o:
— Sunteţi sigură că îngerul din Galileea e înger, şi nu fiinţă omenească ?
— Cum poate fi om cineva care ştie atâtea limbi ? O codană de cincisprezece ani:
— Eu am venit ca să-i cer un logodnic. Mă rog, adevărul e că am unul, dar ne vedem pe ascuns de ai mei.
— Şi-atunci, ce-i ceri de fapt ?
21
— Ca tatăl meu vitreg să-mi dea voie să am un logodnic.
Un bătrân cu ochi apoşi:
— Am venit să-i cer dreptate şi răzbunare împotriva celor care mi-au ucis fiul şi umblă încă în libertate.
— Şi ce poate face îngerul ?
— Să-i străpungă cu sabia lui de foc! Un bărbat la vreo treizeci de ani:
— Eu cred că toate astea sunt braşoave.
— Şi-atunci de ce-aţi mai venit ?
— Din curiozitate.
Un tip cu poncho, şapcă şi fular:
— N-o fi el Sfântul Arhanghel Mihail, dar e îngerul nostru.
Către o tânără îngenuncheată în noroi şi atât de transportată, că te aşteptai să înceapă să leviteze:
— Cum se numeşte îngerul ?
— In ziua în care i se va afla numele va veni sfârşitul lumii.
Mergeam în spatele lui Orlando, ameţită de fum de tămâie şi de fâlfâit de aripi de serafimi, contopindu-mă fericită cu mulţimea asta deznădăjduită venită să caute mântuire la ultima casă din ultima mahala. Dar unde era îngerul ? Ce făcea, de ce nu venea să primească toată dragostea asta, să-şi plece urechea la atâtea rugăminţi, să ne salveze pe vecie sau să ne ucidă cu prezenţa sa ascunsă şi cu ochii lui blânzi cu privire tulburătoare ?
Maica Măria Crucifija a mai ieşit de două ori, împreună cu Marujita de Pelâez, cea în mantie albastră, şi cu Sweet Baby Killer, care se oprise în spatele lor, cu aerul ei de urangutan cumsecade, precum un bodyguard de încredere. Prin megafon, Crucifija a potolit cu glas sonor lumea şi a cerut ca fiecare să se întoarcă

Â
22
la casa lui, pentru că în seara asta nu urma să avem parte de înger.
Fără supărare, cu torţele stinse, cu bolnavii de-acum epuizaţi şi purtându-şi în braţe plozii adormiţi, cei din Paraíso au făcut cale întoarsă, resemnaţi că cerul nu voise să le trimită mesagerul. Când binevoitor, când răutăcios, când mărinimos, când zgârcit, destinul aşa era, capricios, şi n-o să se apuce ei să-i ceară socoteală. Cereau prea puţin de la viaţa asta şi o aşteptau răbdători pe cea de dincolo.
— Dezamăgit ? l-am întrebat pe tipul în haină de piele.
— No problem, mi-a zis. Dacă n-a fost azi, o să fie mâine.
Cei din Paraíso s-au întors la casele lor, iar Orlando, care pica de somn, a plecat şi el acasă. Eu nu mai aveam cum să mă întorc acasă, mai întâi pentru că se făcuse foarte târziu şi nu exista nici un mijloc de transport, apoi pentru că a doua zi trebuia să mă prezint la redacţie cu un articol şi nişte fotografii pe care încă nu le aveam, iar în al treilea rând pentru că voiam să citesc caietele Arei. Dar mai ales pentru că trebuia să găsesc o modalitate de a mai vedea o dată îngerul. Drept care m-am pregătit să-mi petrec noaptea în casa Arei.
Unde-o fi dormind el ? Dacă tot îl iubea atât, precis că doamna Ara n-avea să-l lase afară în frig. Dacă dormea în peşteră, o încurcasem, căci nu eram în stare să ajung singură acolo şi cu atât mai puţin să-l caut pe întuneric. Asta dacă nu mă sfâşia Sweet Baby Killer, care cu siguranţă păzea intrarea pentru a-l apăra de vizite inoportune precum a mea.
Ara mă aştepta urmărind ultima telenovelă din seara aceea la un televizor vechi, alb-negru. Am spus:
— Pelerinii s-au întors trişti pentru că nu l-au văzut. Şi-au adus copiii şi bolnavii. De ce n-a ieşit, doamnă Ara ?
— Aşa e fiu-meu. Uneori se arată, alteori nu.
Cu gesturi blânde şi mămoase, a pus cărbuni în sobă, a aţâţat focul, a scos de la naftalină un şal de lână
22
şi mi l-a pus pe umeri, mi-a tras un scaun lângă sobă şi mi-a adus o farfurie cu mâncare, pe care n-am refuzat-o, deşi nu-mi era foame.
— Citiţi până vi se face somn, drăguţă domnişoară, pe urmă puteţi dormi în patul ăsta. Eu am să dorm cu Crucifija, e atât de slabă că aproape nu ocupă loc.
Ospitalitatea ei nu m-a mirat. Am acceptat-o ca pe ceva firesc, de parcă ar fi fost vorba de o complicitate iscată din uşurarea de a împărtăşi cu cineva povara unei iubiri atât de apăsătoare. Acum cred că încă de pe-atunci Ara ghicea ce-avea să se întâmple... Eu nu bănuiam încă nimic, ea însă da.
— Spuneţi-mi, unde îşi petrece noaptea fiul dumneavoastră ?
— N-am reuşit să-l fac să doarmă într-un pat. Se întinde pe o saltea, pe jos, lângă sobă, şi nu lipeşte geană de geană. Fiul meu e ciudat, domnişoară. Când e treaz, ai zice că e adormit, când doarme, ai zice că e treaz.
— E un fel de semitrezie... Aşa or fi toţi îngerii ?
— Asa or fi, cu un ochi la lumea asta si cu celălalt la taină.
— Şi-acum de ce nu e aici ?
— S-a certat cu Crucifija, care nu ştie să-l convingă întotdeauna. Era neliniştit şi l-am lăsat să doarmă în patio, dincolo de uşa asta.
Inima mi-a bătut tare aflând că între mine şi făptura cerească nu era decât o scândură. Am cutezat să întreb:
— Am voie să deschid ?
— Să aşteptăm să adoarmă Crucifija, a răspuns ea încet.
— Bine, să aşteptăm.
De dincolo răzbăteau vag rugăciunile Crucifijei.
22

— Staţi jos şi citiţi. Uitaţi, mi-a întins cheia cufărului. Eu stau să se termine serialul.
— încă ceva, doamnă Ara... Spuneţi-mi, cum se numeşte fiul dumneavoastră ?
— încă nu are nume. Când mi l-au luat n-apucasem să-i pun un nume. Cât a fost departe, mă gândeam la el în fiecare ceas, dar îi spuneam doar aşa: puiule, copilaşul meu. Tatăl meu nu i-a spus niciodată nicicum, nici mama, credeau poate că, dacă nu-l pomeneau, aveam să-l uit şi să-i iert. Iar când mi s-a întors deja mare, l-am întrebat de multe ori. Nu voiam să-i impun un nume, ci să-l respect pe cel pe care-l primise. Dar încă nu mi-a spus care este.
Mă gândeam la articolul meu. Dacă îngerul n-avea nume, aveam să-i spun „îngerul din Galileea" şi basta. N-o să-i placă şefului, el ar prefera ceva mai sclipitor, gen Luzbel sau Fulgor. în cel mai rău caz, Orifiel.
— Nu s-o numi Orifiel, doamnă Ara ?
— Orifiel e doar una dintre măştile lui. Adevăratul său nume nu-l dezvăluie. Să n-ai încredere în îngerii care-şi spun numele.
— Ultima întrebare: e adevărat că aţi visat un viţel ?
— Aşa e, dar n-am vrut să jignesc pe nimeni, cu atât mai puţin pe părintele Benito.
S-a aşezat în fotoliul din faţa televizorului, stând ca pe ace şi atât de drept, c-ai fi zis că asistă la un priveghi, şi a început să privească la siluetele cenuşii care gesticulau pe muteşte.
— Daţi sonorul tare, că nu mă deranjează.
— La ce bun ? Doar se ştie deja ce spun. Citiţi liniştită. Am vârât cheia în lacătul cufărului, cu emoţia cu
care aş fi desfăcut a şaptea pecete, şi-am început să citesc Revelaţiile celor Cincizeci şi Trei de Caiete, mângâind

filele pergamentoase şi decolorate de atâtea degete muiate în salivă care le răsfoiseră înainte.
Mi-am desfăcut coada ca să mi se usuce părul încă umed la căldura sobei. Mai mult încercam să citesc, asurzită de bubuiturile ca de tobă ale inimii.
Ce avea băiatul ăsta de mă tulbura în aşa hal ? Era uimitor de frumos, enigmatic şi îndepărtat: mai mult decât poate îndura cu calm o femeie.
Mă uitam la ceas, aşteptam încă o eternitate, mă uitam din nou şi nu trecuse nici un sfert de oră. Telenovela s-a terminat, cei doi îndrăgostiţi se despărţeau.
— Ce prostie episodul ăsta. Vedetele de televiziune suferă întruna, a dat sentinţa doamna Ara, stingând televizorul.
Bătea de miezul nopţii. „Acum îngerul meu o să se transforme într-un dovleac", mi-am zis. Rugăciunile chiţcăite ale Crucifijei încetaseră, aşa că Ara a spionat-o prin uşa întredeschisă.
— Doarme dusă. Acum puteţi intra în patio. Intre timp îmi recuperasem aparatul de fotografiat.
Am vrut s-o întreb dacă-mi dădea voie să-l folosesc, dar n-am spus nimic, de teamă ca răspunsul să nu fie negativ. Aşa că l-am ascuns între pantalonii şi portocalele cumpărate la birtul „Steaua".
— Veniţi cu mine, doamnă Ara ?
— Mai bine nu. Aştept aici. Dacă vă sperie, mă chemaţi.
— Poate să mă sperie ?
— Uneori, dacă e la rândul lui speriat.
Uşa nu avea clanţă, era de-ajuns s-o împingi ca să se deschidă, totuşi mâna mea refuza să dea ascultare ordinelor pe care le transmitea creierul. „Trebuie să intru. Nu e decât un băiat", îmi spunea raţiunea, dar

inima-mi spunea altceva şi rămâneam pironită locului. Până la urmă, impulsul de a înainta a fost mai puternic şi am trecut dincolo.
Era o curte interioară descoperită, nu mai mare de trei metri pe trei. Aşezat pe albia

de rufe, scăldat în lumina orbitoare a lunii, era el.
Ţinea capul ridicat şi privirile-i erau pierdute în noaptea luminoasă, se legăna uşurel, cufundat în visul unei alte lumi şi din gură-i ieşeau cuvinte de neînţeles.
Era şi nu era acolo, o vreme am stat şi i-am urmărit transa autistă. Ştiam că nici el nu mă vede, aşa că l-am observat pe îndelete, convingându-mă de frumuseţea sa neverosimilă. Părul negru ca pana corbului; ochii visători de culoarea şi consistenţa petrolului; genele negre care clipeau pline de melancolie; nasul drept, buzele cărnoase şi feminine, din care emanau, ca un fum, silabele ciudate ale mantrei hipnotice; corpul supradimensionat al lui David de Michelangelo, sculptat în marmură întunecată, abandonat şuvoiului puternic de lumină care-l conecta la spaţiul sideral.
— Mă vezi ? Mă auzi ? am întrebat cu glas tare, dar nu l-am scos din însingurarea lui.
M-am aşezat lângă el; a rămas impasibil, ca după un zid de sticlă, divin şi inaccesibil ca un sfânt sculptat, ca un actor de cinema pe ecran. Copleşită, îl contemplam în perfecţiunea lui luminoasă, când mi s-a părut că detectez o sclipire de cruzime în pupilele-i absente. Umbra unui egoism absolut i-a trecut peste chip, m-a cutremurat, după care a dispărut, iar trăsăturile au revenit la lumina şi pacea dinainte.
Am vrut să-l ating. Am întins mâna încet, fără mişcări bruşte, ca atunci când vrei să atingi un animal sperios sau să mângâi un câine fără ca acesta să te muşte.
24
Degetele mele l-au atins şi am simţit fierbinţeala. „E mistuit de febră", mi-am spus.
Apoi i-am descoperit cicatricele, una câte una. Pe coapsă, o tăietură lungă şi neagră, ca un lanţ muntos; o linie frântă care-i împărţea în două sprânceana dreaptă; alta, transversală, pe abdomen, în dreptul apendicelui;
0 mică hartă în relief pe piept; o stea neregulată pe mandibulă; pe antebraţ, rozeta de neconfundat a vaccinului antivariolic; pe gleznă, o zgârietură proaspătă, care încă mai avea coajă. Semne care-i trădau trecerea prin durerea acestei lumi. Cine-i provocase rănile, cine
1 le-o fi dezinfectat, cine i le-o fi cusut ?
— Cine te-a urât, îngerule? Cine te-a iubit? am întrebat, dar gura i-a rămas cusută, la fel ca cicatricele de pe trup.
Nu ştiu cum am reuşit să-mi aduc aminte de Somos, de articol, de fotografii. Am luat aparatul, am încadrat şi am declanşat. Surprins de lumina bliţului, îngerul a tresărit mirat, de parcă i-aş fi făcut vreun rău. Şi-a acoperit faţa cu braţul şi mi-am dat seama că recade brusc în realitate, ca o pasăre rănită în plin zbor, ca un astronaut care amerizează în apele îngheţate ale oceanului. Apoi m-a privit fără să înţeleagă, s-a ridicat şi a dat să se retragă prudent, la pândă, precum o fiară care vrea să fugă din bătaia puştii vânătorului.
Ce era de făcut ? El era uriaş, mult mai înalt decât mine, umplea toată curticica aceea, ai fi zis că era un vultur într-o colivie pentru canari. Mi-a fost frică de reacţia pe care ar fi putut-o avea, m-am simţit înghesuită în corzi şi lipsită de apărare, mi-a venit s-o iau la fugă. Pe urmă mi-am dat seama că lui îi era şi mai frică de mine decât mie de el şi mi-am recăpătat controlul.
24
Trebuia să mă liniştesc, să-l liniştesc şi pe el, să comunic cu el, acum că se trezise şi mă privea.
Un animal speriat se îmblânzeşte cu o bucată de pâine, asta e tot ce mi-a trecut prin minte. Am apucat o portocală şi i-am aruncat-o.
A funcţionat. Reflexele i s-au deşteptat şi a prins fructul. O clipă a uitat de mine şi s-a ocupat de obiectul rotund şi strălucitor pe care-l ţinea în mâini. L-a examinat atent şi, spre marea mea mirare, a zâmbit. Un zâmbet cald care a topit într-o clipită o distanţă de ani-lumină, un pod neaşteptat şi magic care a făcut posibil contactul

dintre noi.
Băiatul mi-a repetat gestul: mi-a aruncat înapoi portocala, eu am prins-o şi am râs, a râs şi el, cu un râs adolescentin şi zglobiu, aşa cum se ştie că-l au doar îngerii veseli. Ne-am dedat preţ de un veac sau două acestui sport nemaivăzut, sub lumina atemporală a lunii; la un moment dat am ascuns portocala la spate; el s-a apropiat, curios, s-o caute. Am decojit-o, apoi i-am spus „mănâncă", dar n-a primit-o. Am desfăcut o felie şi mi-am băgat-o în gură: se uita la mine. Am mai desfăcut una şi i-am dat-o în gură.
In noaptea aceea a mâncat din mâna mea portocală după portocală, felie după felie. Buricele degetelor mele i-au cunoscut temperatura limbii, păstrează şi acum memoria salivei sale.
Hainele pe care i le cumpărasem, deşi extra large, îi erau absurd de strâmte şi de scurte. Când s-a săturat de portocale a reînceput să emită sunetele lui bizare şi s-a distrat jucându-se cu pletele mele, cu claia mea de păr auriu precum monedele false şi lung precum hlamida unei fecioare, care l-a fascinat şi l-a atras aşa
25
cum îi fascinează şi-i atrage pe toţi sărmanii; în definitiv, îngerul meu, despuiat şi gol, era şi el unul dintre ei.
începea să se crape de ziuă şi brusc mi-am amintit de Ara, care mă aştepta. Doamne, cum era posibil ? Uitasem de ea, de mine, de toate. Ore în şir n-avusesem inimă şi minte decât pentru el, făptura mea mitologică, frumosul meu animal galactic. Arhanghelul meu din Galileea.
Răpită, rătăcisem cu el în irealitatea visului său, zburasem cu el departe de curticica aceea, spre universul nemărginit din care venise. împotriva voinţei mele, trebuia să mă întorc.
Am deschis uşa şi am simţit o mare sfâşiere. Cu un simplu gest mă depărtasem de el brusc, rupsesem un fir extrem de subţire pe care poate n-aveam să-l mai prind niciodată. Mi-a părut rău, am vrut să mă întorc, dar era prea târziu.
Dintr-odată, îngerul se reînchisese în ermetismul lui de statuie, iar ochii lui mă priveau din nou fără să mă vadă.
Femeie care te apropii de mine, nu trebuie să-mi ştii numele. Pentru tine sunt îngerul fără Nume: nu ţi—1 pot spune şi nu-l vei putea pronunţa.
Ştiam că vei veni de jos, era scris că oraşul te va trimite după mine, te aşteptam. Cu neliniştea pământului care aşteaptă în întuneric lumina binefăcătoare a soarelui, aşa te-am aşteptat. Acum eşti aici şi nu te cunosc.
încerc să mă apropii de tine, întind mâna să te ating. Dar pielea ta e flacără şi mă pârjoleşte, nu ştiu să suport durerea atât de intensă a contactului. Nu mă privi, nu-mi vorbi. Cuvintele tale mă zăpăcesc, privirea ta se înfige, insuportabilă, în ochii mei.
Dar nu pleca. Prea multă ceremonie mă asfixiază, prea multă distanţă mă omoară. îţi văd părul unduind de partea cealaltă a geamului, pletele care plutesc şi umplu spaţiul din jurul tău. Mă înfricoşează trupul tău de neînţeles, fug de mâinile tale care vor să mă apuce, dar ceaţa blondă a pletelor tale mă cheamă, binevoitoare, mă cheamă să ies din frig şi să mă topesc în muzica ei de sărbătoare aurie. Nu mă sperie părul tău, pentru că e o excrescenţă, a ieşit din tine şi nu-ţi mai aparţine, mă însoţeşte, dar nu mă prinde în capcană, mă atinge, dar nu mă arde. îţi ating părul şi nu simt durere.
i
25
Nu insista să ştii cum mă cheamă. Poate că nici nu am nume, poate că cel pe care-l am e multiplu şi schimbător. Numele meu, numele mele: trecătoare, echivoce, pline de rezonanţe. In lumea ta nu există urechi în stare să le perceapă frecvenţa, nici timpane care să nu plesnească la ecoul lor.
Nu-mi vorbi: vorbele tale sunt zgomot. Ajung la mine fragmentate, cioburi ascuţite

de sticlă spartă. Mă rănesc, mă fac să sângerez şi nu-mi spun nimic.
Nu încerca să mă iubeşti: dragostea ta mă distruge.
Nu-mi cere să te iubesc: nu sunt de aici, nu sunt aici, încerc să ajung şi nu pot.
Prezenţa ta mă tulbură: cântăreşte prea mult. Greutatea ta îmi frânge aripile şi-mi dezlănţuie temerile.
In schimb, părul tău mă primeşte vesel, în el îmi fac cuib. Şuviţele lui ca razele de soare mă gâdilă, mă fac să râd. Nu pleca. Nu mă atinge, nu te apropia prea mult, dar nu pleca. Ai multă răbdare cu mine, o răbdare infinită, căci infinit e numărul zilelor de când te aştept.
Primeşte-mă în pletele tale, care sunt pătură de lână, tropot de oi pe pajiştile luminii. Salvează-mă dintr-o existenţă ambiguă, de confuzia care pluteşte în aerul din jurul meu. Spală această materie tulbure, făcută din depărtare şi tăcere, care mi se lipeşte de simţuri şi le înceţoşează, care-mi pătrunde în măruntaie şi mă sufocă. Să mă învelească izvorul cald al părului tău, nu umbrele.
w r O X
h—1>
O w
r
O >< N
c
Asta s-a petrecut în noaptea aceea în patio. Unii ar zice că n-a fost mare lucru: habar n-au ce vorbesc, pentru că ei n-au avut parte de un înger care să le cânte în aramaică în timp ce le mângâie părul.
Când am intrat în casă n-am mai găsit-o pe doamna Ara; văzând că n-are rost să mă mai aştepte, se dusese la culcare.
M-am întins în pat îmbrăcată, epuizată, înfiorată, cu gândul să mă odihnesc numai puţin, dar am adormit, iar când m-am trezit trecuse bine de primele ore ale dimineţii.
Am încercat să mă ridic, dar amintirea îngerului mă trăgea înapoi, exact ca un val mare care te trânteşte pe ţărm. M-am mirat singură să mă văd aşa, zdrobită de o patimă ciudată pentru băiatul anonim din curtea din spate.
Colegii mei obişnuiau să mă critice, acuzându-mă de lipsă de profesionalism, din cauză că eram incapabilă să fiu obiectivă şi să păstrez distanţa faţă de subiectele alese. Odată am plecat, ca reporter, pentru opt zile, să scriu despre conflictul dintre sandinişti şi contras; am sfârşit prin a mă arunca cu capul înainte în război, alături de sandinişti. Când cu tragedia produsă de erupţia vulcanului Armero am ajuns la faţa locului

cu o echipă de ştiri a televiziunii, iar când m-am trezit adoptasem deja o sinistrată, o bătrânică ce pierduse totul, inclusiv propria memorie, şi care de-atunci trăieşte la mine acasă, convinsă că e mătuşă-mea. Acum se dovedea încă o dată că aveau dreptate colegii mei, de data asta într-o formă patetică: fusesem trimisă să găsesc un înger, îl găsisem, dar în plus mă înamorasem de el.
Am ieşit din cameră şi n-a fost nevoie să văd curtea goală ca să ştiu că nu mai era acolo; aerul avea un gust sălciu care-i trăda lipsa. Aveam de gând să-mi iau la revedere de la Ara şi să cobor în oraş ca să duc la Somos fotografiile din ziua precedentă mai ales aceea, unică, pe care reuşisem să i-o fac lui şi să redactez un prim articol la unul dintre computerele vechi din redacţie. Să revin apoi în Galileea către prânz şi să-mi continui investigaţiile. Acum, că îngerul era al meu, trebuia să aflu neapărat cine era şi de unde venea şi, în primul rând, unde se ducea.
N-am putut pleca atât de repede cum îmi propusesem, pentru că în casă izbucnise un conflict, o ostilitate deschisă între doamna Ara şi maica Marîa Crucifija, manifestată printr-o tăcere posomorâtă a celei dintâi şi prin modul zgomotos în care cea de-a doua trântea cratitele si orice altceva îi mai cădea în mână.

„E vina mea", mi-am zis. „S-o fi aflat că mi-am petrecut noaptea cu îngerul şi s-au certat." Asta e tipic pentru mine: de fiecare dată când mă îndrăgostesc, mă apucă remuşcarea şi mania să cer iertare. Dar, când doamna Ara mi-a adus micul dejun şi am întrebat-o din ochi despre ce era vorba, m-a mângâiat pe cap de parcă mi-ar fi spus să nu-mi fac griji, că nu eu eram problema.
Din câteva vorbe tăioase rostite de Crucifija am priceput şi adevăratul motiv al disputei. Pare-se că, în

seara precedentă, în timp ce afară aşteptau pelerinii din Paraíso, Crucifija făcuse ceva de neiertat: sătulă să tot cheme îngerul cu binele, luase o frânghie şi încercase să-l lege şi să-l tragă afară. Acum, în timp ce devoram nişte ochiuri cu ceapă şi roşii, maica Crucifija se scutura de orice răspundere şi dădea vina pe Ara.
— Ii faci toate poftele, ţipa ea, şi nu reuşeşti decât să-l determini să se poarte ca un nebun. Să nu priceapă că are şi el nişte responsabilităţi...
— Mie să nu-mi chinui copilul, repeta Ara înciudată. Când Crucifija a ieşit din casă, Ara a profitat de
moment şi mi-a spus, cu ochii scăldaţi în lacrimi:
— Vai, drăguţă domnişoară, azi-noapte am auzit cum l-ai făcut să râdă. Mulţumesc, mi-ai trezit fiul şi l-ai înveselit!
— Stai, Ara, încă nu e cazul să ne culcăm pe lauri... Conflictul domestic s-a redus la o simplă neînţelegere trecătoare odată cu sosirea Marujitei de Peláez, care a venit agitată să ne informeze că în dimineaţa asta, la ora şase, părintele Benito declarase din amvon război deschis maicii María Crucifija. De faţă cu enoriaşii, o pusese între ciocan şi nicovală, cerându-i să nu se mai comporte ca o călugăriţă, dacă nu era una, iar dacă era, să părăsească mahalaua şi să se întoarcă la mănăstire. Asistenţa înflăcărată a ieşit de la slujbă strigând „La mănăstire cu călugăriţa!", dispusă s-o ducă pe sus, dac-ar fi fost cazul.
Asta pentru că părintele Benito, speriat de ditamai procesiunea disidentă din ziua precedentă, se hotărâse să-şi schimbe strategia ofensivă. Până acum dusese o campanie indecisă, ba împotriva îngerului, acuzându-l de impostură, ba împotriva Arei, care-i dăduse viaţă. Insă Ara era prea retrasă şi nu era în stare să organizeze

o opoziţie beligerantă împotriva lui, iar în ce priveşte îngerul părintele Benito avea rezervele sale. Nu înghiţea basmul c-ar fi fost înger, era în schimb convins că era un demon, drept care, deşi vitupera virulent împotriva lui, frica îl oprea să treacă la acţiuni concrete.
In schimb, maica Marîa Crucifija era, pe de o parte, mai vulnerabilă, iar pe de alta trebuia oprită urgent, căci ajunsese un fel de papesă neagră care-i punea părintelui Benito autoritatea spirituală în şah, convocând adevărate oştiri de credincioşi care habar n-aveau că Biserica oficială proscrisese îngerul. Culmea, erezia asta care se răspândea, câştigând tot mai mulţi adepţi, era condusă de o femeie.
Crucifija, Marujita, Sweet Baby şi celelalte femei din junta au declarat stare de urgenţă şi s-au închis să delibereze, aşa că am putut rămâne liniştită cu Ara.
Eram nerăbdătoare să aflu mai multe despre fiul ei, dar era un teren pe care nu am reuşit să înaintez decât cu mare greutate. Am întrebat-o dacă nu cumva, pe când era copil, n-avusese probleme cu capul sau nu suferise vreo lovitură, însă ea, surdă la o astfel de ipoteză dureroasă, îi dădea înainte cu argumentul că băiatul era un înger.
— Sigur că e înger, acceptam eu. Dar chiar dumneata spui c-ar fi bine să-l „trezim". Că băiatul e ciudat. Mai bine spus, că nu e normal...
— Şi cine a spus că îngerii sunt normali ? venea replica ei, şi toată dialectica ni se oprea aici.
In schimb, pe maica Marîa Crucifija am forfecat-o în voie.
Istoria poziţiei sale de lider începuse de mult, de dinainte de apariţia îngerului, al

cărui cult îl administra acum.
De fapt, carisma Crucifijei provenea din faptul că scăpase din ghearele flăcărilor. Puterea ei supranaturală
i
28
fusese dovedită la incendiul din 1965, pe când Galileea nu era încă mahalaua populară de acum, ci doar o stâncăraie pustie unde fiinţa numai un schit fantasmagoric în care se claustraseră treizeci şi patru de călugăriţe.
Zidurile erau atât de înalte, porţile atât de ermetic ferecate, că lumea de afară ajunsese să creadă că era locuit nu de femei în viaţă, ci de duhuri. Convingere întărită zilnic, în zori şi la slujba de seară, de o muzică ce părea de pe altă lume, frumoasă ca un cântec de sirenă, care se auzea de acolo şi era dusă de vânt, uimindu-i pe puţinii locuitori din împrejurimi. Dar teoria naturii imateriale a celor treizeci şi patru de măicuţe era dezminţită de zoaiele negre care se scurgeau din canalizarea schitului şi purtau la vale excremente cât se poate de materiale şi omeneşti.
In timpul faimosului incendiu, care nu se ştie cum s-a iscat şi care a mistuit până şi pietrele, au pierit calcinate treizeci şi trei de măicuţe, toate vitele şi păsările, muşcatele din ghivece, legumele din grădină, ba chiar şi porumbeii, atât de graşi că nu puteau să zboare.
Singura fiinţă care a scăpat vie din iadul acela a fost cea mai tânără dintre novice, o orfană irascibilă şi rebelă care nu făcuse încă legământul, dar primise numele iniţiatic de Marîa Crucifija.
Ea nu vorbea niciodată despre perioada aceea, dar legenda spunea că cei care asistaseră la nenorocire o văzuseră ieşind în chip miraculos din flăcări, nevătămată, doar cu genele şi sprâncenele pârlite, care de-atunci nici că i-au mai crescut, ceea ce o făcea să aibă un aspect impersonal şi înfricoşător de marţian sau de gândac de guayaba.
Nimeni nu ştia exact cine era maica Marîa Crucifija, însă cine nu era ştiau cu toţii.
28
Pentru început, nu era foarte sigur c-ar fi fost femeie. Aparţinea mai curând celui de-al treilea sex, al celor care renunţaseră la iubirea fizică.
Călugăriţă nu era, ci ascetă prin propria voinţă. Făcuse legământ de castitate, dar şi de sărăcie, care nu se punea, având în vedere că şi ceilalţi oameni din Galileea erau săraci precum şoarecii, fără ca pentru asta să aibă nevoie de un legământ.
Maica Măria Crucifija era neatinsă, nu doar în sensul simbolic al păstrării virginităţii, ci şi în acela strict literal că nici un bărbat n-o atinsese nici măcar cu un deget. Atât de mare-i era aversiunea pentru carne, că reuşise în cele din urmă s-o elimine chiar şi de pe ea: slăbiciunea ei anorexică o transformase într-o făptură descărnată, într-o legăturică spirituală de oase şi piele.
Straiele ei nu admiteau nici o geană de culoare, dar doliul nu se datora morţii vreunei rude sau vreunei persoane iubite, căci aşa ceva nu i se cunoştea; era mai curând o demonstraţie a faptului că femeile sunt cauza păcatului originar.
Viaţa asta de renunţări îi aducea deopotrivă avantaje şi dezavantaje. Avantaj: deşi nu era bărbat, îi conferea o doză consistentă de putere în cartier. Dezavantaj: o transformase într-o sfidare a ordinii normale a lucrurilor şi, în consecinţă, în ţinta atacurilor. Aşa că, de pildă, la slujba de dimineaţă, părintele Benito o acuzase pe ea şi pe protejatul ei, îngerul de ploile torenţiale care ameninţau să ducă la vale Galileea, de şapte cazuri de hepatită înregistrate în ultima lună, ba chiar şi de apariţia unui pui cu două capete, fenomen ce cutremurase vecinătatea.
Ara şi-a întrerupt poveştile şi, cu un coşuleţ în mână, mi-a spus că se ducea să hrănească îngerul.
28
— Ce mănâncă ?

— Pâine. Pâinea îngerilor.
Eram pe punctul de a spune că voiam să merg cu ea, doar ca să-l mai văd şi să-i dau să mănânce din mâna mea, dar simţul datoriei a fost mai puternic. Ne-am luat rămas-bun şi mă pregăteam să cobor în oraş, când cele care ţinuseră sfat au ieşit din camera de deliberare şi mi-au barat drumul.
— Nu plec nicăieri, m-a anunţat Crucifija, căci aveau alte planuri cu mine.
— Trebuie să te speli pe cap, mi-a spus pe un ton cât se poate de solemn. Cel mai bine e cu ceai de muşeţel, că se deschide la culoare. Vine sfârşitul lumii şi trebuie să ne grăbim!
— De ce trebuie să mă spăl pe cap dacă vine sfârşitul lumii ? In plus, părul meu e curat, m-am apărat eu.
M-a apucat de o şuviţă şi a cercetat-o.
— E despicat, a pus diagnosticul şi imediat s-a apucat să aducă oale cu apă caldă.
Nu eram defel preocupată de părul meu, despicat sau nu, aşa că am lăsat pe masă nişte bani pentru mâncare şi ceva în plus şi am ieşit pe uşă.
Pe la mijlocul străzii m-a ajuns din urmă şi m-a apucat de braţ.
— Unde crezi că pleci ? Nu poţi pleca! a strigat la mine.
— Şi de ce nu ?
— Pentru că acum depindem cu toţii de dumneata.
— Stai liniştită, am să mă întorc.
— Atunci o să fie prea târziu.
— Prea târziu pentru cine ?
— Pentru înger. Pentru noi toţi. Pentru specia umană. Chiar şi pentru dumneata...
29
— Regret, trebuie să predau un articol.
— Uite, dacă vrei nu te speli pe cap, tot ce trebuie să faci e să-i duci un mesaj îngerului, de dumneata ascultă...
Rostise cuvintele magice. Cum le-a spus, cum m-am declarat învinsă: dacă aveam să-l văd pe înger, rămâneam. Şi-o să mă spăl şi pe cap, că tot îi plăcea atâta părul meu. Astfel că am fost de acord, cu condiţia să mă lase o oră ca să-mi scriu reportajul şi să-mi găsească un mesager prin care să-l trimit.
Aşa a început cea de-a doua zi a mea în Galileea, cu doamna Ara şi Marujita de Pelâez cărând apă caldă, esenţă de muşeţel, un fohn demodat, din acelea cu cască de astronaut şi două perii Fuller, instalându-mă în patio şi ocupându-se de pletele mele, pe care le-au făcut în curând să strălucească.
Pas cu pas, de la lucrurile mărunte se ajunge la cele serioase. Firește, nimeni nu dă importanţă unui simplu spălat pe cap. Doar dacă nu cumva face parte din etapele pregătitoare ale unui ritual.
Auzi foşnetul, simţi atingerea ?
Şşşş... nu te speria. Eu sunt cel care mă apropii, eu, Gabriel, Arhanghelul Vestirii. Am coborât să-ţi şoptesc la ureche vestea cea bună. Nu mă cunoşti ? Nu mă poţi confunda, priveşte-mă bine. Nimeni altul nu mai are trupul acoperit cu păr de culoarea şofranului, nici aripi de topaz verde, nici ochi între care străluceşte soarele. Sunt eu, Gabriel, cel cu un milion de limbi... Ascultă-le cum îţi murmură la ureche mesajul meu.
„Zât!", mă goneşti ca pe o mâţă, eu mă ascund după dulap şi stau aşa câteva ore, pitit în întuneric, aşteptând să te liniştești sau să adormi.
„Zât!", strigi din nou când vreau să mă apropii. Taci, femeie, nu te grăbi, nu-mi trăda prezenţa. Nici nu ştii ce mă aşteaptă pentru c-am venit până la tine. Mă cutremur la gândul avertismentului divin, care mai răsună şi acum. A fost emis în chiar ziua Facerii şi dintre toate lucrurile interzise pe acesta îl pedepseşte Dumnezeu cel mai straşnic. Nu există înger sau arhanghel, tron sau stăpânire, virtute sau putere care să ignore urmările uriaşei Sale mânii.
Aşa a rostit Iahve, cu glasul cu care-l izgoneşti pe Satana: „îngerul ce va îndrăzni să

coboare pe pământ pentru a se uni cu o femeie îşi va pierde viaţa veşnică!"
30
Noi, îngerii, L-am ascultat, am simţit teamă şi obedienţă şi veacuri în şir am rămas neprihăniţi. Dar a venit ziua când unii dintre noi au avut ocazia să le vadă de aproape pe fiicele oamenilor, să constate că sunt frumoase şi că se poartă blând şi, neputând rezista tentaţiei, au coborât pe pământ, au căutat femeile şi s-au unit cu ele.
Dumnezeu, care le vede pe toate, a prins de veste. Şi atunci cerurile s-au aprins de furia Sa şi din cele şapte universuri a răsunat teribila acuzaţie: „Voi, îngeri, sfinţi şi făpturi ale spiritului, care trăiţi o viaţă veşnică, v-aţi murdărit cu sângele femeilor şi aţi zămislit cu sângele cărnii; aţi tânjit la sângele oamenilor şi aţi zămislit carne şi sânge la fel ca aceia sortiţi morţii şi pierzaniei".
Intre cei căzuţi se aflau Harut şi Marut, frumoşi şi viguroşi, preferaţii Domnului, care au dat veşnicia pe o clipă de dragoste de femeie, şi tot aşa a făcut şi Luzbel, ştiind bine ce pierde, dar şi ce câştigă.
Pedeapsa lor şi a celorlalţi două sute de îngeri care au cunoscut femeia a fost să rămână veşnic închişi în nişte peşteri adânci, căci păcatul lor a fost împotriva naturii, adică împotriva naturii angelice, care e pură şi neprihănită şi n-are nevoie de unire carnală ca să se perpetueze.
Dar şi mai înfricoşătoare a fost pedeapsa pe care au primit-o femeile de care s-au îndrăgostit, căci Domnul s-a supărat cumplit de tare pe ele şi le-a acuzat de seducţie şi le-a osândit să fie dispreţuite ca târfe, despuiate, abandonate şi puse în lanţuri până la ceasul ridicării păcatului, în ziua tainei.
De atunci e bine-cunoscută neîncrederea Domnului în femeie, deşi El a creat-o, socotind-o izvor de murdărie
30
şi de păcat, iar voinţa Domnului este ca atât îngerii Săi din cer, cât şi sfinţii Săi bărbaţi de pe pământ să stea departe de ea dacă vor să-şi păstreze virtutea. Căci mai repede trece o cămilă prin urechile acului decât pătrunde o femeie în împărăţia cerurilor, în afară de cazul în care e fecioară sau mamă; iar cea mai slăvită dintre toate, cea care va sta pe tron alături de Fiu, va fi în mod miraculos şi mamă, şi fecioară. O femeie obişnuită nu va fi mântuită, căci e necurată, sângele ei e molipsitor şi trupul întunecat. Cum bine a spus profetul: „Trebuie să fii femeie ca să înţelegi ce înseamnă să trăieşti în dispreţul Domnului".
Vai mie, Gabriel, mesagerul! Arhanghelul roşcat precum jarul, păros precum un viţel! Până ieri cântam la ţiteră, inocent şi orbit de splendoarea Domnului. Azi te-am văzut, te-am găsit frumoasă, bună, sănătoasă şi luminoasă. Dorinţa mă învăluie cu mai multe braţe decât vina, iar ultima mea voinţă e să te fac femeia mea.
Ştiu, ştiu bine că nu sunt lacrimi care să spele asemenea păcat. Că prin pedeapsă îmi voi pierde numele, primindu-l pe cel de Elohim, care înseamnă Cel Căzut Căci A Păcătuit Cu Femeia Târând Omenirea In Corupţie Şi Lumea întreagă în Potop. Şi totuşi, aici sunt şi nu dau înapoi. Mă apropii de tine, pas cu pas, şi continui să mă numesc Gabriel, deşi astăzi mă numesc Elohim. Ascultă-mi mesajul, femeie, căci sunt vorbe de amor.
Hotărârea mea e luată. Eu, Gabriel Elohim, fiu al cerului, mă voi contopi cu tine, fiică a oamenilor, precum două vinuri în acelaşi burduf.
Nu fugi, femeie, şi nu te speria. Vino cu mine în grota în faţa căreia curg izvoare limpezi, unde se răspândeşte parfumul nardului, al fructului de aloe, al
30
piperului şi al scorţişoarei. Acolo vom fi la adăpost de ochiul nemilos al Domnului. Acolo te voi face a mea, pe tine, mult iubita, binecuvântata, unica, în tine îmi voi lăsa sămânţa.
Contopiţi unul în altul, vom simţi fericirea de a trăi, laolaltă cu singura fericire necunoscută mie, cea de a muri; vom străbate împreună epifanii şi întunecimi, vom

urca pe culmi şi vom coborî în abisuri, voi fi fericit, căci voi înţelege în sfârşit adevărul din orice început, care se termină şi se stinge când nu mai are rost să dăinuie.
La capătul lumii voi sta să te privesc, femeie, şi-mi va fi ruşine şi-mi voi acoperi ochii cu aripile înaintea minunii chipului tău. Te voi privi şi voi fi plin de tine, căci cine priveşte e copleşit de ceea ce vede.
Cu tine de mână voi străbate meandrele lumii sensibile, pe care Dumnezeu ne-a interzis nouă, îngerilor, s-o cunoaştem. Prin tine voi simţi bucuriile văzului, auzului, pipăitului, ale dragostei carnale, care sunt privilegii omeneşti. Pentru o clipă ale mele vor fi plăcerea şi durerea, marmura, scorţişoara şi miresmele toate, ale mele vor fi uitarea şi amintirea, ale mele pâinea, vinul, uleiul, boala şi sănătatea. Prin tine voi cunoaşte cheile ştiinţei şi artei, agricultura, metalurgia, poezia, alfabetul, numerele, vopsitul pânzei, arta de a-ţi contura ochii cu antimoniu. A mă bucura de toate astea e un privilegiu care se plăteşte cu moartea; sunt gata să-l plătesc.
In schimb, îţi voi deschide porţile templului tău ascuns şi voi face astfel ca ochii tăi să vadă taina. Taina inefabilă pe care Dumnezeu a vrut s-o facă accesibilă doar sacerdoţilor şi hierofanţilor Săi. Ţi-o voi pune în mână, femeie. A sosit ceasul să cunoşti şi tu secretele.
31
Vei zbura în spatele meu şi-ţi va fi dat să vezi temeliile universului, piatra unghiulară a pământului, cei patru stâlpi ai cerului, secretele timpului care devine spaţiu şi poate fi străbătut înainte şi înapoi. Ascunzişul vântului, câmpiile pe care pasc norii, locul unde se adună grindina, uriaşele albii în care aşteaptă ploaia...
După unire va veni vremea reproducerii.
Ştii tu, femeie, cum se reproduc îngerii ? Sfinţii savanţi nu cad de acord în privinţa asta. Unii spun că e ca atunci când mercurul se dezintegrează. Sau ca o oglindă, care se sparge în fragmente ce se reflectă unul în altul. Sfântul Toma, doctor în îngeri, afirmă că ne reproducem aidoma muştelor. Dar asta nu e important, căci la ceasul acela totul va fi asa cum trebuie să fie.
Când se va lumina de ziuă, vom vedea pe cer semnele şi le vom interpreta, căci vor fi limpezi; vom şti că prin lucrarea noastră profeţia se îndeplineşte, pentru că e scris că atunci când îngerii coboară din cer stirpea lor devine una cu cea a fiicelor pământenilor.
Dar înainte de asta pentru noi va veni timpul să ne luăm adio. împlinirea vechilor avertismente. Vei auzi aceste cuvinte: „Ave, Femeie, suntem plini de graţie, am fost cu tine şi ai fost în mine". In ele îmi vei recunoaşte glasul, în el, despărţirea, şi vei plânge, căci voi fi plecat.
lar acum, auzi foşnetul ? Simţi atingerea ? Şşşş... Stai liniştită, femeie, taci, nu-i alerta pe cei din casă. Nu te teme, nu vreau să te sperii, sunt doar un înger căzut. Lasă-mi deschisă uşa, sunt eu, Elohim, şi ard de iubire.
Ştiam c-aveam să-l văd şi mă cuprinsese o nelinişte nebună, cum nu mai simţisem niciodată şi nici n-aveam să mai simt. Ce să vă mai spun despre dimineaţa aceea, cea mai frumoasă din viaţa mea, decât că soarele proaspăt răsărit lumina curtea, că apa susura şi că aerul era impregnat de veselia femeilor care trebăluiau.
Le lăsam pe Ara şi pe Marujita să facă ce voiau, să mă pieptene şi să mă pregătească aşa cum doreau ele, timp în care nu mă gândeam decât la el. Nu mai ştiu cât era ceasul când m-au schimbat într-o mantie albastră, de fecioară sau de nebună, depinde cum vedeai lucrurile, şi m-au aburcat pe o platformă, ca pe statuile din procesiunile ce au loc în Săptămâna Mare. Nu ştiu la ce oră s-au petrecut toate astea şi nici nu-mi păsa, am acceptat totul ca un complice entuziast şi supus. Când m-am trezit eram deja afară, pe stradă, lumea se aduna, se înghesuia în jurul meu: după cum se vede, devenisem centrul interesului.
Am căutat cu privirea altă persoană în tunică albastră ca a mea, dar nu, toţi erau îmbrăcaţi ca de obicei, eu eram singura costumată. Asta m-a descurajat, m-am

uitat după Orlando. Unde-o fi Orlando, prietenul, interpretul, ghidul meu ? Unde s-o fi băgat, de nu venea să mă scape, acum, când devenisem protagonista nebuniei
32
ăsteia? Ara mi-a spus că învăţa, dimineaţa mergea la şcoală.
Fapt este că mă aflam de-acum sus, pe creasta evenimentelor, iar posibilitatea de a mai da îndărăt era exclusă. Membrele juntei mi-au pus pe cap o cunună de flori, în mână, un buchet, mi-au răsfirat părul ca pe o mantie, iar pe umeri, impresionantă, atrăgând privirile tuturor, mantia albastră a Marujitei de Pelâez.
Sweet Baby Killer şi trei bărbaţi zdraveni şi-au aburcat pe umeri platforma pe care stăteam; ca să nu cad, a trebuit să las buchetul din mână şi să mă ţin de balustrada comediei aceleia şi aşa, cărată de braţe de om, am început să mă deplasez pe deasupra capetelor lor, precum o regină a frumuseţii în timpul unei parade.
In jurul meu viermuia mulţimea, de data asta formată în special din femei cu copii în braţe. Maica Crucifija, care făcea ordine, se chinuia să le alinieze şi le împărţea nişte foi xeroxate cu textele imnurilor ce trebuiau cântate.
Am coborât panta din Cartierul de Jos. în timp ce treceam, alţi fideli ieşeau din casă şi ni se alăturau, lungind mereu coloana. în spatele meu se afla statuia vie care mergea în fruntea alaiului. Cei patru purtători ai platformei alunecau pe noroiul încă nezvântat, aceasta se înclina periculos, stăteam ca într-un montagne russe, ţinându-mă bine ca să nu mă pomenesc pe jos. Credincioşii mă priveau cu dragoste şi admiraţie, ceea ce mi se părea exagerat: am vrut să ies din vraja şi din nebunia asta, să cobor de acolo, şi aş fi făcut-o dacă în clipa aceea n-ar fi apărut el.
Şi el era purtat pe braţe, de alt grup şi altă procesiune, noi ne aflam în josul pantei, îngerul şi alaiul său
32
sus, aşa că urma să ne întâlnim la mijloc. Era învăluit într-o pânză albă, largă, care flutura în vânt ca o eşarfă victorioasă, lăsând să i se întrevadă braţele puternice şi pielea oacheşă a pieptului şi spatelui.
Surâdea, glorios precum un înviat din morţi sau un cruciat care cunoscuse bunăvoinţa pe pământurile maurilor, iar prin tumultul de cai în galop care mi-a explodat în piept mi-a părut impunător, invincibil şi celest. Pot să jur că în ziua aceea îngerul era deasupra legilor gravitaţiei. Pot să jur că a trecut pe lângă mine respirând forţă şi că ochii lui ardeau. Văzându-l aşa, în deplinătatea puterilor sale, am înţeles misterul: înf ăţişarea-i era cât se poate de omenească, dar era făcut din lumină, nu din ţărâna pământească.
în prezenţa sa haosul a căpătat sens. Superstiţia s-a transformat în rit, grotescul a devenit sacru. De parcă aş fi urmat un ordin, exact ca o bucată de metal atrasă de un magnet, m-am lăsat dusă după el, anonimă, dăruită, părticică a mulţimii muritoare, fără să întreb şi fără să opun rezistenţă.
în frunte cu un grup de copii care purtau vase cu tămâie, râul de oameni a început să urce muntele, lăsând în urmă mahalaua şi pătrunzând în hăţişuri, purtându-ne pe umeri pe cele două platforme, el, superb, înainte, eu în urmă, fermecată.
Şi îngerul a fost încununat cu flori, iar el accepta, mărinimos şi încrezător. Procesiunea urca, pătrundea în hăţişuri de arbuşti de carbonero şi guapanto, rugi de mure şi ferigi uriaşe, sus se vedea cerul, iar oraşul, departe, undeva jos, devenea ireal. Unde ne duceau, atât de departe, atât de sus ? Cât timp eram cu el, zău dacă-mi păsa.
32
Ezit să povestesc ce s-a petrecut după aceea: nu ştiu dacă voi reuşi să mă fac înţeleasă. Oricum, o să pară ceva nebunesc, smintit, dar n-a fost defel aşa. Dimpotrivă. Acum, că a trecut atâta timp, am convingerea că a fost lucrul cel mai înţelept şi mai limpede din viaţa mea.
După ce-am urcat până la o cruce înfiptă pe culmea muntelui, unde s-au adus ofrande, am coborât la peştera din ziua precedentă, la aşa-numitele Grote Bethel,

unde-l văzusem prima dată. Ajunşi la intrare, maica Marîa Crucifija a oprit mulţimea şi, căţărată pe o stâncă, a turuit o predică în care era vorba de sfârşitul lumii, de nevoia de împreunare, de orele care erau numărate, de măreaţa misiune a locuitorilor din Galileea, pe umerii cărora cerul alesese să pună responsabilitatea zămislirii unui înger nou, cel ce avea să coboare pe pământ în locul predecesorului său, pentru ca şirul care începuse cu Isus să nu se întrerupă.
Până aici ceremonia fusese oricum foarte bizară, dar ce era mai rău de-abia de-acum avea să-nceapă. Crucifija a apucat o chitară dezacordată pe care i-a întins-o cineva şi, cu glas neplăcut de călugăriţă, a început să cânte nici mai mult, nici mai puţin decât popularul cântec nupţial „Albă şi strălucitoare mireasă / Urmată de mirele tău iubitor...", apăsând pe cuvinte şi modificând uşor textul, ca să sune mai puţin păgân. Asistenţa o acompania bătând din palme şi tamburine, s-au auzit chiar şi nişte maracase, dar acestea ţineau alt ritm. Era un concert strident, fiecare cânta cum putea, efectul era mai curând cel al unui imn satanic.
Unii s-au îmbrăţişat emoţionaţi; Marujita şi Sweet Baby plângeau, mişcate. Şi eu ? Pricepusem oare ce voiau să spună toate astea şi ce rol mi se rezervase ? Unde aveau să ducă toate? Era destul de clar. Nu
33
trebuia să fii un geniu ca să înţelegi de ce mă chestionase Crucifija în legătură cu ultima mea menstruaţie, cum se explica atitudinea drăgăstoasă a Arei, ce rost aveau tunica albastră, locul de onoare pe care-l ocupam şi părul meu proaspăt spălat.
De când mă văzuseră sosind în mahala, cele din junta mă aleseseră. Hotărâseră că eram mireasa albă şi strălucitoare pe care o aşteptau; poate pentru că eram înaltă şi blondă, poate pentru că veneam din altă parte, întruneam trăsăturile ideale pentru a zămisli un prunc cu îngerul. Nimic nu fusese lăsat la voia întâmplării, iar supărarea părintelui Benito nu făcuse decât să precipite evenimentele.
Şi eu, după toate astea, ce făceam ? Ce făceam ? Eu n-aveam ochi decât pentru el, prezenţa lui mă zăpăcea, eram topită, moartă. îl veneram. Şi îl doream.
„Fă cu mine ce vrei", i-aş fi spus, dacă n-ar fi fost o erezie şi dacă m-ar fi întrebat.
Cântările pelerinilor au încetat, aceştia s-au întors acasă; am rămas doar noi doi în adierea răcoroasă a dimineţii. Ardeam înfiorată, nu mai eram eu. îl priveam şi un singur gând îmi pulsa în tâmple: „Ce-o fi, să fie".
Şi a fost. în peşteră îngerul m-a iubit cu instinct de animal, patimă de bărbat şi pasiune de zeu.
M-a luat cum eram, femeie pe de-a-ntregul. A făcut din mine un sanctuar, fără să uite de inima mea, de sexul meu, de neuronii şi hormonii mei, de dorinţa sufletului şi de plăcerile cărnii. Mi-a devorat iubirea sacră şi mi-a sorbit iubirea profană, iar eu n-am încercat să le pun stavilă şi nici nu m-am temut de dăruirea mea totală, care s-a revărsat năvalnic.
Unirea noastră a fost taină, sacrament.
33
Sfinte sufletul şi trupul, iubite şi primite deopotrivă. Sfinte maternitatea, dar sfântă şi sexualitatea, sfinte penisul şi vaginul, sfântă plăcerea, binecuvântat orgasmul, căci sunt curate, şi pure, şi sfinte, şi-ale lor vor fi cerul şi pământul, căci au fost persecutate şi calomniate. Lăudate fie, căci au fost declarate inomabile. Binecuvântat în veci păcatul cărnii, dacă e făcut cu atâta plăcere şi atâta dragoste.
După ziua aceea nimic n-a mai fost la fel. O rană vie în piept: asta şi nimic altceva a fost de-atunci povestea mea de amor pentru îngerul din Galileea. Dulceaţa lui atât de mare mă înnebunise, taina şi tăcerea sa mă schimbaseră definitiv. Timpul meu s-a oprit, am început să trăiesc în al lui, care nu era cel arătat de ceas. Pieptul mi s-a umflat de vânturi puternice, venite de departe. In dimineaţa aceea din peşteră am ştiut că începeam să sângerez interior, din inimă mi-au curs picături roşii, izvor atât al fericirii, cât şi al nefericirii mele. Mi-e ruşine să spun, vorbe din astea nu se mai

folosesc, dar vă mărturisesc că povestea mea aşa a fost: agonia unei inimi înflăcărate care sângerează din dragoste.
II
IV
MERMEOTH SAU FURIA ÎNGERULUI
Nimic mai dificil decât să găseşti un telefon public în oraşul meu. Când dai de unul, ori i s-a smuls receptorul, ori are receptor, dar n-ai cum să formezi numărul, că i s-a scos discul. In cabinele telefonice lumea face lucruri insolite: defechează, scrie lozinci subversive, aprinde petarde, orice, numai telefon nu dă. In Galileea nu existau telefoane particulare, doar două publice, ambele distruse cu temei. Orlando m-a condus la brutăria din mahalaua învecinată, acolo era unul care funcţiona.
Când într-un final am reuşit să vorbesc cu şeful, acesta mi-a tras o papară de care aş fi putut foarte bine să mă lipsesc. Pe unde umblam, ce, credeam că eram în concediu, îi trimisesem un gunoi de nepublicat, cine mă credeam.
— Dar fotografia îngerului ? A ieşit ? am apucat să întreb eu.
— Ce fotografie ? Ce înger ? O pată neagră.
— Dar articolul nu v-a plăcut ?
— N-am ce să fac cu el, pricepi ? Superstiţii pentru săraci, nu interesează pe nimeni!
Trebuia să vin la redacţie, să inventez orice ca să nu fiu dată afară, aşa că ne-am întors în Galileea şi Orlando m-a dus la singura intersecţie unde ar fi putut veni un autobuz. Pe drum ni s-au întâmplat două lucruri.

Primul: de sus au început să cadă nişte picături mari şi rare, cărora nu le-am dat importanţă, dar care pe Orlando l-au neliniştit.
— Ce ţi se pare ciudat? Ce, ieri n-a plouat cu găleata ?
— Ploaia asta e altfel.
— De ce e altfel ?
— Cu ea începe potopul.
— Cine ţi-a spus ?
— Au spus-o încă de dimineaţă surorile Munîs. Au zis că, dacă începe ploaia, nu se mai opreşte.
— Cine sunt astea ?
— Rufa şi Chofa, două surori de aici, care fac gem şi dulciuri.
— Şi ce ştiu ele despre ploi ?
— Ştiu tot felul de profeţii. Cunosc profeţii pe care numai Papa le mai cunoaşte, dar n-a vrut să le facă publice, cele ale micilor păstori din Fatima.
— Şi cum au aflat surorile Munîs de secretul ăsta ?
— Au aflat de la femeile Sâenz.
— Ce fel de profeţii ?
— Surorile Munîs au dezvăluit doar una. Mai bine zis, doar Chofa, care e mai gură-spartă. Rufa tace ca peştele, în schimb Chofei nu-i tace gura. E de-ajuns să-i spui „habar n-aveţi de nimic" şi se porneşte să turuie, rănită în mândrie. Ieri a mai dezvăluit o profeţie.
— Care ?
— Căderea comunismului.
— Mare brânză...
In clipa aceea surorile Munîs nu mi se păreau demne de încredere. Dar după câteva ore s-a dezlănţuit un diluviu biblic care m-a obligat să le recunosc capacităţile sibilinice. Deşi, dacă mă gândesc mai bine, distrugerea

Galileei din cauza ploilor era o prevestire tot atât de evidentă ca şi prăbuşirea comunismului.
Cea de a doua întâmplare ai cărei protagonişti am fost, Orlando şi cu mine, s-a

legat de două inscripţii proaspăt apărute pe ziduri. Ambele erau semnate cu sigla M.F.I. şi una zicea „îngerul e un bastard", ceea ce nu ne spunea nimic nou, afară doar că gradul de agresivitate sporise în mahala. Cealaltă inscripţie l-a înfuriat însă pe Orlando, care, cu ajutorul meu, a şters cu scuipat literele. Suna aşa: „Orlando e fiul părintelui Benito".
Orlando, fiul părintelui Benito ? Cuvintele îl scoseseră atât de tare din sărite, că l-am întrebat, aşa, în treacăt, cum îl chema pe taică-său, dar el a fost evaziv, în curând a venit autobuzul şi m-am urcat.
Pe geam m-am uitat după el, rămăsese acolo în ploaia care începuse să se înteţească.
Când am ajuns la Somos ploua cu găleata. Nu vă descriu intrarea mea deloc triumfală, căci nu meritä. Vă spun doar că a fost ca şi cum aş fi coborât pe altă lume, iar în timp ce mă gândeam cu dor la îngerul meu şi—1 simţeam dureros de departe, de parcă l-aş fi cunoscut pe planeta Marte, redactorul-şef îmi făcea bucăţi articolul, îmi demonstra că faimoasa fotografie era într-adevăr voalată şi-mi ordona să refac totul pentru a doua zi. Subiectul nu putea fi schimbat, pagina întâi a următorului număr era deja trasă titlul anunţa, aşa cum îmi imaginasem, „îngerii au ajuns în Columbia!" -, drept care de data asta m-a trimis să-i iau un interviu lui Marilu Lucena, o vedetă a micului ecran, pe care un înger o salvase pe o şosea întunecoasă, când, întorcându-se singură de la o petrecere, maşina i se oprise în drum la trei dimineaţa.
Cu toate că ploua de mama focului, mai multe străzi erau inundate si traficul se blocase într-un mod alarmant

chiar şi pentru Bogota, după confesiunile lui Marilu Lucena a trebuit să le ascult pe cele ale unui senator, care m-a asigurat că, pe când era copil, stătuse înecat mai bine de două ore pe fundul unei piscine, iar dacă acum stătea de vorbă cu mine era pentru că un stol de îngeri îl salvase şi—1 readusese la viaţă.
Pe la nouă seara, trecând prin cea mai mare rupere de nori pe care o văzusem vreodată, am ajuns la hotelul la care trăsese toreadorul Gitanillo de Pereira, care mi-a relatat, în exclusivitate pentru Somos, că la o coridă, dacă vede un îngeraş albastru între coarnele taurului, ştie că e apărat şi că nimic rău nu i se poate întâmpla.
Pe la unsprezece am ajuns în apartamentul meu, moartă de plictiseală şi ruptă de oboseală, mi-am făcut un duş atât de fierbinte că m-ai fi putut apoi jumuli ca pe o găină, am băut un ceai cu nişte sandviciuri pe care mi le pregătise mătuşă-mea, iar pe la miezul nopţii mă apucam să scot de pe bandă revelaţiile după-amiezii, când am auzit sunând telefonul de pe birou.
Era portarul de noapte de la Somos: mă căuta un copil. Portarul îl minţise, îi spusese că nu-mi ştia numărul de telefon, conform politicii revistei care protejează intimitatea redactorilor, însă băiatul insistase atâta şi părea atât de disperat, că i se făcuse milă şi mă sunase, poate era ceva de rău.
— Băiatul zice că-l cheamă...
— Orlando, ştiu, dă-mi-l imediat la telefon, te rog. Orlando vorbea de-a valma şi foarte repede, n-am
priceput nimic. I-am dat adresa şi i-am spus portarului să-l urce într-un taxi, aveam să plătesc eu când ajungea la mine.
M-am pomenit cu un Orlando agitat, cu priviri stinse, care n-a vrut nici să-şi scoată încălţările ude, nici să bea o cană cu cacao fierbinte. A spus că era ceva

urgent, că trebuia să ne întoarcem imediat în Galileea, pentru că „venea Judecata de Apoi".
— Dar ce să facem acolo, la ora asta ?
— Hai, Roşcovano, trebuie să vii, repeta el întruna şi mă trăgea de mânecă.

— Stai puţin, Orlando, hai să ne gândim puţin. Aşază-te şi spune-mi ce se petrece de fapt.
— E apa. O să ducă la vale casele.
— Atunci să chemăm pompierii, Oficiul de Prevenire a Dezastrelor, pe cineva în stare să împiedice catastrofa. Stai să mă gândesc unde să sun...
— Nu, ei nu pot face nimic. Doar tu poţi.
— Eu ? Dar nici măcar nu putem ajunge acolo, pe ploaia asta.
— Numai tu poţi reuşi.
— Cum adică ?
— Să linişteşti îngerul. Din vina lui se întâmplă totul.
— Dar ce-a făcut ?
— Mai ştii când ţi-am zis de îngerul cumplit ? Păi tocmai asta e. Acum a venit timpul să atace iar şi furia lui e gata să distrugă lumea...
— Să atace iar ? Ce vrei să spui ?
— Păi l-au apucat furiile.
— Spune-mi cum e când îl apucă furiile.
— Păi îl trece aşa, ca un curent, care-l aruncă de perete ca pe o păpuşă de cârpă, şi i se zbârleşte şira spinării şi i se îndoaie, şi are atâta forţă că nici Sweet Baby nu-l poate îndrepta, şi face caca pe el şi-i curg bale din gură şi ochii i s-au înroşit de sânge şi...
Orlando mi-a descris o criză tipică de epilepsie, cu un colorit al detaliilor şi o precizie excesivă specifice oamenilor sărmani atunci când vorbesc despre boli, iar eu eram gata să fac la rândul meu o criză, dar din cauza neliniştii şi a sentimentului de culpabilitate. Ştiam,

ştiam, îmi spuneam furioasă pe mine însămi, ştiam că băiatul ăsta, amorul vieţii mele, era bolnav, un atac ca acela era previzibil, iar eu eram atât de departe, n-aveam cum să-l ajut, dar mai ales mă instalasem comod în istoria asta absurdă şi liniştitoare cu îngerul, în timp ce singurul lucru real erau urletele lui, convulsiile, trupul chinuit şi azvârlit încolo şi-ncoace, celulele nervoase ale creierului încinse până la delir, pupilele-i întoarse înăuntru şi încercând să găsească vreo explicaţie în haosul din mintea lui, încercând să găsească comutatorul în stare să întrerupă chinul.
— I se întâmplă des să aibă crize ?
— Destul de des. Şi din ce în ce mai rău.
M-am gândit la Harry Puentes, vecinul meu de apartament, mereu drăguţ şi gata să-mi facă un serviciu, în plus şi medic proaspăt ieşit din facultate. Avea un Mitsubishi de teren, poate-ar fi fost dispus să ne ducă.
Deşi l-am trezit şi l-am scos din pat, Harry a fost imediat de acord. Şi-a pus un pulover peste pijama, a sărit în nişte cizme zdravene şi am ieşit toţi trei în noapte. Pe măsură ce înaintam pe şoseaua de centură pustie la ora aia, Harry şi cu mine eram tot mai neliniştiţi, căci moda acelor zile era să barezi drumurile cu trunchiuri de copaci, să opreşti maşinile cu forţa şi să-i scoţi pe pasageri dinăuntru; dacă erau în toane bune, te lăsau să mergi mai departe pe jos, după ce-ţi injectau o doză de scopolamină. Harry ţinea o armă în torpedou, dar amândoi ştiam că, la o adică, şi în prezenţa micuţelor Uzi ale bandiţilor profesionişti singurul lucru pe care-l puteam face cu pistolaşul lui era să ni-l vârâm undeva.
Numai că noaptea luminată de fulgere îi speria chiar şi pe criminali, aşa că nu ne-a deranjat nimeni şi nici n-am dat de vreun trunchi prăvălit pe şosea. Deşi făceam tot ce-i omeneşte posibil ca să urcăm spre

Galileea, încercând toate căile de acces, jeepul patina în noroi şi era izbit de rafalele de vânt, legănându-se ca o corabie beată. Era o misiune imposibilă chiar şi pentru trei încăpăţânaţi şi un Mitsubishi 4x4.

Prin geamurile aburite vedeam furtuna care se abătea asupra munţilor cu o violenţă atât de cumplită, că părea de-a dreptul omenească.
— Cele Şapte Lovituri ale Mâniei lui Dumnezeu, a spus Orlando tremurând din toate încheieturile.
— Nu e decât o furtună puternică, am dat să-l liniştesc, deşi aveam şi eu impresia că aud legiuni îngereşti care suflau în goarnele Judecăţii de Apoi.
— Priviţi, îl vedeţi ? a strigat Orlando în clipa în care un fulger maiestuos îşi descărca voltajul pe pământ.
— Ce să vedem ?
— Acolo! E uriaş! Capul îi ajunge la cer! striga băiatul ca scos din minţi.
— Calm, măi, băiete. Spune-mi ce vezi, l-a îndemnat Harry.
— II văd pe Mermeoth, îngerul furtunii. Mermeoth domneşte asupra tuturor râurilor şi mărilor, chiar şi asupra lacrimilor şi a ploii, adică peste toate lichidele de pe pământ. Aşa scrie în caietele Arei. Acolo sus e Mermeoth şi e foc şi pară! Priviţi! Capul lui înghite fulgerele!
— Hai să mergem, a spus Harry. E aproape cinci dimineaţa şi nu putem face nimic pentru băiatul acela de sus, în schimb ăsta micu' o ia razna.
Ne-am întors acasă la mine, l-am răsplătit pe Harry cu un mic dejun copios, apoi am rămas singură cu Orlando. I-am întins nişte perne pe jos lângă patul meu şi-am încercat să-l liniştesc ca să doarmă, spunându-i că vom merge în Galileea de cum se va opri
37
ploaia, că vom ajuta oamenii şi—1 vom duce pe Harry să-l facă bine pe înger.
— Nu e bolnav, e posedat de Mermeoth, m-a lămurit el.
Era extrem de agitat; deşi extenuat, n-a reuşit să adoarmă. Se răsucea ca pus la frigare, dădea pătura la o parte, strica aranjamentul pernelor, iar eu încercam să scot nenorocirile alea de pe bandă, trebuia să le predau peste câteva ore; am aprins televizorul şi l-am lăsat în faţa unui film de pe TV Cablu, care a părut să-l hipnotizeze imediat.
In timp ce Orlando contempla o tipă care se descălţa pentru a fugi de o haită de dobermani ce doreau s-o mănânce, eu, întinsă în pat, îl mângâiam pe cap şi-l întrebam:
— Nu-i aşa că eşti fiul Arei ? -Da.
— Şi frate cu îngerul ?
— Doar după mamă.
— Şi de ce nu mi-ai spus ?
— Crucifija a zis că face parte din strategie. De când m-am făcut ghid pentru ziarişti, am stabilit să nu le spunem. în felul acesta credeau că nu e publicitate, că în afacerea cu îngerul eu rămâneam imparţial.
— Spune-mi drept, Orlando, chiar crezi că frate-tău e înger ?
— Sigur că e înger.
— Cum poţi fi atât de sigur, că nici măcar aripi nu are... ?
— Nu are aripi pentru că aici, pe pământ, e deghizat în om.
Nu l-am mai întrebat cine era taică-său. Aflasem din inscripţia de pe zid.
37
Primul cal e roşu coleric, seniorul războiului. Cel de-al doilea e negru melancolic, stăpânul nopţii. Al patrulea este iapa albă a morţii. Eu, al treilea, sunt Mermeoth, calul cel palid, decolorat de soarele iernii, seniorul furtunilor.
Sunt Mermeoth, am trup de cal şi cap de înger albinos, sunt un centaur dizolvat în apa sclipitoare a cerului. Sunt oceanul, sunt fiecare picătură de ploaie şi fiecare lacrimă. Copitele-mi scânteietoare calcă peste lagune. Mă hrănesc cu zăpadă, mestec în dinţi cristale de promoroacă.
Pasul meu e neauzit în noaptea umedă. Eu sunt calul şi sunt călăreţul care străbat singuratici spaţiile alburii. Pierdut în ceţuri caut lacul calm şi îngheţat şi mă afund în

el. Cal palid scufundat în apă, rătăcit în vis, topit în spumă.
Sunt Mermeoth şi vinele-mi sunt râuri. Tropăi uşor pe cărarea vaporoasă şi lăptoasă a Căii Lactee. Răsuflarea mea abureşte ferestrele timpului.
Sunt calul palid încununat de lună. Sunt fiul ei, zămislit din umezeala ei, din răceala ei potolită, din fragila-i pânză luminoasă de păianjen. Ea mă încununează cu razele-i calme, scânteierile-i limpezi îmi
/
V
38
liniştesc nervii crispaţi. Ea îmi linişteşte nebunia, sunt îngerul lent al galopului blând.
Luna a rămas în urmă. Semn rău. Vântul a încremenit.
Cunosc bine calmul dinaintea furtunii. Simt în aer mirosul dezastrului. Ghicesc tensiunea care stă să pună stăpânire pe mine. Ştiu că sunt pe cale să trec pragul.
înaintea mea se deschide regatul aurei. Plan infinit, metalic, solid, electric, de o luminozitate crudă, fără pic de umbră protectoare. Nici măcar o curbă sau un colţ în care să poposesc.
O boare nesănătoasă îmi învăluie picioarele şi-mi invadează mintea. Câmpia luminoasă şi lipsită de umbră prevesteşte durerea, conţine sămânţa nebuniei.
Vreau să fac cale-ntoarsă şi nu pot. Galopul devine înspăimântător şi haotic. Coastele mi s-au acoperit de spuma propriei mele spaime. Mintea îmi devine oribil de lucidă. Este aura, o cunosc, am mai trecut prin ea. Nu-mi suport propriile gânduri care-mi săgetează creierul, tăioase, concise, dureroase. Amintirile devin limpezi, ideile devin insuportabil de clare. Ştiu ce urmează şi tremur.
Vreau să mă apăr, nu rezist exceselor propriei mele minţi. Trebuie să sting această limpezime tăioasă, să mă lepăd de ea, aidoma mâinii ce leapădă o bucată de gheaţă care o arde.
Vreau să mă ascund de lumină, dar ea izvorăşte chiar din memorie. Lumina asta cumplită care ucide umbra din mine izvorăşte. Fug de mine însumi, galopul meu e frenetic, fug înnebunit, posedat, calc peste chipuri, peste braţe şi picioare, zdrobesc tot ce-mi ajunge sub copite. Balele mele lipicioase scaldă lumea, inund spaţiul cu sudoarea mea, dărâm munţi şi aşezări, sub tălpile mele intră-n agonie mulţimi.
38
Dar nu există ascunzătoare şi nici scăpare. Presimt explozia şi mă opresc brusc, crispat, neputincios. Rămân nemişcat şi aştept. Simt în ceafă tăişul securii, o frică lipicioasă îmi pulsează sub piele. Muşchii întinşi stau să plesnească, toate fibrele s-au crispat până la delir.
Şi-atunci cade, în sfârşit, trăsnetul.
Descărcarea sa mă străfulgera. Ura sa mă face să mă ridic pe picioarele dindărăt, întins ca un arc, crucificat pe cer. Sunt un incendiu viu, mă dezintegrez vomitând lavă şi scuipând stele.
După ce s-a stins, trăsnetul mă lasă să cad. Marionetă zdrenţuită, cu oasele rupte şi creierul carbonizat. Pârjolit pe dinăuntru. Din mine nu rămâne decât cenuşa arhanghelului, repede spulberată de vânt.
Zdreanţă asta întunecată care zace, sfârşită, sunt eu, îngerul Mermeoth, Marele Senior al Apelor, înecat într-o baltă de urină.
Ce-o fi făcând îngerul meu? între mine şi el se interpuneau o dimineaţă în care timpul abia se scurgea, un trafic insuportabil, asalturile de o cochetărie jalnică ale redactorului-şef, căruia i-a luat o veşnicie să-mi citească articolul şi să mă lase în sfârşit să plec, somnul lui Orlando, pe care la întoarcere l-am găsit dormind pe covor. Deşi ardeam de nerăbdare, abia pe la ora două am reuşit să ajungem în Galileea. Harry Puentes n-a putut să ne ducă, avea de lucru.
Contrar tuturor aşteptărilor, pe munte era o zi strălucitoare, de parcă în noaptea precedentă natura s-ar fi limpezit de toate relele, iar cerul, de un albastru inocent,

făcea pe niznaiul. Ce catastrofă ? Nu se mai vedea nici urmă de ea. Dimpotrivă, aş spune, căci ploaia măturase mahalaua care strălucea acum ca proaspăt spălată.
Când am trecut prin faţa bisericii, din difuzoare răzbătea glasul tunător al părintelui Benito, care înşiruia o serie de pilde. Orlando a intrat pe uşa turnantă şi a ieşit imediat.
— Hai, Roşcovano, trebuie să-i vezi.
— Ce să văd ?
— întâi îi vezi, după aia îţi spun despre cine e vorba.
— Nu acum, Orlando, vreau să văd ce e acasă la tine.
39
— Ba da, acum.
Era inutil să încerci să scapi de Orlando atunci când te trăgea de mânecă, aşa că am cedat. înăuntru nu era multă lume; mi-a atras atenţia un grup de cinci sau şase băieţi care stăteau mai în spate, separat, purtând tricouri peste blugi, pantofi de sport de firmă şi scapulare răsucite în jurul gâtului, la încheietura mâinilor şi chiar şi la glezne. L-am întrebat pe Orlando cine erau, mi-a răspuns că îmi zice el mai târziu.
Părintele Benito enumera puterile incredibile pe care le posedă un înger şi care-l fac să fie extrem de periculos când ajunge pe pământ, în cazul în care nu e vorba de un înger de lumină aceia ne vor binele -, ci de unul al întunericului. In timp ce părăseam biserica, lista continua; conţinea, din ce am apucat să-mi notez în carnet, următoarele însuşiri: un înger de capacitate medie e în stare să întoarcă vântul; să întunece soarele; să oprească râurile şi să scoată apele din matcă; să lumineze noaptea şi să evite incendiile; să aducă lipsurile şi sărăcia; să transporte oamenii dintr-un loc în altul, aşa cum s-a întâmplat cu Ilie, Abacue şi Sfântul Filip; să dea grai animalelor, mute de felul lor, aşa cum tot un înger l-a făcut să vorbească pe măgarul lui Balaam; să ajungă dintr-un loc într-altul fără a trece prin punctul de mijloc; să pătrundă în trupul omenesc, ajungând până la inimă şi minte.
— I-ai văzut? Ei sunt. O adunătură de afurisiţi. Umblă de colo-colo şi le bagă în cap oamenilor prostii pe care tot ei le-au inventat. înainte, li se spunea Jegosii.
— Şi cum se numesc acum ?
— Acum se intitulează M.F.Î.
— Adică inscripţia aia pe care am văzut-o pe zid.
— Exact.
— Şi ce înseamnă M.F.Î. ?
39
— Eu am avut un prieten care a fost cu jegosii ăia, dar acum e la închisoare.
— Un prieten de vârsta ta ?
— Mai mult sau mai puţin. Ghinionul lui a fost c-a furat televizorul de la o tanti şi că l-a vândut pe urmă unui unchi al cucoanei, care l-a cumpărat neştiind de unde era, dar, când şi-a dat seama, i l-a restituit nepoată-sii şi l-a turnat pe prietenul meu şi de-aia e acum la pârnaie, dar unchiul tipei a trebuit să părăsească mahalaua, pentru că prietenii prietenului meu n-au stat cu braţele încrucişate şi până la urmă televizorul ăla a fost furat din nou, dar de altă bandă, care-şi zice Mascaţii, că umblă cu o şapcă trasă peste ochi şi cu faţa acoperită, dar degeaba, că-i ştim toţi, şeful lor e un poliţai care face ba pe delincventul, ba pe autoritatea...
Poveştile lui Orlando curgeau ca serpentinele, una după alta, şi aşa am ajuns în Cartierul de Jos, iar ce-am văzut m-a lăsat cu gura căscată.
Curat, fără să lase în urmă nici măcar molozul, apa răsese de pe faţa pământului patru sau cinci case de la începutul străzii. Străduţa era de altfel neschimbată, cu ghirlandele de plastic cu tot, doar că-i lipseau casele acelea, parcă era o gură ştirbă. Sinistraţii şedeau pe boccelele şi troacele pe care reuşiseră să le salveze, tăcuţi, lipsiţi de expresie, de parcă stăteau la coadă la cinema. Alţii se mutau la vecinii care fuseseră mai norocoşi. Totul se petrecea fără grabă şi cu calm, în aer plutea, în mod surprinzător, aceeaşi rutină zilnică.

— Au fost morţi sau răniţi ? l-am întrebat pe primul om care mi-a ieşit în cale.
— Nu, domnişoară, doar pagube materiale.
Un pic mai sus se zărea casa roz, aparent intactă; am ajuns acolo din doi paşi.

Marujita de Pelâez se afla în uşă, scoţând mâlul cu mătura, şi ne-a urat bun-venit.
— Ce bine c-aţi ajuns, gata, s-a terminat totul. Acum s-a culcat niţel, ai zice că e un sfânt.
— A avut o criză ? am întrebat-o.
— Şi încă cum, una din alea mari. Diavolul i-a intrat pe degetul mic, a ajuns la încheietura mâinii, pe urmă l-a tras de braţ ca pe o cârpă şi l-a azvârlit de perete.
Am intrat în casă şi am zărit imediat cufărul cu caiete. Mă temusem să nu fi păţit ceva peste noapte, dar iată că era la locul lui, neatins de diluviu, precum o arcă a lui Noe, cu comoara intactă.
Pe patul doamnei Ara stătea culcat îngerul vieţii mele, părând a fi cufundat într-o comă adâncă, de parcă peste el ar fi trecut toată oastea cerească. Dar mai frumos ca niciodată. Un zeu înfrânt si căzut, dar un zeu. Iar strălucirea pe care-o răspândea era atât de intensă, că m-am temut să nu ia casa foc.
In jurul lui se adunase o mică mulţime de admiratori, care-l priveau cu speranţă, rugându-se poate să se decidă în sfârşit şi să urce la cer cu trup şi suflet. Am intrat în vârful picioarelor şi m-am tras discret într-un colţ, dar n-a trecut mult până ce ochii lui, care mă aşteptau, m-au găsit.
M-a privit şi a întins mâna spre mine. Cu un gest moale, dar hotărât. Mi-am făcut drum printre oameni până la pat, milimetru cu milimetru, degetele mele le-au atins pe ale lui, iar în clipa atingerii am simţit că universul se cutremură şi am ştiut că galaxiile se înmulţesc.
Am îngenuncheat lângă el şi l-am mângâiat pe părul încă ud de sudoare, i-am văzut sclipind în pupile stelele care-l chinuiau până la halucinaţie. Letargic, abia coborât de pe cruce, murmura cuvinte de-ale lui, atât de ciudate, de o armonie atât de liniştitoare, fraze

indescifrabile care mă hipnotizau în timp ce le repetam, şi astfel, mână în mână, uniţi în aceeaşi transă, de parcă am fi fost singuri, am străbătut crestele timpului şi am ajuns la un glas familiar mie şi adorat, un glas de-acum douăzeci de ani, care ajungea la mine în valuri, asemenea unui sânge cu care venele mele erau obişnuite. N-am avut nici o îndoială. Era limba flamandă a bunicului meu cea care ieşea din gura îngerului şi o recunoşteam, deşi n-o înţelegeam bine, cum n-o înţelegeam pe de-a-ntregul nici pe a bunicului meu când vorbea în idiomul său de baştină.
Nu-mi doream decât ca această clipă să dureze veşnic, să ţină toată viaţa, dar deodată am băgat de seamă, cu un rest de luciditate, că Crucifija repeta un gest pe care i-l mai văzusem: cu o oglinjoară capta lumina becului şi o proiecta intermitent pe chipul îngerului meu. Acesta a ieşit din torpoare şi şi-a ferit ochii cu antebraţul, iar când Crucifija a dat să-l împiedice Sweet Baby Killer s-a aruncat peste ea cu toată greutatea.
— Ce se întâmplă ? am ţipat eu.
— Ce se întâmplă ? au ţipat cu toţii, speriaţi.
— Opriţi-o! ţipa la rândul ei Sweet Baby, nelăsându-şi victima nici să respire.
— De la ce s-o oprim ?
— Să-i facă chestia asta cu oglinda!
— Ce să-i facă cu oglinda ?
Atunci a intrat Ara să vadă ce era cu zarva asta şi a spus pe un ton sever pe care nu i-l cunoşteam:
— Să iasă toţi. Rămân ele două şi familia. Şi dumneata, drăguţă domnişoară. Şi-acum spuneţi-mi ce se petrece.
Străinii au părăsit încăperea, după care Sweet Baby Killer i-a smuls maicii Marfa

Crucifija oglinjoara din mână şi i-a făcut Arei demonstraţia cu lumina.
41
— Uite, doamnă Ara. Aşa îi provoacă Crucifija crizele îngerului. Mi-am dat seama de asta încă de ieri.
Ara a luat obiectul în mână şi l-a privit perplexă, iar eu, care pricepusem cum stă treaba, i-am explicat:
— Crizele astea pe care le are băiatul dumitale sunt cu siguranţă crize de epilepsie. Epilepsia e o boală, una cumplită pentru cel ce suferă de ea. Ceea ce spune Sweet Baby este că doamna Crucifija ştie să-i provoace băiatului aceste crize. Ştie, cu alte cuvinte, ce trebuie făcut ca el să intre în criză. Lumina intermitentă a oglinzii îi declanşează ceva în creier şi încep convulsiile.
— Dar... nu înţeleg... de ce să facă aşa ceva Crucifija ? a întrebat Ara, pironindu-şi privirile în ochii înceţoşaţi ai maicii.
— Ca să atragă publicul! a ţipat Orlando, singurul care încă nu ţipase. Ştie ea că spectatorii preferă să-l vadă făcând urât.
— Staţi puţin. Uneori are crize şi când nu e Crucifija de faţă.
— Posibil, am răspuns eu. Uneori se declanşează fără motiv. Când n-are crize, are ea grijă să i le provoace. Nu-i reuşeşte mereu, desigur, şi atunci lumea pleacă dezamăgită.
Rostind răspicat fiecare silabă, ca un judecător ce dă verdictul, Ara a spus:
— Sweet Baby, începând din această clipă nu te mai dezlipeşti de băiat, nici ziua, nici noaptea, iar dacă vezi că Crucifija vrea să-i facă vreun rău, cu oglinda sau cu orice altceva, o omori pe loc. Ai înţeles ? O omori. Te autorizez.
Apoi s-a întors către Crucifija:
— Iar dumneata ştii de-acum ce te aşteaptă dacă mai faci asta. Te previn, moartea e cel mai bun lucru care ţi s-ar putea întâmpla.
41
— Iertaţi-mă că intervin am prins eu momentul potrivit -, dar băiatul trebuie vindecat. Ştiu unde trebuie dus ca să se facă bine. Nu e drept să sufere în halul ăsta, când există medicamente...
— Bine, îl ducem să-l facă bine, a tranşat chestiunea Ara. Dar te previn şi pe dumneata, drăguţă domnişoară, ca să fie clar. O avea el epilepsie sau ce-o fi, dar asta nu înseamnă că nu e înger.
— E clar, doamnă Ara. Pregătiţi-l, că-l duc acum. Dar mai întâi vreau să vorbim ceva între patru ochi.
Am ieşit în patio. Ea s-a aşezat pe marginea spălătorului, exact în locul unde şezuse luni seara îngerul, scăldat în razele lunii.
— Ara, hai să vorbim cinstit, de la inimă la inimă.
— Nu ţi-am spus decât adevărul.
— Dar nu în întregime. Orlando e şi el copilul dumitale ?
— Este.
— Făcut cu părintele Benito ?
— Drăguţă, încearcă să înţelegi...
— înţeleg perfect, doamnă Ara. Spune-mi doar da sau nu.
-Da.
— Povesteşte-mi.
îşi răsucea un colţ de fustă şi îşi ţinea ochii pironiţi în pământ, de parcă ar fi căutat un bănuţ rătăcit. A început să vorbească, se oprea tot la două cuvinte, o lua de la început. Brusc, s-a hotărât şi povestea a curs neîntrerupt de la început până la sfârşit.
— N-a fost uşor. Când a murit preotul cel bătrân, ai mei nu mai erau nici ei printre cei vii. Altceva decât să şterg sfinţii de praf şi să aranjez florile la altar nu ştiam să fac. Biserica era refugiul meu, singurul loc unde mă simţeam bine. Cât trăise preotul cel bătrân,

42
stăteam de vorbă cu orele sau îl ascultam cântând la orgă. El, odihnească-se în pace, m-a învăţat să scriu şi tot ce mai ştiu acum, îmi dădea vieţile sfinţilor, iar eu le citeam pe nerăsuflate.
Nu era colţişor din biserică pe care să nu-l cunosc, care să nu fie al meu. îmi plăcea să mă caţăr în clopotniţă, să simt vântul pe obraz şi să privesc oraşul de dedesubt. îl cercetam stradă cu stradă, intersecţie cu intersecţie, îmi imaginam că undeva o fi şi fiul meu, că-ntr-o zi aveam să-l văd iar, de-acolo de sus, şi-am să cobor să-i alerg în cale.
îmi plăcea şi subsolul, cu aerul său îngheţat, plin de sfinţi cu nasul rupt. în după-amiezile însorite mă aşezam pe scările atriului cu un tub de pomada Brillo în mână şi mă apucam să lustruiesc patenele, anaforniţa şi sfeşnicele până străluceau de-ţi luau ochii. Nu mă speria nici chiar Cristul acesta mare şi însângerat de care se teme toată lumea. Dimpotrivă, simţeam că e prietenul meu, vorbeam cu el, îi spuneam ce nu îndrăzneam să spun nimănui, îl rugam să mă ajute să-mi găsesc copilul pierdut. Fiind aşa înalt, mă urcam pe o scară ca să-i curăţ rănile, sperând că-i alin astfel suferinţa, îi scoteam des pletele, de fapt o perucă din păr natural, şi o spălam în trei şampoane. Apoi o ondulam, o uscam cu fóhnul şi i-o puneam la loc, ca să fie frumos pieptănat. Zicea bătrânul: „Dar ce crezi tu, Ara, că Cristul e păpuşa ta ?"
în schimb, coroana de spini i-o scoteam şi o ascundeam, bănuind că-l supără tare mult. Asta până când preotul îi constata lipsa şi-ncepea să ţipe: „Ara, Araceli, i-au furat coroana lui Cristos!", şi-atunci o scoteam din ascunzătoare şi îi spuneam că o luasem eu ca s-o frec să nu ruginească.
42
Pe urmă preotul cel bătrân a murit şi a venit părintele Benito să preia parohia şi biserica, cu mine cu tot. Numai că acum n-a mai fost la fel, căci el mi-a impus o corvoadă în plus, una ingrată. înţelegi ce-ţi spun, drăguţă domnişoară ?
— înţeleg, doamnă Ara. Iar din corvoada asta s-a născut Orlando, nu-i aşa ?
— Aşa e. Iar atunci gurile rele au început să bârfească, părintele Benito a devenit irascibil şi mi-a zis că, dacă voiam să mai lucrez pentru el, trebuia să scap de copil. Iţi dai seama ? Să-mi spună iar vorbele astea mie, care din vina lor duceam viaţa asta de chin! Părintele ştia cum să mă ia, îi spusesem că în afară de curăţat sfinţi nu ştiam să fac altceva şi că în afară de biserică lumea era o taină pentru mine. Insă mă hotărâsem, mai bine mureau decât să-i las să-mi ia un copil a doua oară. Aşa că am părăsit biserica şi am rătăcit cu copilul pe unde-am putut, oriunde găseam adăpost şi l-am hrănit cu ce câştigam spălând rufe. Ceea ce era prea puţin, adevărul e că făceam foamea amândoi.
Părintele Benito aştepta să mă vadă la pământ ca să-mi întindă o mână, bineînţeles, în condiţiile lui. Dar eu mă hotărâsem: mai bine mueam decât să mă întorc. O duceam rău, Orlando şi cu mine. El creştea, eu eram cu mintea în altă parte, mă gândeam la fiul meu cel mare, cel pierdut. Orlando era cel care se ocupa de mine, încă de mic avea grijă să mănânc, să mă odihnesc, mă însoţea în fiecare seară să-i căutăm fratele. Punea atâta suflet, c-ai fi zis că el era mama.
încă de pe-atunci eram obsedată de caietele astea în care scriam pe rupte şi tot atunci viaţa noastră s-a încrucişat cu cea a maicii Marîa Crucifija. A citit ce scrisesem şi a devenit interesată. M-a îndemnat să lucrez cu ea, pare-se că aveam oarece talent.
42
— Să lucraţi la ce, doamnă Ara ?
— Se zvonea despre ea că era vrăjitoare. O fi fost, nu ştiu. Cert este că făcea cataplasme şi alifii curative, mergea prin casele oamenilor şi spunea rugăciuni care goneau duhurile rele, scotea ghinionul din om. Pentru asta primea câţiva bănuţi, eu eram pe post de asistentă a ei şi din banii primiţi am început să trăim toţi trei. Apoi s-a limpezit procesul cu moştenirea tatălui meu şi am câştigat casa asta în care ne-

a fost dat să trăim. Iar mai târziu, slavă Cerului, a apărut îngerul şi mai departe ştii povestea.
— înţeleg. Dar nu vă înţelegeţi tocmai bine cu Crucifija.
— Totul e relativ, depinde cum vezi lucrurile. Are ambiţii de putere şi asta o face să fie rea uneori. Dar şi descurcăreaţă. Gândeşte-te ce de lucruri bune ni s-au întâmplat de când ne-am asociat: mai întâi că aveam un venit din care să trăim, pe urmă am câştigat procesul care ne-a dat un acoperiş deasupra capului, iar apoi a sosit şi răsplata căutărilor mele, apariţia miraculoasă a fiului meu. Acum sigur că au apărut probleme, ai văzut, şi trebuie ţinută sub control. Dar nu uita că eu şi băieţii mei trăim din pomeni, din ofrandele şi darurile pe care le adună tot ea.
— Iartă-mi sinceritatea, doamnă Ara, dar acum e rândul meu. Nu crezi că femeia asta se foloseşte de fiul dumitale, vreau să spun că exploatează cultul îngerului ? Asta poate să-i facă rău băiatului, nu crezi ?
— Poate că da, pe de-o parte, dar, pe de alta, vezi dumneata, drăguţă domnişoară, mulţumită maicii Crucifija fiul meu e respectat de oamenii din Galileea. Respectat şi admirat, ba chiar adorat, aş zice. Ce soartă ar fi avut dacă Crucifija nu şi-ar fi dat seama că e un înger ?
43
în faţa logicii impecabile a doamnei Ara n-am mai avut ce spune. însă mai era ceva care mă neliniştea şi venise momentul să mă lămuresc.
— încă ceva, doamnă Ara. Banda aia care semnează M.F.Î. I-am văzut inscripţiile jignitoare pe ziduri şi vreau să ştiu ce au cu voi. Ştii ce înseamnă literele astea, m, f, î ?
— Ştiu, sigur că ştiu. înseamnă „Moarte Falsului înger".
— Bănuiam eu. Şi nu crezi că vor să-l omoare ?
— Din câte ştiu, până acum n-au omorât pe nimeni. Jefuiesc, siluiesc fetele, dar nu ucid. Deşi se pare că acum o fac pe vitejii pentru că s-au lăsat montaţi de cuvintele părintelui Benito, care l-a făcut răspunzător pe fiul meu pentru diluviu şi prăbuşirea caselor, şi un pic de dreptate o avea poate, pentru că, de cum l-au apucat pandaliile pe fiu-meu, casele alea au şi luat-o la vale. Părintele Benito a zis că e dovada că pedeapsa s-a abătut asupra Cartierului de Jos, unde trăiesc cei mai mulţi eretici.
— Dar că tocmai aici se află casele cele mai şubrede, pe terenul cel mai abrupt, nu spune ?
— Asemenea argumente n-au greutate pe-aici.
— Treaba e serioasă, doamnă Ara. Deci crezi că ăia din M.F.I. fac ce le ordonă părintele Benito ?
— Nici chiar aşa. Acţionează pe cont propriu. Dar se hrănesc cu furia pe care o revarsă părintele Benito din amvon.
A fost de acord să duc îngerul pentru a primi îngrijiri medicale şi a mers să-i pregătească un terci de mălai cu scorţişoară, că poate-i era foame.
M.F.Î. era un motiv în plus să mă mişc repede. Dar mai întâi trebuia să dau un telefon.
43
V
RĂZBUNAREA LUI IZRAFEL
De la telefonul brutăriei am sunat-o pe Ofelia Mondragon, prietena mea de suflet şi colega mea de şcoală, licenţiată în psihologie, care dimineaţa ajuta în cabinetul ei privat copiii de bani gata să se lase de droguri şi să se apropie de părinţi, iar seara lucra ca voluntară într-un spital social pentru bolnave mintal, cunoscut îndeobşte ca Azilul de Nebune. Nebunele cele mai furioase, mai sărace şi mai nenorocite din oraş ajungeau acolo şi, deşi aparatura spitalului era stricată şi ca vai de ea, erau îngrijite cu o abnegaţie sfântă, care, dacă nu le vindeca, măcar le consola.
Telefonul suna întruna, fără speranţă, eu fierbeam de nerăbdare; în cele din urmă, un suflet caritabil a ridicat receptorul şi mi-a spus că-mi face legătura cu doctoriţa

Mondragon. Minutele treceau, auzeam ecouri distorsionate pe care le interpretam ca strigăte surde, aparatul înghiţea fisă după fisă...
Mă simţeam cam neliniştită aşa, conectată la lumea întunecată a demenţei, de parcă ar fi fost vorba de un virus contagios capabil să se transmită prin cablu şi să-mi pătrundă prin auz direct în creier. Poate că frica mea iraţională de nebunie îmi vine din convingerea că, mai devreme sau mai târziu, mă aşteaptă şi pe mine după colţ. Ajunge să mergi o bucată de drum, să baţi

la uşa ei, să pătrunzi în ea şi nu vei mai ieşi niciodată, aşa au păţit bunica mea şi surorile ei, aşa a păţit la sfârşitul vieţii, printr-o fatalitate ereditară, şi mama, victimă a unei arterioscleroze delirante care i-a umplut patul şi imaginaţia de pitici verzi, săltăreţi şi băgăcioşi precum o legiune de broscuţe.
Nimeni nu ridica telefonul la capătul celălalt al firului. Dar dacă cea care-mi răspunsese era o nebună care uitase imediat ce-o rugasem ? Dar dacă doctoriţa Mondragon nu venea şi n-avea cine să-mi salveze îngerul din balonul în care era închis ? Dar, dacă doctoriţa Mondragon era acolo, mi l-ar fi salvat şi l-ar fi deposedat totodată de putere şi magie ? Nu ştiam dacă să renunţ sau să aştept mai departe, când i-am auzit în sfârşit glasul.
— Ofelia, sunt cu o persoană care are nevoie de ajutorul tău. E o urgenţă.
— O aduci tu ? Te aştept.
— Acum ?
— Acum.
Ofelia era poreclită „Frumoasa Ofelia". Fruntea, pielea, nasul, gura şi ovalul clasic al feţei erau desenate după parametrii clasici ai medalioanelor antice, dar ochii, imenşi, apărând mereu gata să plângă, semănau mai curând cu cei ai personajelor din desenele animate japoneze. Mai curând decât în diploma obţinută de la Pontificia Universidad Javeriana cu o teză despre influenţa lunii în stările depresive, Ofelia se încredea în intuiţia proprie, atât de ascuţită, că putea să vadă lucruri ieşite din comun, cum s-a întâmplat atunci când eram mai multe fete pe plajă, în vacanţă, iar ea şi-a pierdut inelul în mare şi l-a găsit destul de repede.
Nici Freud, nici Jung n-o făcuseră să-şi schimbe convingerea că hazardul, inexplicabilul şi supranaturalul

joacă un rol hotărâtor în viaţa fiecăruia. Convingere care o făcea să-şi dea o parte din salariu pe bilete de loterie, să ia decizii esenţiale urmând sfaturile beţişoarelor de I Quing sau ale cărţilor de tarot, să ia în seamă semnele pe care i le transmitea natura mai ales apariţia păsărilor, care putea fi de bine sau de rău şi să interpreteze după fiecare mic dejun desenele zaţului rămas în ceaşca de cafea.
Neîndoielnic, Frumoasa Ofelia era omul potrivit pentru cazul acesta trăsnit şi urgent în care eram prinsă.
In Galileea s-a organizat un întreg alai format din douăsprezece femei (fără Crucifija) care urma să-l însoţească pe înger la spital. Treisprezece suflete în total, socotindu-l şi pe Orlando, care venea cu noi, dar stătea deoparte, posomorât şi proaspăt certat, pentru că, am aflat abia atunci, în seara precedentă venise la mine fără să anunţe pe nimeni, speriind-o de moarte pe Ara, iar după isprava asta mai făcuse una, chiulind de la şcoală.
Eu voiam să plecăm cât mai repede, bănuiam că nu va fi deloc simplu să ajungem la spital. Era posibil ca Ara să se răzgândească, Crucifija să se opună, îngerul să mai aibă o criză şi să devină netransportabil. Transportul în sine avea să fie o epopee întreagă, pe care am fi evitat-o dacă am fi avut Mitsubishiul lui Harry, dar uite că nu-l aveam.
A trecut mult până să ne punem în mişcare: când nu era una, era alta. A trebuit s-o aşteptăm pe Marujita de Pelâez să hrănească animalele, cineva a propus să-i dăm îngerului să bea apă înainte de plecare, una trebuia să-şi schimbe pantofii, alta s-a

dus să ceară înapoi o datorie şi nu mai venea. Intre timp, îngerul meu contempla toată zarva asta cu o linişte suverană şi arhaică,
I
45
de parcă n-am fi fost decât nişte furnici bezmetice, iar pe frumosu-i chip se citea nedumerirea cuiva care se uită la un meci de fotbal în care cele două echipe poartă tricouri identice.
In fine, caravana s-a pus în mişcare, cu îngerul purtat pe o platformă şi ascuns de o prelată, dar n-am apucat să facem cincizeci de paşi, că lucrul de care mă temeam cel mai tare s-a şi întâmplat. Problema n-a fost că Ara s-a răzgândit, că Crucifija s-a opus sau că îngerul a făcut o criză. Ci părintele Benito, care urca înarmat cu crucifixul şi găletuşa cu apă sfinţită, scoţând pe gură şi pe nări duhoarea celor treizeci de ţigări zilnice care-i aburea ochelarii şi-i zbârlea sprâncenele. Venea pe picior de război, urmat de un ţârcovnic şi de trei dintre băieţii din banda M.F.I. pe care-i văzusem în biserică.
— Opriţi-vă! Unde mergeţi ? a strigat barându-ne drumul şi ridicând crucifixul.
— Nu e treaba dumitale, părinte, a răspuns Ara.
— Ba sigur că e! Cu ereziile tale ai adus potopul lui Dumnezeu în parohia mea şi zici că nu e treaba mea ? Nu-ţi ajung diluviul şi casele luate de ape ? Câte dezastre mai vrei să provoci ?
Părintele Benito se adresa doar Arei şi în reproşul său era mult patetism. Dar, în ciuda asprimii din glas, dialogul trăda familiaritatea de neşters ce persistă între doi oameni care au împărţit odată acelaşi pat.
— Lasă-ne să trecem, părinte, a spus Ara cu un glas prea blând pentru gustul meu.
— Băiatul nu pleacă de aici fără un exorcism, a decretat părintele Benito, adresându-se asistenţei. Duceţi-vă acasă! îl are pe dracul în el şi-o să-l scoatem, vreţi ori nu vreţi!
45
Deja nu mai suportam amestecul acela nesuferit de obscurantism, îngâmfare şi nicotină. Ca o prevestire rea mi-a trecut prin minte silueta întunecată a preotului înghesuind-o pe Ara într-un colţ al bisericii, apoi făcând presiuni asupra ei, ca s-o gonească cu copii cu tot din biserică, şi în cele din urmă revărsându-şi din amvon ura împotriva lor. Cuprinsă de greaţă şi de ură, am ţipat la el că nu pricepe nimic, că nu era vorba de un posedat, ci de un băiat bolnav, că n-o să ne lăsăm opriţi, l-am făcut primitiv şi am mai folosit nişte adjective de care nu-mi mai aduc aminte. Eram de-abia pe la mijlocul discursului, când am realizat, după uluirea cu care mă priveau cu toţii, că n-aveam nici un rol în toată povestea asta, că mă băgasem ca musca-n lapte. Era limpede că participarea mea nu interesa pe nimeni.
Părintele Benito avea ochi şi ochelari doar pentru Ara, o certa părinteşte, cerându-i să nu mai creeze probleme, amintindu-i că era acolo ca s-o ajute. A ajuns chiar s-o implore să lase încăpăţânarea la o parte şi să cedeze.
Ce era asta ? Dar proastă mai eram! Cu câtă greutate pricep eu cum stau lucrurile! Ala nu era un preot care-şi impunea voinţa în faţa unei enoriaşe şi nici un bărbat care o ura pe femeia care-l părăsise; era un îndrăgostit implorând un strop de atenţie.
— In lături, părinte, sau mă duc direct la episcop să-i spun vreo două adevăruri despre dumneata! a grăit Ara.
Nici acum tonul ei nu exprima ură, ci mai curând ranchiună, ba aş zice că şi un strop de cochetărie. N-avea importanţă, toate care eram de partea îngerului am intuit că ameninţarea ne făcuse să câştigăm teren şi că făceam un pas înainte.
45
— Nu, Ara, n-ai s-o faci, a spus preotul tăios, iar noi am făcut un pas înapoi.
— Ba da, părinte, a zis ea, iar noi am făcut un pas înainte.
— Te rog doar să mă laşi să-l exorcizez. Ce pierzi ? Dacă-l are pe diavol în el, îl

scoatem şi suntem cu toţii mai liniştiţi, începând cu el..., a spus pe un ton împăciuitor, iar noi, care purtam platforma, am stat pe loc.
— Nici moartă nu-mi las fiul în mâinile dumitale, părinte, căci singurul diavol de pe aici eşti chiar dumneata.
Iar noi am mai înaintat triumfătoare câţiva paşi. Benito se apropiase de Ara şi îi vorbea aproape la ureche:
— Nu diavol, Ara, ci un bărbat singur. Unul răpus de singurătate (m-am apropiat şi eu, ca să nu scap nici un cuvânt), iar vina e a ta, Ara, pentru că nu vrei să te porţi aşa cum vrea Dumnezeu...
— Nu-i lua numele în deşert...
Ceea ce se petrecea acolo, dincolo de conflictul religios, era o simplă ceartă conjugală, o gâlceava de cuplu destrămat, în care una dintre părţi se lupta să se împace folosind autoritatea în loc de seducţie.
Cei trei M.F.I. au dat să pună stăpânire pe platforma îngerului, dar Sweet Baby Killer i-a oprit cu un muget, dându-le de înţeles că la următorul pas nu s-ar fi sfiit să le spargă mutra.
— Dumneata să nu te bagi, cucoană! a ţipat la ea preotul.
— Aşa e, Sweet Baby, lasă-mă pe mine să rezolv, a întărit Ara.
— Nu cu forţa, băieţi, fără violenţă, a fost rândul părintelui Benito să-i liniştească pe ai săi.
46
Cuplul de duşmani, incomodat de ceilalţi, dădea semne c-ar fi vrut să-şi continue disputa între patru ochi.
— Trimite-ţi fiul acasă, Ara, şi vino la biserică să te spovedeşti. Putem aranja lucrurile.
— Nu. N-am de ce să mă spovedesc şi n-avem ce lucruri să aranjăm.
— Să nu zici pe urmă că nu ţi-am întins o mână...
— Lasă-mă să trec, părinte, să-mi duc băiatul la spital.
— Eu de aici nu mă mişc.
— Te spun episcopului...
A apucat-o de mână şi i-am văzut ochişorii de miop sclipind de nerăbdare în spatele lentilelor.
— Nu mă ameninţa, Ara. Spune-i ce vrei episcopului, că n-o să te creadă. In plus, aveam tot dreptul să angajez o slujnică tridentină. Biserica o permite.
— Aşa se numeşte acum, părinte ? Slujnică tridentină ? şi Ara şi-a eliberat braţul cu o smucitură.
— Mergi prea departe. Ai să te căieşti, Ara, auzi ?
— In lături, părinte! a vibrat glasul ei.
— Tac doar pentru că sunt oamenii ăştia de faţă. Dar lucrurile n-o să rămână aşa, Ara. Nu, Araceli, poţi să fii sigură de asta.
Preotul a eliberat drumul şi le-a făcut semn bătăuşilor să facă la fel.
Am trecut pe lângă ei, mândre şi dispreţuitoare, cu îngerul nevătămat. Am coborât drumul în pantă, iar cât a ţinut prima parte a traseului, adică cea mai alunecoasă, până la staţia de autobuz, Sweet Baby Killer l-a cărat singură în spate, cuprinsă de devoţiune şi mulţumind la fiecare pas pentru privilegiul care i se oferea.
— N-a fost chiar aşa rău, nu, doamnă Ara? nu m-am putut stăpâni să întreb.
— Ce n-a fost chiar aşa de rău ?
46
— Convieţuirea cu părintele Benito. A stat puţin pe gânduri.
— Nu. Nu chiar. Dacă n-ar fi fost copiii, poate c-aş fi rămas cu el.
In autobuz îngerul s-a aşezat singur, privind parcă amuzat pe geam, pe urmă, când am coborât şi am avut de mers preţ de cincisprezece cvartale până la spital, într-o zonă sărăcăcioasă şi neglijată, l-am cărat, pe rând, cu platforma. Inutil să vă spun că era un efort considerabil: îngerul meu părea făcut dintr-o substanţă eterică, dar

cântărea cât un sac cu pietre.
Azilul de Nebune era acum nu mai există un punct de atracţie tradiţional; în lipsă de ceva mai bun, de ani de zile lumea venea duminica să vadă nebunele, cum s-ar fi dus să vadă cămilele la zoo. Lipsa de respect faţă de femeile internate îl făcuse pe director să pună o inscripţie celebră, gravată în piatră, la intrare: „Vă aflaţi pe teritoriul bolnavelor mintal. Sperăm să vă comportaţi la fel de raţional ca ele".
Intre timp vizitele duminicale fuseseră interzise şi nu se mai intra fără o autorizaţie prealabilă, dar inscripţia era tot acolo. Am trecut pe sub ea, tot alaiul din Galileea, împreună cu îngerul acoperit cu prelata. Doamna Ara părea sigură pe ea şi nu dădea semne c-ar fi putut să se răzgândească, eu în schimb căzusem pradă îndoielilor. Simţeam că deturnasem în mod arbitrar căile îngerului spre ale mele şi mă temeam de consecinţe. Poate că zelul meu de a organiza totul mânată de propria-mi raţionalitate era acul care avea să înţepe marele balon al unui vis, poate singurul vis al atâtor oameni.
M-am oprit o clipă să-i cer sfatul lui Orlando, în părerile căruia începusem să am încredere.
— Crezi că facem bine că l-am adus aici ?
47
— Nu ştiu.
— Cum adică, nu ştii ? Ar fi prima dată când nu ştii ceva.
— Nu ştiu, a repetat Orlando, care, scos dintre graniţele Galileei, nu mai stăpânea situaţia.
înaintea noastră se întindea un culoar pavat cu nişte dale mici, în şase colţuri, care compun, văzute dintr-un anume unghi, o floare, atât de obişnuite în copilăria mea şi care astăzi au dispărut. Casa bunicii avea curţile interioare pavate cu dale ca acestea. Vorbesc de bunica maternă, despre care v-am spus că a înnebunit. Să fi fost vreo legătură ? Să fi fost florile astea hexagonale, repetate la infinit, modelul în care se ascundea cheia nebuniei ?
O asistentă socială, pe care am întrebat-o de doctoriţa Mondragon, ne-a spus să ne aşezăm pe o băncuţă ca de biserică şi să aşteptăm. Ne-am înghesuit acolo, cu mâinile pe genunchi, ca nişte orfane în aşteptarea primei comuniuni, şi am aşteptat vreme îndelungată.
îngerul dormea, eu mă legănam în amintiri dulci-amărui, Orlando se chinuia să ascută cu briceagul o stinghie a platformei.
Ne uitam mirate la o femeie care spăla, cu mare risipă de gesturi, duşumeaua, cu o cârpă şi o găleată cu apă şi săpun; asistenta ne-a lămurit:
— E una dintre bolnave. Când sunt în toane bune, le punem la lucru, ca să aibă o ocupaţie.
Am mai aşteptat o vreme. îngerul începea să se trezească şi zâmbea încrezător, între somn şi trezie. Habar n-avea că, precum Iuda, eram pe punctul de a-l trăda!
„E spre binele lui", îmi repetam, „spre binele lui şi al meu".
47
Cu toate că niciodată n-am avut prea mare încredere în medicină, cu atât mai puţin în psihiatrie, în străfundul sufletului eram convinsă că de data asta avea să se întâmple minunea, că vălul care acoperea mintea tulburată a îngerului avea să fie îndepărtat, că-i vom vedea strălucirea inteligenţei. în acelaşi timp eram îngrozită de propria-mi meschinărie, de mentalitatea mea de clasă mijlocie: preferam ca iubitul meu să devină un bărbat obişnuit, în loc să rămână un înger splendid.
Aşezată la un birou, lucrătoarea socială scria ceva într-un caiet, când a fost întreruptă de strigătul lui Orlando:
— Auziţi, domnişoară! Tipa care e în toane bune bea apa din găleată!
Aşa era. Asistenta s-a apropiat de ea şi a certat-o, cu aceeaşi convingere cu care şi-ar fi îmbiat copilul să mănânce şi legumele din farfurie:
— Imelda, nu bea apa asta murdară, ultima dată ţi-a făcut rău şi te-ai îmbolnăvit, ai

uitat ? Dă-mi găleata, Imelda...
Imelda n-a apreciat deloc că nu era lăsată să-şi ia gustarea şi s-a repezit asupra femeii. I-ar fi scos ochii dacă n-ar fi ţinut-o zdravăn Sweet Baby Killer până au sosit doi infirmieri şi-au luat-o. Biata lucrătoare socială a rămas zdruncinată rău, la fel şi noi, care doar asistaserăm la scenă.
Încercam să ne revenim, când din fundul culoarului a apărut Frumoasa Ofelia, cam ciufulită, într-un halat medical alb pătat cu o substanţă galbenă, purtând în urechi două ametiste arătoase şi aristocratice moştenite de la o străbunică.
— Agitaţie mare pe-aici, mi-a spus în chip de scuză pentru întârziere, în timp ce-şi scutura halatul şi încerca

să-şi aranjeze părul. Unde e? m-a întrebat după ce ne-am îmbrăţişat.
I-am arătat prelata pe care o trăsesem la loc, ca să nu se sperie îngerul, iar Ofelia a dat-o la o parte. Cu torsul înălţat şi sprijinit într-un cot, precum un rege etrusc pe catafalc, brunetul meu s-a arătat masiv şi somptuos, în toată splendoarea sa.
Frumoasa Ofelia l-a privit tăcută, apoi a suspinat:
— Arată dumnezeieşte, cine e...! ?
Şi apoi, privindu-mă şi vorbind ca prin vis:
— Parcă e un înger...
— Păi... chiar e.
— E periculos ? m-a întrebat cu glas scăzut, ca să n-audă ceilalţi.
— Nu cred. Doar că uneori reuşeşte să dezlănţuie forţele naturii...
— De unde l-ai scos ?
— Din cartierul Galileea. Scriu un articol despre el, am încercat să spun pe un ton cât mai neutru.
— Salut, a zis ea către înger, dar el a privit-o neîncrezător şi n-a răspuns.
— Nu vorbeşte, am lămurit-o.
— Şi nici nu merge ? De ce l-aţi adus pe targa ?
— Ba merge, dar acum e după o criză de epilepsie, aşa cred, şi e extenuat. Uite, Ofelia, ea e maică-sa, doamna Ara, ăsta e fratele lui, Orlando, iar astea sunt femeile din sat care au grijă de el.
— îmi pare bine, bună ziua. Şi ce doriţi să facem noi ?
— Să ne spui ce are...
— Ar trebui internat câteva zile.
— Suntem de acord să ţi—1 lăsăm, m-am repezit eu, fără să ştiu ce părere ar fi avut doamna Ara.
— Problema e că spitalul ăsta nu e pentru bărbaţi...

— Corect. Dar se spune că îngerii n-au sex, nu-i aşa ?
N-a fost greu s-o conving să încalce regulamentul şi să se ocupe de îngerul meu. Prelata a fost trasă la loc şi aceiaşi infirmieri de dinainte au săltat targa şi au luat-o pe culoarul cel lung. Noi încheiam cortegiul, păşind peste florile din pardoseală, pătrunzând în lumea asta pe care o cunoşteam atât de bine şi de care mă temeam, lumea fiinţelor devorate de spaime de nedescifrat şi de neîmpărtăşit.
Din tot traseul îmi amintesc extrem de intens de o grădină prin care am trecut la un moment dat şi unde am avut sentimentul limpede că mă găsesc într-un limb. Nişte plante verzi, poate cepe, creşteau haotic din vreo şase brazde de pământ negru înconjurate de ziduri înalte. Ne găseam într-un patrulater deasupra căruia se vedea o bucată de cer alb, undeva foarte aproape. în acest patrulater de timp decolorat rătăceau nişte femei cu mişcări încete, lipsite de orice scop, care săpau lent pământul, cu o răbdare infinită, cu o resemnare absolută, fără să se sinchisească de cepe, fără să ştie ce fac şi de ce.
Ofelia mi-a spus că erau paciente ce sufereau de crize frecvente de agresivitate, care ajungeau îndeobşte la azil după ce cotonogeau frenetic cu băţul lumea pe

stradă, pe care poliţia le aducea de păr şi le arunca în faţa spitalului şi pe care era nevoie să le sedezi cu doze masive de calmant.
Am crezut mereu că nebunia are miros, o emanaţie de neconfundat, dar nu e aşa. Azilul ăsta mă nedumerea pentru că nu mirosea a nimic, nici măcar a jeg. Păşeam plutind prin universul acela lent şi inodor şi o puneam la curent pe Ofelia cu istoria îngerului, omiţând, firește, partea în care eram implicată şi împărtăşindu-i
49
diagnosticul meu iresponsabil de ageamie într-ale psihologiei.
— Cred că are epilepsie şi că e prins într-o formă de autism sau de serioasă imposibilitate de comunicare, care-i înăbuşă inteligenţa supranaturală. Vorbeşte mai multe limbi, de asta sunt sigură, şi ai senzaţia că înţelege lucrurile într-un fel mai profund decât tine.
— Şi tu chiar crezi că e înger? m-a întrebat nitam-nisam.
— Dacă spun că da, mă internezi şi pe mine ?
— Nu, pe bune, a râs Ofelia.
— Judecă singură.
M-a rugat să-l lăsăm vreo cincisprezece zile. Va fi izolat, i se vor face electroencefalograme şi alte investigaţii, îl va ţine sub observaţie şi va cere opinia psihiatrilor.
— Adică să-l las singur aici ?
— E cel mai bine.
Doamna Ara s-a opus, foarte afectată, era prima dată când se despărţea de fiul ei după revenire, dar a sfârşit prin a se învoi pentru o perioadă nu mai mare de patru zile, asta după ce Ofelia s-a jurat pe Dumnezeu c-o să se ocupe în mod special de el şi că duminică, orice-ar fi, o să i-l dea acasă. Ara s-a uitat la mine ca şi cum ar fi trebuit să întăresc angajamentul; i-am strâns mâinile şi am asigurat-o că poate să stea liniştită.
Am părăsit îngerul în inima labirintului. Grilajul s-a închis, coridoarele s-au lărgit, ne-am despărţit la poartă. Doamna Ara avea să mai rămână un pic, Ofelia trebuia să vorbească ceva cu ea. Ceilalţi s-au întors în Galileea, eu am plecat la ale mele. Fără el nu mai aveam o destinaţie comună.
49
îmi amintesc, amintirea mea e mânie. Cel ce-mi redeschide amintirea îmi va dezlănţui răzbunarea.
Dacă va ajunge să retrăiască apele negre pe care a navigat, acest tânăr celest care doarme inofensiv la picioarele tale se va transforma în Regele îngrozitor, iar în pieptul său va urla furia.
Dacă aripile trecutului îmi ating fruntea, pleoapele mele îşi pierd liniştea, somnul meu transparenţa, sufletul meu liniştea.
Nu trebuie să dezleg enigma celor ce au fost. Aidoma lipitorii pe care mirosul de sânge o înnebuneşte, amintirile vor face să-mi plesnească venele.
Lasă ca neantul alburiu şi dens să acopere ca un linţoliu peisajul celor trecute. Lasă umbrele, imaginile, clarobscurul să pălească sub intensitatea luminoasă a amiezii.
Lasă-mă să uit, căci cu uitarea va veni orbirea, iar apoi iertarea.
Să nu se trezească în mine Izrafel, cel de temut, îngerul Răzbunării; să nu cumva să scoată sabia din teacă de scârbă.
Să nu întind eu, Izrafel, mâna-mi răzbunătoare asupra oraşului vinovat, căci locuitorii lui vor pieri până la unul şi tot aşa copiii lor şi copiii copiilor lor, chiar şi câinii.
49
Nu-mi ignora tăişul săbiei, pentru el răzbunarea e o datorie sacră şi a coborât până acum de trei ori asupra nopţii omenirii. In prima noapte a pustiit Ierusalimul, decapitând şaizeci de mii de oameni ai poporului lui Israel, de la Dan la Bersabeu. în cea de-a doua noapte a căzut peste tabăra adormită a regelui asirian şi a ucis

optzeci şi cinci de mii de oameni, lăsându-le leşurile în roua dimineţii. în cea de-a treia şi ultima noapte i-a căsăpit pe primii născuţi ai egiptenilor. Iar în a patra noapte, văzând oroarea care cuprinsese universul, Domnul Dumnezeul meu, comandant suprem al oştilor cereşti, s-a îndurat de slujitorii săi şi cu glas ostenit am primit ordinul acesta: „Ajunge, Izrafel, înger Exterminator, retrage-ţi mâna, bagă sabia în teacă! Mânia Domnului tău s-a potolit!"
Dar dacă venind cea de-a cincea noapte aş recunoaşte noul ceas al pedepsei şi mi-aş scoate sabia din teacă, cine-ar putea suporta marea-mi mânie redeşteptată ? Se va revărsa focul, va fi potop de grindină şi pietre, şobolanii şi dinţii fiarelor, veninul scorpionilor şi al năpârcilor, incendiile şi năpasta leprei, frânghiile spânzuraţilor, toate pedepsele de la mine vor veni şi se vor abate asupra tuturor.
Sunt Izrafel şi mi-am uitat scopul şi numele: nu-ţi dori să mi le amintesc.
Peste oraşul ucigaş voi revărsa un potop de pedepse pentru fiecare jignire primită. Mă voi dezlănţui în aşa măsură, încât urmaşii oamenilor vor prefera să moară, vor căuta moartea, iar moartea va fugi de ei.
Sunt Izrafel, tezaurizez jigniri şi sunt plin de durere. Am fost o rană deschisă, râurile în care m-am scăldat s-au înroşit. Tristeţea mea a fost mai întinsă decât cerul.
50
Nu încerca să trezeşti ceea ce se odihneşte sub pielea mea. Lasă-mă să fiu orb, şi surd, şi mut; lasă-mă să fiu inocent, ignorant şi ingenuu. In caz contrar, voi fi un asasin.
Sunt Izrafel şi mi-am pierdut amintirea. Nu mă îndemna s-o caut, căci trecutul tumultuos va copleşi pacea clipei, transformând în cenuşă oraşul ce se întinde dedesubt.
Nu suna din clopotul menit să-mi trezească simţurile, lasă să hiberneze fiara din mine.
Mă aşez în ultimul colţ al cerului, ghemuit, cu sufletul anulat şi ochii strânşi ca să uit ce-a fost. Fug de mine însumi şi de propria-mi istorie, mă ascund în mine.
Sunt Izrafel: nu mă chema, nu mă irita, dacă nu vrei să-l găseşti în mine pe cel implacabil.
Aşa, liniştit şi absent, mă simt bine. Albul îmi dă pace. Lasă-mă să dorm. Lasă-mă să plutesc. Nu vreau decât să navighez pe apele insipide ale uitării.
Tot căutând trecutul îngerului meu credeam c-am să găsesc paradisul, dar am nimerit în iad. Drumul înapoi în timp a început joi dimineaţa, când încă dormeam. Dintre toate visele mele recurente, îl aveam acum pe cel mai enervant: mă duceam să mănânc acasă la maică-mea (moartă de ani buni în viaţa reală) şi ea-mi punea în faţă o sumedenie de farfurii şi tăvi goale, încercam să-i explic, fără s-o jignesc, că nu puteam mânca, că n-aveam ce, când m-a trezit telefonul. Era Frumoasa Ofelia.
— S-a întâmplat ceva ? am întrebat eu speriată, încă ocupată cu tăvile goale ale mamei.
— Nu, e-n ordine. îngerul tău a petrecut o noapte liniştită şi după-masă îl ducem la analize. Te-am sunat ca să-ţi spun o chestie, un detaliu. O fi adevărat, n-o fi, habar n-am. Dar poate că te interesează.
— Sigur că mă interesează. Spune.
— E vorba de o pacientă. Se numeşte, sau aşa pretinde, Matilde, văduva lui Limon. Poate vorbeşti cu ea. Ieri mi-a zis că îl ştie pe îngerul tău, că l-a mai văzut.
— L-o fi văzut în mahalaua Galileea.
— Asta e curios, că n-a fost niciodată acolo.
— Şi unde l-a văzut ?
50
— Mai bine să afli din gura ei. Vino la azil şi roag-o să-ţi povestească.
— Adică să vorbesc cu o nebună ?
— Suferă de schizofrenie paranoidă.
— Şi dacă-mi spune o poveste aiuristică ?

— Există şi riscul ăsta. Dar poate dai de o pistă. Un lucru important din trecutul băiatului.
In timp ce vorbeam cu Ofelia, mi-a stat pe limbă s-o întreb, aşa, în treacăt, dacă puteam să-l văd şi pe el, din moment ce tot eram acolo. Dar mi-am muşcat limba, mai întâi (sau după ce m-am gândit mai bine) pentru că eram sigură că o să spună că mai bine nu, şi apoi (sau în primul rând) pentru că muream de ruşine să nu bănuiască motivul cel adevărat: că eram mânată nu de milă, solidaritate umană sau interes profesional, ci de amor nebun.
Un ceas mai târziu mă îndreptam spre balamuc la volanul jeepului lui Harry Puentes, care mi-l lăsase pentru o săptămână, fiind plecat, cu condiţia să-i ud plantele din apartament şi să-i hrănesc canarul din bucătărie. Să-mi spun păsurile coanei Matilde, văduva lui Limon, schizofrenica paranoică ? De ce nu ? In definitiv, de mai bine de şaptezeci şi două de ore mă cufundasem până la gât în regatul nesăbuinţei.
De data asta mirosul se simţea. Un amestec de fasole fiartă, vitamina B şi urină stătută, care persista în ciuda creolinei ce încerca în zadar să-l acopere. Acum azilul m-a impresionat mai mult decât în ziua precedentă, poate pentru că-mi ştiam iubitul închis acolo, în loc să hălăduiască pe muntele cel verde, şi de aceea percepeam tot sordidul locului.
Am căutat-o pe Matilde în curtea bolnavelor cronic. Aici era un decor extravagant, cu rufe întinse la uscat,

tufe de mate, găini şi alte indicii de viaţă cotidiană, unde fiecare femeie îşi reprezenta propria dramă absurdă, iar toate împreună participau la crearea unui acelaşi climat susţinut, extrem de tensionat.
Din acea curte felliniană mi-au rămas în minte o bătrână cu ţâţele goale şi un şoarece viu în mână, altă femeie, foarte energică, genul poruncitor, care m-a informat că era reprezentanta legală a citricelor pentru America Latină, şi mai ales o tânără zveltă cu o pătură pe ea, care se declara, dacă memoria nu mă înşală, Sfânta Tomasa Melaza a Pruncului Isus de la Praga. Asistenta socială m-a dus la Matilde, văduva lui Liman, o tipă la vreo cincizeci sau şaizeci de ani, împopoţonată ca pentru carnaval, cu eşarfe şi cârpe multicolore la brâu, gât şi pe cap. Iniţial s-a arătat cooperantă şi vorbăreaţă.
— Ce ţoală fainâ! îi plăcea jacheta de piele de căprioară pe care o purtam. Ar trebui să mi-o faci cadou. Am una la fel, dar nu aici, ci acasă la mine. Fiindcă eu nu locuiesc aici, ştii ? Am o casă la ţară. Uriaşă şi luxoasă. Nu ca aici. Mâine mă duc acasă şi nu mă mai întorc.
— Ce bine, mă bucur mult.
— Eşti doctoriţă ?
— Nu, doamnă, am venit numai ca să stăm de vorbă.
— Aşa zic toţi, să stăm de vorbă, dar te spionează şi pe urmă te închid aici pe viaţă tonul devenea tot mai acru.
— Matilde, înainte să vii aici stăteai în casa de la ţară ?
— N-am venit eu singură, m-au adus ei. Şi acum vreau să plec.
— Dar aici sunt oameni buni, care te îngrijesc...
— Aiurea, se prefac doar şi nu mă lasă să stau cu porumbiţa. Am o porumbiţă moartă, a murit când s-au prăbuşit toate zidurile alea, mi-au îngropat-o, ticăloşii.

îţi dai seama ? Cică au îngropat-o. De-aia vreau eu să plec.
— Dar n-ai prieteni aici ? încercam să găsesc o formulă de introducere în subiectul care mă interesa, înainte ca mania persecuţiei s-o copleşească pe de-a-ntregul.
— Prieteni ? Cum să am prieteni, aici nu-s decât nebuni.
— Am aflat că ieri l-ai văzut pe un băiat pe care-l cunoşteai.
— E iubitul meu. Eu mă gătesc aşa, cu toate bijuurile astea mi-a arătat mândră

cârpele -, şi bărbaţii se îndrăgostesc imediat de mine. Da' popa ăla care vine aici nu mă lasă să am un iubit, mi-a interzis, zice că e păcat de moarte, da' de fapt e invidios pe mine că sunt muiere, tre' să-l vezi pe fandositul ăsta cum încearcă să-i mângâie pe bărbaţi pe mână, zău aşa, dar dacă zic ceva mă pedepsesc.
— Mai ştii cum îl cheamă pe băiatul pe care l-ai văzut ieri ?
— N-ai cumva un pieptene să-mi dai ? Asta-i baiul meu, că nu mă lasă nici cu pieptene, nici cu perie, şi uite ce lăţoasă şi ciufulită am ajuns, nu e drept să te lase aşa.
I-am dat pieptenele meu din geantă. O vreme am încercat s-o fac să vorbească despre ce mă durea pe mine, dar era din ce în ce mai departe, tot mai tristă şi mai neliniştită. în cele din urmă, Matilde, văduva lui Limon, a izbucnit în plâns, nu ştiam cum s-o potolesc, orice-i spuneam nu făcea decât să agraveze lucrurile. Din fericire, m-a salvat unul dintre studenţii la psihologie de la Universitatea Naţională, care făceau practică acolo; i-a luat uşurel pieptenele de care se
52
agăţa frenetic, mi-a spus că era mai bine să plec şi, spre marea mea uşurare, a luat-o de acolo.
Cealaltă asistentă socială, cea de la biroul de la intrare, mi-a împrumutat telefonul şi am sunat-o pe Frumoasa Ofelia la cabinet. Contrar obiceiului, a răspuns, deşi se afla în orele de program.
— Coana Matilde, văduva lui Limon, n-a vrut să-mi spună nimic.
— Nu ţi-a povestit nimic despre înger ?
— Nici un cuvinţel.
— Ca să vezi, ieri era subiectul ei preferat. Dacă ai un ceas liber, mergem să mâncăm împreună.
Am stabilit să ne întâlnim la unu şi jumătate, la Orna. Cu jeepul scumpului de Harry am zburat spre Somos.
Pentru următorul articol îmi dăduseră ca subiect dieta cu trigliceride, la modă zilele acelea, care consta în a mânca doar proteine, fără nici un fel de dulciuri şi făinoase. In acest scop, mi-a ordonat şeful, trebuia să-l intervievez, printre alţii, pe Ray Martfnez, junele-prim din miniserialul Nopţi furtunoase, care declara că prin metoda asta scăpase de treisprezece kilograme. Era zece şi jumătate, aşa că aveam timp s-o rezolv cu ex-grăsanul înainte de întâlnirea cu Ofelia.
Ray Martfnez m-a primit înfăşurat în prosop, lângă cada cu bulbuci, în timp ce tocmai îşi primea masajul japonez între omoplaţi. Era de necrezut că tipul ajunsese la o siluetă atât de atletică îndopându-se cu cârnăciori, prăjeli şi costiţă. Reportofonul mi se umplea de o predică curgătoare despre problematica alimentelor, a budismului zen şi a kilogramelor, în timp ce eu mă gândeam la altele. încercam să ghicesc cam ce ştia Matilde a lui Limon despre îngerul meu.
52
Ofelia şi cu mine am ajuns la timp la „Orna"; localul era plin, a trebuit să aşteptăm până ni s-a dat o masă. Muzica urla şi ca să ne înţelegem urlam şi noi.
— Am să devorez jumările astea, am declarat eu, înfigându-mi furculiţa într-una.
— Ce faci! ?
— Ştii pe cine am cunoscut azi ? Pe Ray Martfnez. A slăbit mâncând numai lucruri grase.
— A, dieta cu trigliceride. Se pare că funcţionează.
— Oricum, e mai bună decât cea a maică-mii, care constă în a mânca din farfurii goale.
— Iar ai avut coşmarul ăsta ?
— Da, azi-noapte. Crezi că are vreo semnificaţie ? Că am fost lipsită de afecţiune maternă sau ceva de genul ăsta ?
— Mai curând că te-ai culcat flămândă.
Ni s-au adus supele de ceapă aburinde, iar în timp ce ne luptam cu brânza topită,

care se întindea de nu puteai s-o apuci, Ofelia a trecut direct la subiect.
— La secţia de frenologie a spitalului din Picota. Acolo zice Matilde că l-a cunoscut pe îngerul tău.
— Şi ce naiba e ăsta ? am spus, simţind nişte ace în inimă şi încercând să nu arăt că subiectul mă afecta prea tare.
— Un spital de nebuni. Cel de la Picota e un loc înfiorător.
— Ia-o încet. Spune-mi ce ţi-a zis Matilde şi ce e de crezut din toate astea.
— Aşa cum ţi-am mai spus, tipa are momente de luciditate, astfel că am putut afla câte ceva din povestea ei. Se pare că bărbatu-său a fost închis, sau mai e încă, la spitalul ăla de nebuni.
— Domnul Limon.
53
— Da. Matilde l-a vizitat săptămânal ani de zile, până când au apucat-o dracii şi pe ea. De cum l-a văzut pe îngerul tău, a început să ţipe că îl cunoştea, că băiatul fusese coleg de cameră cu bărbatul ei.
— A spus cum îl cheamă ?
— Mutul. I se spunea Mutul.
Ofelia a plecat la azil, eu am sunat-o pe o secretară, o fată bună de la redacţie, şi am rugat-o două lucruri pentru a doua zi: să-mi stabilească o întâlnire cu o expertă nutriţionistă celebră pentru că blama dieta cu grăsimi şi să-mi facă rost de un permis ca să pot intra în spitalul de nebuni de la Picota.
Profitând de jeepul lui Harry, am pornit spre Galileea. Orlando trebuia să fi venit de-acum de la şcoală.
— Orlando, l-am rugat în timp ce-l cinsteam cu un suc şi nişte prăjituri la birt, spune-mi tot ce ştii despre fratele tău. Trebuie să recompunem tot puzzle-ul ăsta care e viaţa lui, pricepi ?
— Păi, e scris totul în caietele de la mama.
— Mă interesează alt gen de lucruri. De exemplu, pe unde-a umblat pe când era copil.
— Asta e o taină, exact ca trecutul lui Cristos, pe care nu-l ştie nimeni.
— încearcă să înţelegi. Tu eşti băiat inteligent. Nu ţi se pare groaznic să n-ai un trecut ?
— O, ba da, absolut groaznic. Am văzut eu la televizor un film despre un domn care rămâne cu amnezie în urma unui accident şi nu-şi recunoştea nici nevasta, nici copilaşii, şi-atunci domnul ăla...
— Lasă că-mi povesteşti altă dată. Acum gândeşte-te puţin, te rog. Trebuie să existe cineva care să ştie ceva şi să ne poată ajuta.
53
— .. .şi atunci domnul ăla o ia de nebun pe străzi, iar nevastă-sa, crezând că...
-Orlando!!
— Bine, bine. Să vedem... Păi, cred că surorile Munîs.
— Surorile Munîs ?
— Logic! Ele ştiu totul, absolut tot ce se petrece în mahala, că doar de-aia sunt ghicitoare.
— Pentru asta nu trebuie să fii ghicitoare, ajunge să fii bârfitoare.
— Nu, ce tot spui! Auzi puştiul îşi ridică nasul în sus, gest tipic din Bogota prin care îi dai de înţeles interlocutorului că te plictiseşte -, nu vezi că ele ştiu ce se va întâmpla mâine ? Şi în anul care vine ? Păi ?
— De acord, du-mă la ele.
— Da' bilet de intrare ai, Roşcovano ?
— Pentru ce ?
— Atunci le zicem că ai venit să cumperi marmeladă, ca să nu bănuiască nimic...
Surorile Mufiîs, Chofa şi Rufa, nu locuiau în Cartierul de Jos, ci în partea cea mai selectă a Galileei, la două străzi de biserică.

— Don'şoară Chofa! Don'şoară Rufa! Am venit să cumpărăm marmeladă, a strigat Orlando şi s-a strecurat în casă.
Am rămas să aştept în stradă, lăsându-mă cuprinsă de beţia înălţimilor şi delectându-mă cu panorama oraşului văzut de sus, abia voalată de câteva fâşii de ceaţă.
La nas îmi ajungeau pe rând diferite mirosuri de mâncare, o adevărată listă de bucate, atât de limpede, că puteam să ghicesc ce se găteşte în fiecare casă. De exemplu, în cea albastră de pe colţ se prăjeau banane, în cea care avea un trandafir în faţa porţii se frigea carne, în cea de vizavi fierbea o supă cu coriandru.
A trecut un măgar încărcat cu lemne de foc, apoi altul, purtând în spate un hârdău cu lături. Pe urmă au trecut doi băietani care au aruncat priviri pofticioase către haina mea de piele de căprioară sau către mine, nu eram sigură. Mi-au aruncat un „ce bună eşti" şi au mers mai departe. In fine, a reapărut şi Orlando.
Surorile Mufiîs se îndeletniceau cu producerea masivă a dulceţii de coajă de lămâie în sirop, care fierbea în oale mari de aramă pe o sobă cu cărbune. In bucătăria
54
lor se desfăşura o întreagă industrie, printre clocote şi arome de tot felul vedeai fructe proaspete, borcane refolosite, cărora le răzuiseră eticheta originală, borcane pregătite pentru umplut, după ce fuseseră fierte, kilograme de zahăr, linguri, polonice şi strecurători, cât şi pe ele două, în plină activitate, scoţând o coajă amară de colo, adăugând un pic de bicarbonat dincolo, în fine şirurile de produse finite: marmeladă de mamey, dulceaţă de papayuela, gem de guayaba, conserve de tomate, chiar şi prune icacos în sirop. Dumnezeule, nu mai văzusem astfel de prune de pe vremea bunică-mii, Mama Noa, care ne servea acest desert în căni de porţelan englezesc, câte cinci sau şase prune dolofane, rotunde şi liliachii. Noi, nepoţii, mâneam pulpa, după care porneam pe coridoare (cu dalele de care v-am povestit) şi pe scări un adevărat război cu sâmburii, cine nu era atent primea unul direct în cap, timp în care în cameră bunica era chinuită de arteroscleroza ce-i iriga creierul cu un sânge îngroşat, care-o făcea să ardă de nerăbdare să-şi revadă soţul mort de mult şi să scuture în neştire frunzele uscate ce-i potopeau patul.
Cele două Mufiîs au văzut că picasem în transă în faţa prunelor icacos şi mi-au dat să gust; încă înainte de a o duce pe prima la gură mi-a revenit limpede în memorie dulceaţa lor specială, în care se concentra toată copilăria mea.
Erau nişte cumetre adorabile, ambele cu câte un şorţ cu buzunare mari, exact ca acela pe care-l purta Mama Noa. Rufa tăcea şi asculta, în schimb Chofa, cam şantalie de un şold în urma unui defect din naştere, trăncănea neîncetat, ca o gaiţă. Ne-au dat apoi să gustăm smochine timpurii şi mure, caise şi lapte de pasăre, aşteptând, cu mâinile în şold, ca Orlando şi cu
f]
54
mine să le lăudăm bunătăţile. Am cumpărat din toate, o ladă întreagă pe care am încărcat-o în jeepul lui Harry.
între timp, stăteam de vorbă. Chofa nu s-a lăsat rugată şi a început să povestească tot ce ştia despre istoria iubitului meu înger. Dar mai întâi a scăpat de Orlando: i-a dat un bacşiş ca să-i aducă ceva de la prăvălie.
— Mai bine să n-audă copilul, mi-a spus după ce băiatul a plecat vizibil fără nici un chef.
Primul lucru pe care l-am aflat de la Chofa Mufus a fost că tatăl doamnei Ara, Nicanor Jimenez, fusese alcoolic.
— Era poruncitor şi leneş, un animal lipsit de simţire şi murat în rachiu, aşa cum sunt atâţia în ţara asta. Orice problemă o rezolva scoţându-şi cureaua şi biciuind cu ea spinarea cuiva, indiferent a cui, începând cu nevastă-sa. Biata de ea, o chema Lutrudis, nu era femeie rea, dar ajunsese să se poarte ca un animăluţ speriat.
— Nicanor Jimenez a fost bunicul care l-a dat pe înger ţiganilor, am zis eu.

— Basme, nu l-a dat nici unui ţigan. Aşa vorbeşte lumea: de câte ori se pierdea un copil, lumea zicea că l-au luat ţiganii. L-a dat unei ţiitoare pe care o avea în mahalaua La Merced, ca să-l crească. Aia, o putoare, l-a crescut fără dragoste, aproape fără să-i vorbească, îi dădea să mănânce cât să nu moară. Dar copilul creştea şi era tare frumuşel, tare dulce în ciuda tuturor lucrurilor, se juca într-un colţ cu un ciob, un băţ, se mulţumea cu orice. Stătea aşa cu orele fără să zică nici pâs, se spune că n-a fost auzit niciodată plângând. Poate că atunci când l-a văzut aşa de frumuşel să-i fi venit bunicului ideea cu afacerea.
— Deci până la urmă tot l-a vândut...
55
— Dar nu ţiganilor. A aflat nu se ştie cum de un cuplu de străini bogaţi, oamenii aveau de-acum o etate, care dorea să adopte un copil columbian. Aşa că a înhăţat copilul, i-a cumpărat hăinuţe şi l-a adus acasă câteva zile, pentru ca bunica Lutrudis să-lîmbăieze şi să-l hrănească, căci bietul de el era murdar, costeliv şi nemâncat.
— Păi dacă l-a adus acasă, cum de n-a aflat Ara ?
— Pentru că don Nicanor a avut grijă ca totul să coincidă cu săptămâna dedicată meditaţiilor spirituale, când Ara se ducea fără excepţie în fiecare an la mănăstirea Boyaca. Când s-a întors, afacerea era încheiată, n-a ştiut niciodată că fiu-său trecuse pe acolo.
— Bine, dar nu i-a spus nimeni ? Scuzaţi-mă, doamnă Chofa, şi dumneata, doamnă Rufa, dar dacă aţi ştiut toate astea de ce nu i-aţi spus nimic nefericitei ăleia care umbla înnebunită să-şi găsească fiul ?
— Pe atunci noi locuiam departe, a intervenit Rufa pentru prima şi ultima dată. Nu-i cunoşteam deloc pe oamenii ăştia. Tot ce-aţi auzit sunt invenţii de-ale soră-mii, din ce-a auzit ea mai târziu, noi nu ştim nimic.
— Aşa că, după ce-a organizat toată afacerea a continuat Chufa ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat -, Nicanor a dus copilul acelor străini şi le-a cerut o grămadă de bani. Ştia că putea să-i şantajeze, căci nu erau căsătoriţi, ci frate şi soră, deci nu puteau face o adopţie legală. Dar tot s-au tocmit, a trebuit să lase din preţ pentru că băiatul nu vorbea. Chestia cu rabatul s-a aflat pentru că don Nicanor a povestit în dreapta şi-n stânga că străinii ăia afurisiţi erau nişte zgârciobi.
— Şi mama Arei, coana Lutrudis, n-a avut pic de milă pentru fie-sa şi nepotu-său ? Nu-mi vine să cred.
— Cum am mai spus, tot ce-şi dorea Lutrudis era ca bărbatu-său să nu-i tragă curele pe spinare. Dar să vă spun mai departe.
55
— O clipă, doamnă Chofa. De unde erau străinii aceia ?
— Străini, din Europa. Cine ştie, Europa e mare. Iar odată copilul luat au şi părăsit ţara asta, care nu le plăcea defel. Şi au călătorit mult şi l-au dat la şcoală, şi copilul a învăţat, zice-se, nu una, ci mai multe limbi.
— Deci până la urmă a fost un copil fericit...
— Dar nu pentru multă vreme. In Europa sora a murit, ea era cea care-l iubea cu adevărat, iar fratele s-a întors în Columbia, unde avea se pare nişte afaceri, şi l-a luat şi pe băiat, care se făcuse mărişor. Dar tipul era arţăgos şi ciufut şi, în plus, era prea bătrân ca să crească un copil. Care copil era de-acum băiat mare, de pe la unsprezece sau doisprezece ani era ditamai vlăjganul.
Tocmai atunci a dat buzna Orlando, care venise în fuga mare ca să nu piardă povestea. Doamna Rufa s-a oferit să-i dubleze bacşişul dacă-i aducea din piaţă nişte pătrunjel creţ. Băiatul a stat mai întâi pe gânduri, apoi a fost de acord, dar cu o condiţie: să i se dea un pahar cu apă, că era însetat. Făcea pauze mari între o sorbitură şi alta, sperând ca Chofa să-şi continue relatarea, dar aceasta a schimbat subiectul şi s-a apucat să-mi expună formula ei secretă prin care scotea amăreala din coaja de lămâie. A reînceput să povestească numai după plecarea lui Orlando.
— Băiatul fusese timid şi retras, dar, odată ajuns la adolescenţă, l-au apucat

pandaliile vârstei. S-a apucat de droguri, a dat în patima marijuanei, se pare că fura bani de la tatăl adoptiv ca să-şi cumpere drogul. Asta o ştiu de la o prietenă de-a mea, rudă cu ţiitoarea lui don Nicanor, aia din La Merced. La care tipul, de-acum destul de ramolit, venea să se plângă de faptul că străinii

nu sunt oameni de cuvânt. Pare-se că, după atâţia ani, cel care adoptase copilul îi cerea acum banii înapoi, pe considerentul că băiatul ajunsese un drogat. Don Nicanor, care era un zgârie-brânză, nu i-a dat nici un sfanţ, iar nepotu-său a ajuns într-un centru de recuperare. Până aici ştiu, mai departe am pierdut firul.
— Până acum doi ani, când băiatul a reapărut acasă la maică-sa.
— Să zicem că acum doi ani în casa doamnei Ara a apărut un băiat. Dacă e cu adevărat vorba de fiul ei, asta n-o mai ştie nimeni.
Am aşteptat să se întoarcă Orlando şi le-am îmbrăţişat de rămas-bun pe surorile Munîs, care m-au cadorisit cu încă două borcane de dulceaţă, apoi ne-am urcat tăcuţi în jeep.
începusem să recompun trecutul posibil al îngerului meu cum aş fi cusut o cuvertură din petice, cu fire de durere.
— Spune-mi, Roşcovane E fratele meu, am tot dreptul să ştiu.
— Bine.
Niciodată nu poţi purta un dialog ca lumea într-o maşină şi tot aşa a fost şi acum. Cântărindu-mi cuvintele, i-am relatat cât am putut mai blând cele auzite, dar, pe măsură ce vorbeam, pe chipul lui Orlando se aşternea o umbră de neîncredere. îmi doream să nu mă fi întrebat nimic, ca să nu trebuiască acum să-i repet povestea. Dar era prea târziu. De fiecare dată când încercam să omit ceva, băiatul îşi dădea seama, astfel că până la urmă m-a făcut să-i spun tot.
— Mama nu trebuie să afle nimic din toate astea. Şi nici altcineva.
S-a dat jos din jeep fără să-şi ia la revedere.

Noaptea de joi mi-am petrecut-o între coşmaruri şi trezie, muream de cald dacă mă înveleam, mă dezveleam şi mi se făcea frig, visam cu ochii deschişi un înger copil, abandonat şi tăcut, care se juca într-un colţ. Vineri m-am trezit ferm hotărâtă să nu mă mai duc la spitalul de nebuni şi să nu mai caut să aflu nimic.
Intervenţia mea în evenimentele celeste din Galileea nu făcuse decât să le reducă la simpla mizerie omenească. Ce sens avea ca îngerul să fie supus unor terapii care să-l silească să-şi aducă aminte, dacă amintirile lui erau nişte cioburi ascuţite care i-ar fi sfâşiat inima, lui, maică-sii, fratelui său, mie însămi şi cine ştie mai cui ? Proasta de mine, arsesem mitul unui înger ştiind că din cenuşa sa n-avea să se ivească decât realitatea crudă a unui om.
N-aveam nici un chef să mă ridic din pat, dar a sunat telefonul şi, când am răspuns, era Ofelia.
— Am o veste bună pentru tine. Ieri i-am făcut o electroencefalogramă şi o puncţie lombară. îngerul tău are într-adevăr epilepsie, dar e controlabilă. Cu nişte pastile luate zilnic e posibil să-i eliminăm crizele. Asta îi va face existenţa mai suportabilă.
Mi-a venit inima la loc şi am început să văd lucrurile într-o nouă lumină. Ce-ar fi fost dacă nu i-ar fi făcut

electroencefalograma aia ? Crizele i s-ar fi prelungit la infinit, tot mai serioase, iar starea i s-ar fi înrăutăţit pe zi ce trece. In definitiv, nu trebuie desconsiderate remediile pe care omul le-a inventat pentru sine. Doamna Ara şi Orlando vor trebui să accepte că, deşi realitatea poate avea un chip oribil, mult mai rea era masca distorsionată a irealităţii. îngerul va trebui să urmeze o terapie care să-i tragă vălul de pe ochi. Numai înfruntându-şi propriul trecut, oricât de inuman ar fi fost acela, îşi va putea recupera prezentul şi viitorul. Şi da, aveam să merg la spitalul de nebuni de la Picota şi să caut adevărul.

Fusesem prevenită că era vorba de una dintre cele mai sinistre văgăuni de pe pământ, un adevărat cimitir unde ajungeau epavele umane ca să putrezească acolo de vii.
— Nu cred că domnişoara doreşte să intre, m-a sfătuit paznicul din faţa grilajului.
— Ba da, doresc.
— Bine-bine, de putut puteţi, văd că aveţi autorizaţie, dar nu vă recomand. în cel mai bun caz vă umpleţi de păduchi.
— Vreau să intru.
— Singură nu se poate. Trebuie să aşteptaţi gardianul care să vă însoţească.
— Acum câţiva ani a fost închis aici un băiat, trebuie să vă amintiţi, era cel mai înalt...
— Eu sunt nou aici şi să ştiţi că mi-am cerut deja transferul. Asta nu e un loc pentru oameni. Ţi se lipeşte mirosul de tine, oricât ţi-ai dezinfecta rufele şi oricât te-ai spăla, duhoarea asta nu iese cu nimic. Asta nu e viaţă, să lucrezi aici nu e omeneşte.
— Poate găsesc ceva în arhivă. Nu aveţi un registru cu cei care au trecut pe aici ?
57
— întrebaţi la administraţie.
— Cunoaşteţi numele celor internaţi aici ?
— Nici măcar ei nu-şi cunosc numele, nu vedeţi că sunt şi nebuni, nu doar criminali ? Şi cum nimeni nu-i cheamă pe nume, ajung să şi-l uite.
încercam să-mi închid ochii, urechile şi gura, să nu fiu acolo, să nu ating peretele jegos, nici grilajul unsuros, să nu păşesc pe duşumeaua aceea şi să nu inspir aerul acela greu de nefericire. Dincolo de gratii era umezeală şi întuneric, nu se distingeau glasuri, ci numai un fel de tuse şi zgomote stinse, ca de peşteră cu animale în agonie. Ajungeau până la mine efluvii lipicioase de descompunere şi disperare, mi-a venit să vomit. Eram la porţile ultimei bolgii a vieţii, acolo unde fiinţa omenească devine nimic altceva decât gunoi; simţeam cum mă lasă puterile.
Şi-a făcut apariţia un omuleţ chior care spăla pereţii şi podeaua cu furtunul.
— Daţi-vă mai încolo, vă rog. Dau cu apă şi-o să vă udaţi, m-a prevenit el, dar tot mi s-au udat pantofii.
— Aveţi o rudă la noi ?
— Din fericire, nu. Lucraţi de mult aici ?
— De-o viaţă.
— Atunci poate că mă veţi ajuta. Vă amintiţi de un băiat exagerat de înalt care s-a aflat şi el aici nu cu multă vreme în urmă ?
— Păi, să fi fost vreo doi-trei...
— Era brunet...
— Bruneţi sunt toţi.
— Pe ăsta n-aveţi cum să-l uitaţi, era foarte frumos, încercaţi să vă amintiţi...
— Aici nu e nimeni frumos. Toţi sunt o apă şi-un pământ.
57
— Ăsta era uriaş de-a binelea. Cred că i se spunea Mutul.
— Majoritatea sunt muţi. Muţi, surzi şi idioţi. Urlă şi mârâie, dar nu vorbesc. Aşa ajung aici.
— O fabrică de îngeri, am şoptit ca pentru mine, dar omuleţul a auzit.
— Fabrică de îngeri aţi spus ? Ha, ha! E bună. O fabrică de îngeri! Auzi, Gonzâlez, tipa zice că aici e o fabrică de îngeri!
— Să vedem dacă tot aşa o zice şi după ce-o vedea ce-i înăuntru, a răspuns paznicul.
— Băiatul de care vorbesc a fost închis câţiva ani şi a reuşit să iasă, am insistat eu.
— De aici nu pleacă nimeni.
— El a ieşit...
— Doar printr-o minune. Sigur că, din când în când, dacă nu mai e loc, ni se spune

să facem curăţenie şi atunci cei mai prăpădiţi sunt daţi afară.
L-am văzut pe gardianul ce urma să mă însoţească şi m-a apucat groaza. Nu pot, nu pot, nu pot, ţipa inima mea, gata să plesnească.
— Dânsa e, i-a spus paznicul nou-venitului.
— Haideţi, a zis el, scoţând o legătură de chei şi dând să deschidă grilajul.
— Nu, mă scuzaţi, nu pot, trebuie să plec! Pe unde se iese ? Mulţumesc, dar nu. Nu pot intra acolo.
Când mi-am revenit, alergam. Nu ştiu cum mi-am recuperat actele, cum am găsit jeepul lui Harry şi m-am repezit în maşină, la adăpost de oroare. Am început să conduc la întâmplare. Eram întoarsă pe dos, atât fizic, cât şi mental, mă autoflagelam cu o acuză ce se repeta ca un refren înnebunitor. Zici că realitatea trebuie privită în ochi ? Vrei să obligi un băiat bolnav să-şi amintească de toţi anii petrecuţi în infern şi nu eşti în
58
stare, laşo, de o mie de ori laşo, să stai acolo un minut ? Cum e atunci cu realitatea care trebuie privită în ochi ? Cum îndrăzneşti să spui asta, fanfaroano, căcăcioaso, mai spune ceva dacă ai curaj!
Nu mai ştiu cât era ceasul când am ajuns la azil. Trebuia să-l văd sau muream. Le-am minţit pe infirmiere, le-am spus că eram trimisă de doctoriţa Mondragon. Şi iată-l în faţa mea, întins pe un pat prea mic pentru el, mai absent ca oricând, cufundat în aceeaşi ceaţă a depărtării. Îi puseseră o cămaşă albă pe care scriseseră un număr cu markerul şi acum chiar că arăta de parcă sufletul i-ar fi părăsit trupul.
— De ce e aşa de slăbit ? am întrebat-o pe infirmieră.
— Aşa sunt cu toţii după puncţia lombară. Epuizaţi şi cu dureri de cap. Mai bine nu staţi mult, ca să poată dormi.
I-am atins mâinile, aspre şi uscate, apoi picioarele, picioarele lui perfecte, reci şi ofilite ca două animale moarte. I-am cerut infirmierei nişte cremă, a spus că n-are.
Am ieşit în stradă, am găsit farmacia, am cerut ser fiziologic şi o cremă hidratantă de corp.
— V-o recomand pe aceasta, mi-a spus vânzătoarea şi mi-a întins un flacon pe care scria „Nella", iar dedesubt „cu extract de nard".
— „Nella" ? N-am mai văzut marca asta.
— Îi fac reclamă la radio.
— A, bine. Pot s-o deschid ?
— Sigur că da.
Era o substanţă densă, uleioasă, cu un parfum foarte pătrunzător.
— Miroase prea tare, am zis. Nu aveţi mai bine Nivea, sau C de la Ponds ? Sau Johnson's baby ?
— Doar pe asta. Dar e excelentă. Se vinde foarte bine.
i
58
M-am întors la patul lui, i-am umezit buzele cu ser. S-a ridicat puţin şi a luat câteva sorbituri. M-a privit, iar în fundul ochilor i-am zărit o sclipire de recunoştinţă, care s-a stins repede. S-a întins din nou pe spate şi l-am uns cu cremă încet, apăsat, începând de la picioare, de la urma proaspătă de la gleznă, ca şi cum aceasta mi-ar fi indicat punctul de pornire pe harta trupului său. Mi-am pus tot zelul şi toată dăruirea în operaţiunea aceea, de parcă aş fi vrut să-i desprind de pe piele crusta de singurătate.
— Iartă-ne, îi şopteam, pentru tot ce-a trebuit să pătimeşti pe lumea asta. Iertare, iertare pentru tot răul pe care ţi l-am făcut...
— Ce minunăţie! Cine a adus tuberoze ? Aici miroase a tuberoze! a spus sora-şefă, intrând în salon val-vârtej.
— Asta miroase, i-am arătat eu crema.
— Băiatul ăsta e o splendoare, a spus ea, apucându-l de mână pe îngerul meu. Aici

toate suntem amorezate de el.
— Nu mă miră.
— Numai că el nici nu ne bagă în seamă, a râs ea şi a ieşit.
L-am lăsat dormind şi, în timp ce părăseam azilul, am avut pentru prima dată certitudinea că, oricât m-aş fi chinuit să mă apropii de el, între noi vor fi mereu două lumi, că oricâte terapii şi tratamente i s-ar face tot un străin va fi pe planeta asta.
In drum spre casă, prinsă în trafic, m-am gândit la Paulina Piedrahita, profesoara mea de semantică de la facultate. Ne spunea că cuvântul „nostalgie" fusese inventat pe vremea când soldaţii elveţieni făceau pe mercenarii departe de casă şi erau cuprinşi brusc de o dorinţă puternică de a se întoarce care-i făcea să sufere nespus de mult. De aceea, ne spunea Paulina, nostalgie
59
vine de la termenii greceşti nostos, „întoarcere", şi algos, „durere", şi semnifică momentul în care gândul se întoarce la un loc din trecut, unde se simţea mai bine.
Orice-ar fi spus medicii, eu ştiam că istovirea îngerului meu nu era decât nostalgia cerului.
Stabilisem cu Frumoasa Ofelia să cinăm la restaurantul Salinas, ca să putem vorbi pe îndelete despre înger. Eram hotărâte să ne dăm jumătate de chenzină pe câteva dry martini şi pe o porţie de languste la grătar. Numai că ziua aceea mă făcuse praf şi-mi dăduse şi stomacul peste cap, n-aveam chef de nimic, iar o langustă era tot ce-mi lipsea. Aşa că am sunat-o pe Ofelia şi i-am sugerat să ne vedem la mine.
A sosit la opt fix, cu o baghetă şi un termos cu supă de pui, asigurându-mă că aveau să-mi facă bine. A deschis televizorul, pentru că nu voia să scape Parfum de femeie, serialul care începea la ora asta, şi-a trebuit să aştept să se termine înainte de a începe cu întrebările.
— Şi acum spune-mi ce are.
— Nu ştiu. Se pare că rătăceşte undeva între înapoiere mintală, autism şi schizofrenie. Dar să ştii, e cu-adevărat rătăcit.
— Cum poţi să spui că o fiinţă care produce astfel de scrieri e rătăcită ? Tu n-ai citit decât nişte fragmente, dar dacă ţi-ai da osteneala să...
— O clipă. Opreşte-te, că aşa ajungem la o logică aiuristică din care nu mai ieşim. Pentru început, caietele alea nu le scrie îngerul, ci Ara. Dacă vrei să vorbim despre caiete, atunci să vorbim despre Ara. Care se încadrează perfect în tipicul schizofreniei, căci aude voci şi aşa mai departe.
— Mai bine să nu vorbim deloc, că aşa n-ajungem nicăieri. Dacă vrei să înţelegi ceva din toată povestea asta, trebuie să uiţi de logica ta, că nu foloseşte la nimic.
59
S-a aşternut o tăcere neplăcută şi chiar ostilă. După o pauză prudentă, Ofelia a dat să îndulcească situaţia şi m-a întrebat de ce mă implicam aşa de tare.
— Fiindcă sunt îndrăgostită de retardatul, autistul şi schizofrenicul ăsta, i-am trântit-o eu.
— Tipic pentru tine. Trebuia să-mi imaginez. Stai puţin, să torn un pic de sherry în supă.
Am mai tăcut o vreme. După care mi-a spus:
— Hai s-o luăm de la început. De la trecutul ăsta pe care încerci să-l recompui.
Nu mai aveam chef de povestit. Dintr-odată, toată istoria mi se părea teribil de absurdă, mi-era ruşine şi îmi părea rău că-i spusesem Ofeliei adevărul. Bine măcar că nu-i mărturisisem că făcusem amor cu îngerul, ar fi leşinat cu siguranţă.
— Până acum a continuat singură, încercând să spargă gheaţa n-ai decât ipoteze, şi nici măcar nu sunt toate coerente. Un bunic beţivan şi crud care se leapădă de propriul nepot, o femeie care-l creşte ca pe un animal, o adopţie care eşuează pentru că băiatul cade în patima drogurilor. Drept urmare, centrul de recuperare, care a fost pesemne alt coşmar, apoi poate vreun delict, nu ştim de ce fel, sau o

nedreptate atroce, care-l duce la închisoare. Cum e epileptic şi drogat şi cu siguranţă nu e în toate minţile, e închis la ospiciu, unde înnebuneşte de-a binelea şi de unde reuşeşte să scape nu se stie cum. Si acum facem un salt si băiatul, care n-a stat niciodată acasă şi nu şi-a văzut mama decât la naştere, se întoarce la ea. Oamenii din mahala îl consideră picat din cer; cum e şi frumos, şi ciudat, vorbeşte limbi străine şi are convulsii, îl iau drept un înger şi construiesc în jurul lui un cult. Până aici e bine ?
— Da, până la un punct. Băiatul ştie care e casa maică-sii, că doar acolo îl aduce bunicu-său ca să fie
60
spălat şi dichisit înainte de a-l preda străinilor; deşi petrece acolo doar câteva zile, e poate singurul loc din ţara asta de care-şi aminteşte bine, singurul unde a fost tratat cum trebuie. Astfel că, odată scăpat de ospiciul Picota, face ce face şi se întoarce acolo. E posibil.
— E posibil, nu şi probabil.
— Mă rog. Chiar dacă n-a fost exact aşa, oricum a fost ceva foarte asemănător. E tot aia.
— Ştii tu ce păţesc îngerii care au un astfel de trecut ? Când în cele din urmă si-l înfruntă, iese la iveală ura. O ură, o tristeţe, o sete de răzbunare atât de monstruoase, că pentru a-i ţine în frâu trebuie să le anulezi conştiinţa. Terapia îi transformă pe îngerii ăştia în demoni, în sociopaţi. Ăsta e indiciul că încep să fie recuperaţi.
— Nu mai pronostica atâtea dezastre, parc-ai fi demonul dilu viului.
— Te rog să nu pomeneşti de ăsta. Bun, să continuăm. Să mergem mai departe pe firul poveştii. Am ajuns la momentul când în viaţa îngerului apari tu, te amorezezi de el şi mi-l aduci la azil ca să-l fac bine. Ce urmează ?
— Tu să-mi spui ce urmează. Crezi că se poate face ceva ? Există vreun tratament care să-l ajute să nu se transforme într-un demon ?
— Sinceră să fiu, mă tem că nici asta n-ar funcţiona în cazul lui. E vorba de o fiinţă care nu vorbeşte, nu stabileşte nici un contact cu lumea exterioară, nu se uită la oameni, nu arată afecţiune nimănui. E un caz fără speranţă, ce vrei să-ţi spun...
— Nu, Ofelia, nu e aşa! am ţipat eu cu vehemenţa unei manifestante de stânga. Te asigur că nu e aşa. Tu nu-l cunoşti. N-ai idee ce sentimente profunde poate transmite. Şi nu numai mie, dar şi miilor de pelerini care vin de departe să-l vadă. Şi nu-mi spune, ca şeful
60
meu, că astea sunt superstiţii de sărăntoci. îţi vorbesc despre ceva ce depăşeşte raţiunea. Iradiază lumină, Ofelia, şi mă mir că tocmai tu nu ţi-ai dat seama. Iradiază o iubire copleşitoare, n-am mai cunoscut pe cineva care să facă asta. Asta e modalitatea lui de a stabili contactul...
— Stai aşa, că n-o să ne apucăm acum să facem poezie. Să ne rezumăm întâi la fapte. Nu ştim exact despre cine vorbim, dar să presupunem că e vorba despre o fiinţă care a suferit privaţiuni fizice şi sociale extreme, care i-au provocat leziuni ireversibile. Iar epilepsia, necontrolată atâta timp, a contribuit la deteriorare. Nu-mi vine să spun asta, dar e vorba despre o fiinţă umană care n-ajunge nici măcar la nivelul de conştiinţă al unui animal...
— Asta e problema, Ofelia, că poate nu e vorba despre o fiinţă omenească. Pentru Ara, pentru Orlando, pentru o comunitate întreagă, el e un înger. îngerul din Galileea. Chiar nu pricepi diferenţa ?
— Nu, nu pricep. Sincer, nu pricep. Dar ştii ce-aş vrea ? Aş vrea să ştiu pe bune ce înseamnă băiatul ăsta pentru tine.
Am stat să mă gândesc.
— Ofelia, el reprezintă cele două iubiri, cea omenească şi cea divină, pe care până acum le-am perceput separat.

— Şi poate că e mai sănătos să fie aşa, adică una e una şi alta, alta. Sau, dacă nu mai sănătos, măcar mai suportabil, dragă, mai puţin copleşitor... Ce mă îngrijorează este că te văd băgată într-o încurcătură teribilă... Nu ştiu, totul e mult prea complicat şi, la urma urmei, n-are nici o legătură cu psihologia. De ce nu consulţi mai bine un preot... ?
61
— Nici moartă! Nu s-a născut încă preotul care să fie interesat de ceea ce se petrece în capul femeilor. Se mulţumesc să le vegheze ca să nu păcătuiască trupeşte.
— Dar or fi şi unii inteligenţi şi progresişti...
— In privinţa asta toţi sunt pe dinafară.
— Atunci, unul expert în îngeri.
— Ca, de exemplu, monseniorul Oquendo, arhiepiscopul de Bogota? Ştii tu ce fac arhiepiscopii cu îngerii care coboară pe pământ şi le determină pe femei să se îndrăgostească de ei ? Ii jumulesc şi-i aruncă în oala de ciorbă, e bine ?
— Nu ştiu cum să-ţi spun ca să nu te jignesc, dar mie mi se pare că îngerul ăsta al tău e în acelaşi timp prea mult şi nimic.
— Cam aşa sunt şi bărbaţii. Ce părere ai despre intelectualul tău francez, tipul ăla care, dacă nu era în avion, vorbea tot timpul la telefon ? Sau despre Ramîrez, de care am fost amorezată nebuneşte doi ani şi care muncea până pica jos, că în majoritatea timpului nu făcea decât să doarmă ? Şi alţii, că avem o listă întreagă. Uite, faimosul Juanca, ăla care venea la mine şi-mi spunea că mă adoră, după care pleca la tine şi-ţi spunea acelaşi lucru. Mai departe. Sau Enrique, băiatul ăla care avea pretenţia să salveze lumea, sau chiar Santiago al tău, băiatul bun, care are o grămadă de bani şi mulţi servitori, ceea ce-l determină să fie convins că tot ce face e hotărâtor... Adică ăştia ţi se par mai consistenţi decât îngerul meu ?
— Tot ce ai spus îi blamează pe ei, dar nu reprezintă un elogiu pentru înger. Hai să simplificăm lucrurile. Să nu tragem încă concluzii. Am să-l mai ţin sub observaţie câteva zile. Poate că faptul că a schimbat mediul sau că e departe de familie e cauza acestei stări de prostraţie mai pronunţate ca de obicei, care nu-mi permite să...
61
Incapacitatea Ofeliei de a intui despre ce era vorba m-a doborât. Şi-a dat seama şi nu şi-a mai terminat fraza. S-a lăsat din nou tăcerea.
— Ştii ce am de gând să fac ? am rupt eu tăcerea şi glasul îmi suna cam sfidător. îl duc înapoi în mahalaua lui. Acolo sus el este un înger, aici jos nu-i decât un biet nebun.
Discuţia asta a avut loc vineri seară. A doua zi, sâmbătă, Ofelia a înţeles.
Dimineaţa mi-am petrecut-o la sală, încercând să-mi alung orice gând cu bicicleta fixă şi agitaţia abrutizantă a gimnasticii aerobice, iar pe la şase seara, după ce-am terminat articolul despre dietă, stăteam în faţa televizorului urmărind ştirile naţionale: un suporter de fotbal l-a înjunghiat mortal pe arbitrul vândut, un procuror a tras cu puşca în cei doi cumnaţi ai săi şi i-a ucis pentru că motocicleta lor făcea prea mult zgomot, nişte luptători din gherilă au masacrat populaţia civilă acuzând-o că ar fi paramilitară, nişte soldaţi au masacrat populaţia civilă acuzând-o de complicitate cu gherila, în fine, rutina, acelaşi carusel al morţii cu care eram obişnuiţi. Tocmai dădeam să sting televizorul când a sosit, neanunţată, Ofelia. De cum am deschis uşa, mi-am dat seama că se petrecuse ceva.
— Ai dreptate. Nu e vorba despre o făptură obişnuită. Nici nu-ţi poţi imagina ce s-a întâmplat azi la azil.
Mi-a povestit că mai întâi se întâlnise cu părintele Juan, un preot asturian care venea sâmbăta la azil, de ani de zile, ca să le spovedească pe femeile internate şi să stea puţin cu ele. Părintele Juan îl văzuse pe înger şi era profund impresionat: băiatul vorbea curent latina şi greaca veche.

— Şi ce v-a spus, părinte ? a întrebat Ofelia.
— Chiar, ce i-a spus ? am întrebat şi eu.
62
— Părintele Juan, care e un afurisit, a zis că nu putea să-mi spună, era vorba de taina spovedaniei. Dar m-a asigurat că nu erau aiureli.
Ceva mai târziu, Ofelia percepuse o linişte neobişnuită în toată clădirea.
— Ce s-a întâmplat ? Ce e cu calmul ăsta ? l-a întrebat pe un psihiatru.
Dar omul nu observase nimic. Atunci Ofelia a străbătut azilul, conştientă de noutatea care plutea în aer, şi a ajuns în curtea bolnavelor cronic.
— îngerul tău stătea în mijlocul curţii, femeile îl înconjurau mai liniştite ca niciodată. De parcă ar fi avut dintr-odată sufletul împăcat. El părea să umple spaţiul cu înălţimea sa, l-am văzut cum radia lumină, ca şi cum venele lui ar fi fost nişte filamente electrice. Se mişca lent printre bolnave, parcă era filmat cu încetinitorul, le punea mâna pe cap, fără să le privească, dar cu o afecţiune emoţionantă, de parcă ele chiar ar fi însemnat ceva pentru el. Iar ele se apropiau tăcute, cu atitudinea senină a cuiva care se simte bine şi nu aşteaptă nimic. De fapt, nu se întâmpla nimic deosebit, exista numai această stare de spirit pe care n-o percepeau toţi, dovadă că un grup de studenţi continua să stea de vorbă de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Pentru bolnave, în schimb, totul era limpede, chiar dacă deosebirea ţinea doar de o nuanţă, de o schimbare imperceptibilă care transforma curtea aia de coşmar într-un loc plăcut, scăldat într-o lumină caldă şi învăluit într-o linişte atât de armonioasă. Dacă te uitai la înger, îţi dădeai imediat seama că toată această pace venea de la el.
Am turnat câte un whisky dublu pentru Ofelia şi pentru mine şi am ciocnit emoţionate în sănătatea îngerului nostru, care acum nu mai era doar al meu, ci al amândurora. Spre deosebire de seara precedentă,
62
acum eram pe aceeaşi absurdă lungime de undă şi am început o conversaţie lungă şi lipsită de sens, fără cap şi fără coadă, vorbind cu glas scăzut ca să n-o trezim pe mătuşă-mea din Armero, dar care ne făcea să ne înţelegem în ciuda subiectului atât de alunecos şi lipsit de orice raţiune.
Băutura începea să-şi facă efectul şi, foarte ciudat în cazul Ofeliei, care avea o permanentă deviere metafizică, îi scotea la lumină latura samariteană a personalităţii.
— Acum chiar că putem să-l ajutăm, îmi spunea cu un entuziasm demn de Florence Nightingale. Trebuie să inventăm ceva, o modalitate de a ajunge la el, de a stabili contactul. Poate că îngerul ăsta e un mesager, poate că a venit în Columbia ca să pună capăt atâtor mizerii şi omoruri, poate că îl vom ajuta să-şi ducă la capăt misiunea... Sau poate că e un profet sau un mare conducător. L-aş vota chiar şi preşedinte, îmi place mai mult decât toţi candidaţii ăştia... Sigur, pe post de soţ pentru tine nu-l văd deloc, sincer...
— Dar face amor dumnezeieşte.
— Nu pot să cred! Mă rog, tu ştii mai bine. Asta e! Asta poate fi cheia, o terapie sexuală!
— Poate şi asta. Orice, în afară de psihologia ta. Ai văzut că în cazul de faţă n-are pic de efect.
— De acord, eliminăm psihologia, n-are efect nici aici şi nici în alte cazuri. Dar putem încerca altceva, spiritismul, hipnoza... Postul, meditaţia...
— Mai curând incantaţia în cinstea Sfintei Treimi, crede-mă. E gata inventată: nu trebuie decât să repeţi „Sfânt, sfânt, sfânt. Sfânt e Domnul Dumnezeu" şi funcţionează. Nu vezi că e un înger, Ofelia ? Un înger, repetă după mine: UN ÎNGER.
62
— Chiar dacă e înger, trăieşte în oraşul acesta, Santaf e de Bogota, şi trebuie să înveţe spaniola. Să supravieţuiască prin propriile puteri, să citească...

— Vrei să spui că, dacă îl învăţăm pe unul care vorbeşte fluent latina şi elina să silabisească „A-na-a-reme-re", îl aducem cu picioarele pe pământ ? Hai să fim serioşi.
— Oricum, a scos ea din mânecă ultimul argument, ca iubit nu ţi-e bun, că e cu vreo doisprezece sau treisprezece ani mai tânăr ca tine... El trebuie să aibă cam optsprezece, iar tu ai douăzeci şi şapte.
— Şi de unde ştii că nu e cu patru sau cinci mii de ani mai bătrân decât mine ? Cine poate calcula vârsta unui înger ?
— Nu-i nimic de făcut, a suspinat Ofelia. Ne-am luat la revedere către ora zece seara, dar s-a
întors imediat. Credeam că-şi uitase pardesiul sau altceva, dar nu. S-a aşezat iar pe fotoliu. -Cee?
— Partea cea mai rea încă nu ţi-am spus-o. Stai jos, mai bine să clarificăm totul chiar acum.
M-am pregătit s-o ascult de parcă eram la dentist şi tocmai trebuia să mi se scoată o măsea.
— Ţi-am mai spus-o, dar ţi-o repet. Recuperarea, în cazul în care-ar avea sorţi de izbândă, iar la ceasul ăsta sunt dispusă să cred că ar avea, va face ca îngerul tău să devină uman. Prea uman, pricepi ? Privirea aceea diafană i se va tulbura. E mai bine să fii prevenită.

VI
MARELE URIEL, ÎNGERUL PROSCRIS

Viaţa aranjează lucrurile în felul său şi după cum are chef, oricât ne-am dori să planificăm şi să anticipăm, tot ea decide pentru noi. Şi asta s-a dovedit duminică, la ora trei după-masă.
Stabiliserăm să ne întâlnim la ora asta la azil Ara, Ofelia şi cu mine; eu trebuia să vin cu jeepul lui Harry, ca să-l ducem pe înger înapoi în Galileea, asta dacă doamna Ara insista să respecte condiţiile pe care le pusese la internare. Oricum, Ofelia şi cu mine aveam să-i propunem ca fiul ei să urmeze timp de câteva luni un tratament psihologic şi medical sistematic. Adevărul este că ideea asta nu mă mai entuziasma deloc şi poate că nici pe Ofelia, dar amândouă simţeam că decizia trebuia s-o ia maică-sa.
Am întârziat, am ajuns abia la trei şi douăzeci, pentru că întârziasem la coafor, unde mă spălaseră pe cap, mă dăduseră cu ulei, îmi făcuseră şuviţe, îmi tăiaseră vârfurile şi alte operaţiuni pe care le cere părul meu şi care-mi mănâncă mai mult timp decât dacă aş avea un copil tâmpit. Sau un iubit tâmpit, că tot veni vorba.
Când am ajuns n-am văzut-o pe Ara; ăsta a fost primul indiciu, de care încă nu-mi dădeam seama, că realitatea începea să fugă de mine. Ofelia a venit spre mine ţăcănind cu tocurile pe dale v-am mai spus că

modelul lor conţinea cheia secretă a fugii şi am zărit de departe cum i se alungiseră trăsăturile ei de efigie antică.
— A plecat, mi-a spus.
— Cine a plecat ?
— îngerul. în zori sau astă-noapte. Şi-a luat zborul.
— Cum aşa ?!
— Nu ştie nimeni. Locul ăsta e închis, foarte bine păzit, de aici nu se iese fără autorizaţie, cel puţin teoretic. Dar el a reuşit. La şapte dimineaţa o femeie de la infirmerie a observat că nu mai era. S-a iscat mare zarvă, l-au căutat peste tot, chiar şi pe acoperiş, dar nimic. S-a topit.
— Dar nu se poate! Vai, Doamne! N-o fi pe undeva pe aici, închis într-o baie, sub un pat ? Ofelia, nu se poate! Ce-o să-i spunem maică-sii? Că fiu-său s-a topit ? Femeia asta o să moară dacă trece prin aceeaşi tragedie pentru a doua oară!
— Potoleşte-te! Eşti cu jeepul ? Hai să-l căutăm, nu poate fi departe. Am anunţat

deja poliţia, l-am căutat toată dimineaţa, dar pe jos e greu. Cu maşina o să ne fie mai uşor.
— Şi de ce nu m-ai sunat mai devreme ? Acum cine ştie pe unde-o fi, dacă i s-a întâmplat ceva ? Rătăceşte deja de nişte ceasuri bune. Doamne, iartă-mă, e doar vina mea, doar vina mea! De ce oare toate se întâmplă mereu din vina mea ?
— Eu am aflat pe la opt şi am venit imediat. Te-am sunat de mai multe ori, dar nu erai...
— Aşa e, fir-ar să fie, m-am dus dis-de-dimineaţă la sală să pedalez pe bicicletă. Hai, să nu mai pierdem timpul. îţi dai tu seama ? O să fie ca şi cum am căuta acul în carul cu fân. Sau cum am găsi un inel în mare...
64
De ce nu? Tu poţi, Ofelia, am încurajat-o, cuprinsă de un val subit de optimism. Dacă ai făcut-o atunci, ai să poţi şi acum...
Am pornit de nebune să căutăm pe străzile din apropiere, întrebând în dreapta şi în stânga, la toate cârciumile, parcările, service-urile auto, hotelurile de doi bani, pe fotografii la minut şi vânzătorii ambulanţi. L-am căutat, riscându-ne pielea, până şi prin ghetoul sumbru de pe strada Cartucho şi, ori de câte ori vedeam un vagabond zdrenţăros întins pe marginea drumului, verificam dacă nu era el. Durerea mea, teribilă, părea neînsemnată dacă mă gândeam la Ara: în cei şaptesprezece ani de căutări, de câte ori n-o fi trecut pe aici, cuprinsă de o nelinişte incomparabil mai mare, mânată de o speranţă tot mai plăpândă.
Starea de nervi care mă cuprinsese în timpul operaţiunii de căutare mă făcuse să trăncănesc încontinuu, fără nici o noimă, iar refrenul era că pentru mine ziua asta era una a nenorocirilor.
— Cum m-am sculat, i-am zis Ofeliei, m-am dus să hrănesc canarul lui Harry; n-o să crezi, dar l-am găsit mort.
— Mort ?
— Mort în colivie. Cu gheruţele în sus, ţeapăn ca un pantof. Harry o să creadă că nu i-am dat să mănânce sau că i-am dat prea mult. Ce ruşine!
— Cumpără-i altul, nici n-o să-şi dea seama.
— Crezi tu ?
— Toţi canarii sunt la fel. Nu trebuie să-ţi faci griji, în definitiv e de bine. Aruncă-l la veceu si dă-l uitării, semn rău e să-l ţii în colivie.
îngerul meu dispăruse fără urmă. Oraşul flămând îl devorase, îl acoperise cu pătura sa jegoasă şi nu ştiam
64
ce să facem ca să ni-l dea înapoi. Ce şanse de supravieţuire putea să aibă un înger al lui Dumnezeu în această Bogota de groază, plină de gunoaie şi mizerie ? Una la zece, poate una la o sută.
Pe la cinci după-masă, când mă aflam pe punctul de a mă da bătută, mi-a venit o ultimă idee salvatoare: să-i adun pe toţi cei din Cartierul de Jos în piaţa din centru şi să-i pun să-l caute, stradă cu stradă, organizaţi în echipe, începând de la un cartier general care ar fi azilul. Două sau trei sute de oameni ar fi putut face ce nu reuşiserăm noi două.
Ofeliei treaba i s-a părut absurdă:
— E o întreprindere ciclopică. Precum ridicarea piramidelor.
Dar, cum nu aveam altă posibilitate, ne-am întors la azil ca s-o căutăm pe Ara şi să-i propunem planul. Mai aveam puţin până să ajungem când privirea mea a detectat, la vreo cincizeci de metri mai încolo, un obiect inconfundabil, căci nu putea fi decât unul în lumea asta: mantia de catifea albastru-regal a Marujitei de Pelâez, care tocmai se îndrepta spre noi fluturând pe umerii stăpânei.
— Domnişoară, slăvit fie Domnul!
— Ce s-a întâmplat ?
Marujita a ajuns lângă noi, dar de atâta fugă nici nu mai putea să vorbească.

— Spune odată, ce s-a întâmplat ?
— S-a întâmplat că îngerul a sosit azi-dimineaţă în mahala, urmat de o mulţime de oameni!
— îngerul ? îngerul nostru ? A ajuns viu şi nevătămat acasă ? Cum ? Când ?
— Azi-dimineaţă, domnişoară, pe la unsprezece. A apărut ca un zeu, ziceai că e o arătare, şi nu era singur,
65
ci se afla în mijlocul unei mulţimi care îl urma slăvinclu-l şi aclamându-l.
— Adică a venit pe jos de la azil până în Galileea ?
— Aşa se pare, domnişoară, iar cei care erau cu el ziceau că a trecut prin toate cartierele de la poalele muntelui până a ajuns acolo sus, cu credincioşii după el.
— Nu se poate!
— Ba se poate, e aşa cum v-am spus. Mergea ce mergea, apoi se lăsa purtat pe umeri de unii care strigau: „Trăiască îngerul Domnului!", în timp ce alţii răspundeau : „Să trăiască!" Şi el părea mulţumit, de parcă ar fi ştiut că tot alaiul ăla era în onoarea sa. Dar, cum nu v-am văzut acolo, nici pe dumneavoastră, nici pe doctoriţa Ofelia, şi, cum coana Ara trebuia să se întâlnească cu voi la ora trei, m-a trimis să vă anunţ că îngerul ajunsese acasă, în caz că eraţi îngrijorate.
Am îmbrăţişat-o pe Ofelia, apoi pe Marujita, bucuroasă de veste şi în acelaşi timp supărată pe îngerul care mă făcuse să trec prin clipele astea grele, apoi din nou pe Ofelia, în timp ce repetam:
— Vezi ? Ţi-am zis eu: ori de câte ori evadează de undeva, se duce acasă!
Am urcat-o pe Marujita în jeep.
— Mergem în Galileea. Ofelia, vii cu noi ?
— Vin. O clipă, să anunţ la azil să nu-l mai caute. Contrar aşteptărilor, am ajuns într-o Galilee pustie,
golită de lume, într-un loc care fusese ticsit de oameni, iar acum era cufundat într-o tăcere tensionată, falsă, întinsă ca o vopsea proaspătă peste zarva de dinainte. Am străbătut străzile, căutând fără succes mulţimea care dispăruse.
— Aici se întâmplă ceva ciudat, am zis.
65
Am dat de un grup de poliţişti care patrulau înarmaţi, cu ochii în patru şi încordaţi, de parcă s-ar fi aşteptat să fie atacaţi cu pietre din clipă în clipă. Ca o umbră, prin faţa noastră a trecut un tânăr care-şi ţinea capul cu ambele mâini şi avea chipul plin de sânge.
— Aici s-a petrecut ceva groaznic...
Terenul de fotbal, plin de pietre, sticle sparte şi încălţări desperecheate, era centrul haosului, câmpul părăsit al unui război pierdut.
— Aici erau, repeta Marujita de Pelâez, frecându-se la ochi ca şi cum n-ar fi văzut bine. Jur pe Dumnezeu că aici i-am lăsat, pe înger şi pe toţi oamenii ăia...
Alţi poliţişti traversau stadionul cu grijă, ferindu-se parcă să nu facă zgomot cu cizmele.
— Jur că aici i-am lăsat, şi erau o grămadă... Galileea aceasta deşertică îmi amintea de ziua primei
mele vizite aici, dar acum era mai rău, că nici măcar nu ploua, era doar tăcere şi ceaţă, plus poliţaii cei speriaţi, care o făceau să pară şi mai fantomatică.
Un sergent mustăcios ne-a cerut actele la control.
— Duceţi de aici mijlocul de transport! mi-a ordonat.
— Mijlocul de transport e cumva maşina mea ?
— Afirmativ. N-are ce căuta pe stradă. N-aţi auzit că s-a instaurat interdicţia de circulaţie ?
— Nu, n-am auzit. Nu ştiu ce se petrece, poate-mi spuneţi dumneavoastră despre ce e vorba, vă rog.
— Tulburarea ordinii publice. Circulaţi, v-am spus să deplasaţi mijlocul de transport.

— O clipă, vă rog. Doamna locuieşte aici, am venit s-o aducem acasă.
— Să meargă pe jos, iar dumneavoastră plecaţi imediat înapoi.
— Dar e bolnavă, nu vedeţi că e bolnavă ?
66
Sergentul s-a aplecat să se uite la Marujita, care, pe bancheta din spate, se străduia să-şi ia o mutră de muribundă.
— Atunci, o duceţi şi pe urmă plecaţi imediat.
— Şi de la ce oră nu mai e voie să ieşi din casă ?
— De la şapte fix.
— Acum e şase şi un sfert, mai am dreptul la patruzeci şi cinci de minute.
Am condus jeepul cât mai aproape de Cartierul de Jos şi am oprit pe un teren viran. Am stabilit ca Ofelia şi cu mine să urcăm până la casa Arei, iar Marujita să rămână să păzească maşina, în caz că s-ar fi repetat încăierarea; nu voiam să i-o restitui lui Harry arsă sau inscripţionată cu spray-ul cu lozinci de tipul „Patria sau Moartea", „Nupalom"1, „Miliţiile lui Bolívar" sau ceva de genul ăsta. Maşina făcută praf şi canarul mort: ar fi fost prea mult pentru Harry, care n-avea nici o vină în toate astea.
Uşa unei case s-a întredeschis, o femeiuşcă a scos capul, a adulmecat aerul ca un şoricel care vrea să se asigure că pisica nu e prin preajmă, s-a uitat la jeep, a recunoscut-o pe Marujita de Peláez şi a venit spre ea, ascunsă sub broboadă şi cu un aer conspirativ.
— Ce faci aici, pe stradă, fată ? a întrebat-o holbându-se la ea. Du-te acasă, că aici e groasă!
— Ne ducem la Ara, i-a răspuns Marujita.
— Nu vă duceţi, că nu găsiţi pe nimeni. Au urcat pe munte.
— Ce s-a întâmplat ? m-am băgat eu, dar femeia nu m-a auzit, plecase de-acum să se pună la adăpost.
1 Ni Un Paso Atrás, Libertad O Muerte „Nici un pas îndărăt, libertate sau moarte", lozincă a Armatei de Eliberare Naţională din Columbia. (N. tr.)
I
66
— Mai bine să plecăm, a spus Ofelia. Nu mai avem ce face aici. Să ne întoarcem în oraş.
— încă nu, am spus, hotărâtă să urc cum o fi până la casa roz şi să-mi văd îngerul. Ştiam că el era motivul tulburării din mahala şi eram decisă să-l aduc la mine acasă, măcar o vreme, până va trece pericolul.
— Nu face asta, m-a sfătuit Ofelia. Pericolul nu va dispărea de pe o zi pe alta, dar ia gândeşte-te, ce ai să faci când o să-ţi treacă şi toana asta ?
I-am spus cu o sinceritate dureroasă că nu era vorba de o toană, ci de o pasiune pe viaţă, dar, pe măsură ce urcam panta Cartierului de Jos, părăsit până şi de câini, ale cărui case nu mai aveau un geam întreg, simţeam cum mă cuprinde o osteneală cumplită. Ca şi cum aş fi cărat un rucsac umplut cu pietre. E greutatea prea mare a acestui amor de neconceput, mi-am spus, dar nu ştiam cât timp aveam să-l mai pot duce.
Când am ajuns la casa Arei, uşa era deschisă şi se balansa în bătaia vântului.
— Ara! Doamnă Ara!
N-a răspuns nimeni, dar ni s-a părut că auzim nişte paşi uşori, ca de copil sau de gnom.
— Orlando! Orlando ? Nimic.
— în numele Dumnezeului celui atotputernic! a strigat Ofelia cu glas teatral. Dacă e cineva aici, să se arate!
Tot nimic. Nu se mai auzeau nici paşii, aşa că am intrat în casa cufundată în întuneric, ocolind obiecte negre şi moi. Mirosea a sobă rece, iar radioul părea să fie închis de mult.

Aşa cum îi spusese femeia aceea Marujitei, acolo nu era nici ţipenie de om. Curtea, spălătoria, patul Arei, atât de pline de viaţă cu puţin timp în urmă,
67
pluteau în tăcere încremenite şi inutile, părăsite şi parcă resemnate.
— Bine, dar paşii ? a întrebat Ofelia. Dacă nu e nimeni aici, ai cui erau paşii ?
— Ai amintirilor care au zburat pe geam, am spus eu, intuind că din această clipă scurtul şi intensul meu trecut cu îngerul se sfârşise şi începea îndelungatul şi diluatul meu prezent fără el. Am simţit cum vidul mi se zvârcoleşte în rărunchi, dar, ca să fiu sinceră, în acelaşi timp mintea mi s-a limpezit şi am simţit o uşurare secretă.
Am mers pe pipăite până la cufărul cu caiete, hotărâtă să le iau, doar erau patrimoniul meu, pentru mine fuseseră scrise, reprezentau moştenirea durabilă a iubirii mele. Aveam să le păstrez acasă până în momentul când urma să le fac publice, aveam să le citesc în fiecare noapte ca să pătrund semnificaţia fiecărui cuvânt, rostit sau nu.
Mâinile mele au găsit lacătul, era deschis, au ridicat capacul, au căutat, pipăind pe întuneric, şi n-au găsit nimic. Au pipăit fiecare colţişor, tânjind după contactul cu hârtia. Degeaba. Am repetat operaţiunea ca să fiu sigură, cu acelaşi rezultat: nimic.
Copleşită, m-am aşezat pe capac şi am recunoscut adevărul: cufărul fusese jefuit şi câteva străzi mai jos părintele Benito era pe cale să arunce în foc cele cincizeci şi trei de caiete sau poate că ofiţerul mustăcios tocmai le cataloga şi arhiva în vreun post de poliţie ca material subversiv. Am ridicat atunci harapnicul cu şapte cozi care era sentimentul meu de vină şi am început să mă biciuiesc: de ce nu le luasem mai devreme ? Doar mie mi se putea întâmpla aşa ceva, să dau peste o comoară ca asta şi să n-o iau în seamă, s-o neglijez de parcă un lucru ca ăsta se găsea pe toate drumurile.
67
Dintr-odată, caietele dispăruseră ca şi cum nici n-ar fi existat, ca şi cum ar fi fost pură invenţie. Dispăruseră şi oamenii din mahala, şi Orlando, şi îngerul, şi junta lui. Personajele şi întâmplările vieţii mele din ultima săptămână se topeau aidoma imaginii strălucitoare a unui caleidoscop, care ţine doar o clipă, aşa cum faci să dispară fără să vrei un text din memoria computerului dacă apeşi pe tasta care nu trebuie.
Ne-am întors la jeepul lui Harry, dar şi acolo neantul ne-o luase înainte, ca o mătură smintită. Marujita de Pelâez nu mai era în maşină. I se făcuse frică ? Se repezise acasă ca să dea de mâncare animalelor ? O ridicase poliţia ?
Am strigat-o, mai întâi timid, glasurile noastre urcând şi întorcându-se sub formă de ecou, pe urmă mai tare, răcnind. N-a răspuns. Am bătut la uşa femeii cu broboadă, dar n-a răspuns nimeni. Era scris ca în ziua aceea Galileea să rămână ermetic închisă şi să nu mi se dezvăluie.
Iar când am ajuns în dreptul prăvăliei „Steaua" nu mai aveam nici o speranţă, ştiam că totul fusese şters, aşa cum se şterge o tablă cu buretele. Aveam dreptate. Prăvălia era închisă şi zăvorâtă, aproape că nu se mai vedea printre ferestrele oblonite. Nici n-am mai bătut, ar fi fost în zadar.
In acea clipă am prins cu coada ochiului o sclipire albastră; venea din spate, de pe capota jeepului, şi m-am întins după ea. Era mantia de catifea care rămăsese pe post de excepţie care să confirme regula mirajului.
M-am oprit în mijlocul străzii cu mantia în mâini şi m-am calmat pe măsură ce ploaia se înteţea. Am salutat apa binecuvântată care cădea peste jarul neliniştii mele. Ce a venit cu apa cu apa se duce, mi-am zis, şi explicaţia asta mi-a fost de ajuns.
67
în spatele meu, departe, se întindea oraşul amuţit din cauza distanţei, înaintea mea se ridica, impenetrabil şi învăluit în ceaţă, muntele care ascundea, poate şi

ocrotea, îngerul, oamenii lui şi istoria sa, care, timp de o săptămână întreagă şi eternă, fusese şi a mea.
Un vânt umed cu miros de eucalipt mi-a adus o plăcută stare de pace şi mi-a suflat la ureche un mesaj concis: el se află mai presus de posibilităţile tale şi nu mai e nevoie să-l iubeşti, nici să te iubească.
Am priceput şi am acceptat. Important era nu să-l am alături, ci să-l las liber ca să se salveze, ca să supravieţuiască. Să-şi împlinească scopul pentru care venise, oricare ar fi fost acela şi oricât de indescifrabil mi s-ar fi părut. Am ştiut, îndurerată, că ziua aceea era cea de adio.
Fugi, dragostea mea! Fugi în munţi! Aş fi vrut să-i strig cuvintele astea, ultimele din Cântarea Cântărilor, pe care nu le mai auzisem din copilărie, când bunicul meu belgian îmi citea Scripturile, şi care-mi reveniseră acum în memorie.
Glasul Ofeliei mi-a întrerupt visarea.
— Trebuie să facem ceva, spunea ea, dând glas celui mai frecvent loc comun din ţara asta în care în faţa calamităţilor chiar nu se poate face nimic.
— Ce anume ?
—Nu ştiu, ceva. Mă gândesc la Ara şi la copiii ei, care cine ştie prin ce necazuri or trece acum, dar şi la tine, că arăţi cam rău.
— La mine nu te gândi. Pentru mine cerul s-a închis. Şi nici la ei, că ştiu să se apere singuri.
— Atunci să plecăm până nu ne face ploaia ciuciulete şi nu începe interdicţia de circulaţie.
— Da, să mergem.
68
Dar nici o săptămână nu se încheie prin decret şi nici nu se şterge din viaţă precum un text din memoria computerului. Cu atât mai puţin una ca aceea, sacră şi halucinantă, care s-a încheiat duminică noapte, dar s-a repercutat atât de adânc în toată viaţa mea ulterioară. Ce să-i faci, orice pas lasă urme.
Cât despre urmele pe care îngerul le-a lăsat în ceilalţi şi în mine, să mai spun că în duminica aceea el şi-a părăsit Galileea natală şi a străbătut pe jos teritoriul cuprins între gherilele de la Cruz Verde şi paşnica aşezare La Union, însufleţind şi ducând după el mulţimile, până când a dispărut în locul în care se unesc râul Alb şi râul Negru, într-un final incert, despre care mulţi spun că a însemnat moartea violentă datorată militarilor sau paramilitarilor, dar majoritatea susţin că a fost o adevărată ridicare cu trup şi suflet la cer.
Acum, că totul în ceea ce-l priveşte a fost catalogat şi a primit un nume, cele şapte luni căci atât a durat peregrinarea sa au căpătat numele de „perioada lui de viaţă publică". Cea mai glorioasă din istoria îngerului meu şi care a coincis cu perioada cea mai grea a sarcinii mele.
Dar ca s-o iau în ordine cronologică trebuie să mă întorc la începutul sfârşitului, al cărui mecanism s-a
68
declanşat în Galileea în acea seară în care s-a instaurat interdicţia de circulaţie, paralizându-i străzile, în timp ce restul oraşului îşi continua molcom ritmul unei zile de sărbătoare.
O lăsasem pe Ofelia la ea şi mă îndreptam spre casa mea, la ceasul la care familiile beau cafea cu lapte şi adorm în faţa televizorului. Semafoarele de pe bulevardul 7 îşi alternau cu religiozitate culorile verde, galben şi roşu, cu toate că traficul redus le ignora voios, când, în dreptul străzii 59, m-a izbit o revelaţie teribilă, care m-a smuls din limbul sentimental în care mă legănam. Nu era adevărat gândul comod datorită căruia, ceva mai devreme, în timp ce începea să plouă, luasem hotărârea să uit de iubirea mea. Adevărul cel adevărat mă făcea să mă întorc brusc la o sută optzeci de grade: el mă părăsise pe mine, şi încă de mult. în ciuda aparenţelor, îngerul nu se lăsase manipulat, nici de mine, nici de Crucifija, nici de cei din M.F.Î.,

nici de altcineva. Nu era al nimănui, nici măcar al Arei, nu el avea nevoie de noi, noi eram cei care, fiecare în felul său, ne agăţăm de el. Oricât de mult m-ar fi durut, nu trebuia să-mi fac iluzii: soarta sa nu era şi nici nu fusese vreodată în mâinile mele. Doar el îşi cunoştea limpede drumurile pe acest pământ, drumuri în care eu nu reprezentam un scop, şi voinţa mea de a-l priponi nu conta.
Am mers mai departe şi m-am îndoit de ceea ce până atunci mi se păruse limpede: că la un moment dat mă iubise sau avusese vreo afecţiune pentru mine, ori măcar fusese conştient de existenţa mea sau că amintirea mea îi mai plutea cumva în memorie.
Schimbarea asta bruscă de percepţie m-a făcut să trec de la rolul de dezertoare la cel de abandonată, de

la cel de călău la cel de victimă, supărarea şi ranchiuna au răsunat în mine cu un râs caustic şi crud.
Am început să mă frământ întrebându-mă cum aş fi putut să-l recuperez, cum să-l împiedic să fugă, nu ştiu cu ce drept, că doar cu o clipă în urmă acceptasem uşurată că totul dispăruse ca prin farmec.
Numai că lucrurile nu stăteau aşa, niciodată nu stau aşa, de aceea spun că viaţa ne impune, ne place sau nu, legea consecinţelor. Câteva minute mai târziu, ajungând acasă, l-am descoperit pe trepte, aproape adormit de lunga aşteptare, nici mai mult, nici mai puţin decât pe marele Orlando. Prin care se reînnodau firele poveştii mele de amor, iar realitatea momentan întreruptă îşi relua cursul.
Am aflat de la el că pe la prânz doamna Ara îl rugase să stea cu mine în timp ce ea şi îngerul fugeau să se ascundă pe munte, că mă aşteptase acolo, pe treptele de piatră, cu răbdarea şi nemişcarea de stâlpnic cu care cei sărmani sunt obişnuiţi încă de mici.
Dar nu venise cu mâna goală: avea o desagă, cu haine am crezut eu, dar nu, în ea erau caietele maică-sii. Toate cele cincizeci şi trei de caiete Norma cu textele dictate de înger, complete, intacte, salvate de catastrofă şi ajunse în mod miraculos în mâinile mele în clipa când le credeam iremediabil pierdute.
Părintele Benito nu le pusese pe foc, ofiţerul mustăcios nu le confiscase: însăşi Ara mi le trimitea, socotind că la mine aveau să fie în siguranţă. Le-am strâns la piept ca pe ultima relicvă, ca pe ultima aşchie din crucea lui Isus; dacă pe înger îl pierdusem, măcar eram, pentru prima dată, în posesia glasului său. Dacă mă gândesc mai bine, îmi dau acum seama că a fost atunci prima dată, nu şi ultima, când m-am agăţat de literatură

şi, în schimb, am lăsat să treacă viaţa pe lângă mine, copleşită poate de primele semne ale unei oboseli care avea să-mi marcheze sfârşitul tinereţii.
In frigider mai rămăseseră nişte cârnaţi destul de verzi, pe care Orlando i-a devorat drept hotdogs, în timp ce-mi povestea în bine-cunoscutul său stil-cascadă evenimentele de peste zi. Descria două sau trei întâmplări în acelaşi timp, însoţindu-şi cuvintele cu onomatopee, privirile i se ascuţiseră şi îi scânteiau, îl puneam să repete ca să găsesc oarece coerenţă în frenezia asta. Mi-a povestit mai întâi despre sosirea îngerului în Galileea, lucruri pe care le ştiam deja de la Marujita.
— Partea asta o ştiu de la Marujita de Pelâez, i-am spus.
— Atunci, de unde să-ncep ?
— Ştiu cum a apărut, spune-mi cum a dispărut îngerul.
— Atunci să-ţi zic partea de la stadionul de fotbal ?
— Exact.
— Păi, cei care veniseră cu el se adunaseră pe stadion şi acolo s-au încăierat cu gaşca părintelui Benito, în frunte cu ăia de la M.F.I., care erau mai afurisiţi şi nu voiau să-i lase să treacă.
— Era de aşteptat...

— Şi maică-mea era disperată, aoleu, băiatul meu, că mi-l omoară ăia de la M.F.I., să-l lase în pace că e nevinovat, dar ăia nimic, erau tot mai furioşi.
— A păţit ceva ? Spune, i-au făcut ceva rău ? am întrebat, dar Orlando nu admitea nici o întrerupere.
— Şi, tocmai când ne aşteptam la mai rău, ta-nana-na! Uite că apare Sweet Baby Killer, îşi face drum prin încăierare, îi face praf pe ăia de la M.F.I., aburcă

îngerul în spinare şi pleacă împărţind pumni şi picioare în stânga şi în dreapta, poc, trosc, jap, mai vrei una? Şi uite-aşa l-a adus acasă nevătămat, fără nici o zgârietură.
— Şi de ce n-au rămas acolo? De ce au fugit pe munte ? De ce au urcat coasta ? am întrebat, dorind să aflu o explicaţie care să-mi infirme dezamăgirea şi să-mi redea speranţa.
— Pentru că până să ne dezmeticim noi au apărut sticleţii, să fi fost o sută sau poate o mie, şi s-au apucat să-i împrăştie pe răzvrătiţi cu bulanele, poc, trosc, l-am văzut pe unul pocnit în cap, buf, şi ăia de la M.F.I., în fond nişte laşi, au fugit să se adăpostească în biserică, aşa că toată bătălia am purtat-o noi, cei care eram de partea îngerului, şi pe urmă am fugit pe coastă în sus şi ne-am baricadat în Peştera Bethel, care să ştii că e o adevărată fortăreaţă subterană.
— Cine s-a baricadat în peşteră ?
— Păi, toţi ăştia din Cartierul de Jos.
— Şi v-aţi luptat cu poliţia ?
— Sigur că da, am dat cu pietre, să fi văzut ce ploaie frumoasă de pietre cădea, păcat c-ai pierdut aşa ceva, Roşcovano, şi am aruncat şi cu cauciucuri aprinse.
— Dar îngerul ? El ce făcea în timpul ăsta ?
— Nimic, el nu lua parte la toate astea. Dar tocmai atunci s-a creat şi panica, cineva a început să strige, l-au imitat şi alţii, iar apoi au început să urle cu toţii.
— Ce strigau ?
— Că să ieşim de acolo, că sticleţii ne gazează, că o să ne asfixieze în peşterile alea.
— Şi ce-aţi făcut ?
— Am ieşit pe undeva prin spate. Ne-am risipit pe munte, aşa că poliţaii n-au mai găsit pe nimeni, nici

dracu' nu poate să găsească nişte oameni care se ascund în munţi.
— Şi îngerul ? Ce s-a întâmplat cu el şi cu doamna Ara ?
— Nimic, doar ţi-am spus.
— Şi ei unde erau ?
— Pe munte, or fi şi acum acolo, împreună cu cei din Cartierul de Jos.
— Nu pricep. După ce s-a terminat bătaia cu pietre, de ce nu s-au întors la casele lor ?
— Da' ce-ţi închipui ? Nu vezi că sticleţii sunt ai dracu' şi nu iartă ? Dar nu s-au întors mai ales pentru că primisem un mesaj de la „Steaua".
A doua zi, după o şedinţă redacţională din care n-am înţeles nimic, m-am dus să fac un interviu cu un traficant de droguri reabilitat, care finanţa acum o clinică pentru toxicomani, după care îmi rămânea timp să mă reped în Galileea, profitând de ultima zi în care aveam jeepul, căci Harry urma să se întoarcă în aceeaşi seară.
Acolo am constatat că lucrurile începeau să revină la normal. Am verificat personal cu patronul prăvăliei „Steaua", care se afla din nou în spatele tejghelei, conţinutul mesajului către Ara, pe care-l intuiam mai puţin dramatic decât îl prezentase Orlando, cu stilul lui de a le înflori pe toate, care vorbise de o asociaţie criminală şi de o conspiraţie între părintele Benito şi cei de la M.F.I. menită a-l ucide pe înger.
Adevărul e că, imediat după bătaia cu pietre, şase dintre băieţii din M.F.I. veniseră la „Steaua" să bea bere şi să-şi numere banii, lăudându-se că izgoniseră din mahala îngerul şi pe toţi fanaticii săi şi că n-aveau să-i mai lase să se întoarcă. „E timpul ca

îngeraşul să se întoarcă în cer", ziceau.
71
Martorii interpretaseră aceste cuvinte ca pe o ameninţare cu moartea, puseseră lucrurile cap la cap şi deduseseră că părintele Benito îi angajase pe cei din M.F.Î. să o pună în practică şi să ţină opoziţia în exil. Versiune ce nu era departe de cea a lui Orlando.
Cred că acesta e punctul în care povestea asta devine legendă. Sau, în ce mă priveşte, încetează a fi o succesiune rapidă de întâmplări şi se transformă într-o nostalgie îndelungată şi monotonă.
îmi amintesc limpede că în lunea aceea, la „Steaua", a doua zi după fuga îngerului pe munte, luasem hotărârea irevocabilă de a pleca după el, de a-l căuta şi a-l urma până la capătul lumii. Aveam să renunţ la tot, aveam să mă arunc cu capul înainte, orice, numai să nu-l pierd. Ţin minte că eram mânată mai ales de ciudă, un motiv mai puternic decât amorul, dar şi mai înşelător. Ceea ce nu mai pot detalia exact e tot labirintul acela de amânări şi pretexte mărunte şi banale, de exemplu formalităţi pentru permise de lucru, rău de la stomac, incursiuni de partea gherilei sau lipsa banilor pentru chirie -, o întreagă încâlceală care a făcut ca hotărârea mea să se schimbe.
Cert este că, ajungând la obstacolul major, amorul vieţii mele dispăruse, în faţa micilor certitudini ale cotidianului. De asta sunt sigură acum, dar atunci încă nu o ştiam, încă aveam bagajul pregătit pentru marea călătorie în ziua în care o fâşiuţă de hârtie s-a făcut violetă în contact cu urina şi m-a anunţat scurt că eram însărcinată.
La început era cumplit, vomitam întruna, parcă eram blestemată. Plângeam toată ziua, şeful începuse să bănuiască ceva, sânii mi se umflau, Ofelia mă certa că făcusem amor fără să mă protejez.
71
— Aiurea, mi-a spus mai târziu, n-am zis nimic. Tu n-ai nici o vină. In definitiv, cui poate să-i dea prin minte să-i ceară unui înger să-şi pună prezervativ ?
Intre două reprize de vomă şi lacrimi mai aflam câte ceva despre tatăl copilului meu. Veştile mi le aduceau locuitorii din Cartierul de Jos, care-l însoţiseră în fuga sa pe munte, precum o armată flămândă, dezarmată şi zdrenţăroasă, adăpostindu-se peste noapte prin vizuini şi şanţuri, mâncând aidoma păsărilor cerului, iar apoi, treptat, grupuri-grupuri, se întorseseră acasă, mai întâi cei mai curajoşi, apoi cei care nu fuseseră prea legaţi de înger, deci nu aveau a se teme prea mult de M.F.I., în cele din urmă cei pe care viaţa asta nomadă îi epuizase şi preferau să dea piept cu pericolul, dar să ajungă la casele lor.
La început povesteau lucruri simple: îngerul mâncase guayabe verzi la plecarea din Punta del Zorro sau carne de ied la o cârciumă din piaţa din Choachi. Poveşti simple, la fel ca aceea că potolise un taur furios la ferma lui Miguelito Salas.
Dar, pe măsură ce audienţa sa creştea, începeau să vorbească despre el în termeni mai puţin personali şi tot mai mitologici, de parcă ar fi fost vorba de Superman sau de Pablo Escobar, şi să facă cronica minunilor sale: doar el putea să stea gol în frigul de pe munte, corpul lui nu simţea nici foamea, nici oboseala, dulceaţa sa inunda văile, lumina sa scălda drumurile, pasul său lăsa în urmă o dâră de stele.
Deşi în repetate rânduri am avut date destul de exacte asupra locului în care se afla şi cu toate că ardeam de dor să fiu cu el, posibilitatea aceasta a devenit tot mai îndepărtată, pentru că copilul, în ciuda reacţiilor mele psihosomatice violente, se instala în mine cu un
71
aplomb surprinzător şi cu o încredere necondiţionată, care m-au făcut să nici nu mă gândesc la o întrerupere de sarcină. Aşa am ajuns, fără să-mi dau seama, să mă lansez într-o activitate frenetică şi casnică în care tricotam hăinuţe şi botoşei, înghiţeam pastile cu fier şi calciu şi zugrăveam pereţii în albastru, lucruri

incompatibile cu epuizantele peregrinări nocturne pe coasta unui munte, pe o ploaie torenţială.
Pe urmă au venit nişte necunoscuţi, care jurau că fuseseră martori ai gloriei îngerului şi îi relatau isprăvile, începeam să aflu minunile pe care le făcea: salvase de inundaţie aşezarea Santa Marîa de Arenales, făcuse să cadă mana cerească asupra cătunului flămând Remolinos. Unele lucruri erau ambigue sau greu de interpretat, ca de pildă cum că pedepsise o femeie necredincioasă însemnând-o pe frunte cu o pată incandescentă sau că într-o duminică orbise nişte ţărani care-l priviseră fascinaţi. Toate astea nu făceau decât să-i sporească prestigiul, căci în ochii lipsiţi de răutate ai credulilor faptul că un orb ajunge să vadă e la fel de miraculos ca şi acela că un om care vede orbeşte.
E de mirare, dar dintre femeile din junta lui prima care l-a abandonat a fost cea care-l iubea cel mai mult: doamna Ara.
— Am venit să-l iau pe Orlando, mi-a mărturisit cu glas îndurerat. Ca să mă ocup de el cum se cuvine. Tot umblând după un fiu pe care nu l-am avut niciodată, eram gata să-l părăsesc pe cel care a fost mereu aici.
L-a urmat Sweet Baby Killer, care l-a îngrijit pe înger clipă de clipă, cu o dăruire plină de umilinţă şi o credinţă de câine, asta până când o rană infectată de la un picior i s-a umplut de viermi şi a început să pută, împiedicând-o să mai meargă.

Despre maica María Crucifija se spunea că profitase de absenţa celorlalte şi de lipsa de control ca să se folosească de imaginea publică a îngerului în avantajul ei. Că devenise un fel de autoritate intransigentă şi dogmatică, manipulând adevărul neoficial la fel de straşnic cum îl manipula părintele Benito pe cel oficial. Se spunea că în numele îngerului îşi potopea adepţii cu un discurs contradictoriu, deopotrivă grandios şi ridicol, rebel de-a dreptul şi de un retorism jalnic.
In ciuda faimei negre care a înconjurat-o în scurt timp şi de care e legat şi acum numele ei, dacă privesc în urmă trebuie să recunosc că maica María Crucifija şi-a îndeplinit misiunea. Orice înger trebuie să aibă un profet pe pământ, care să-l anunţe şi să-i interpreteze faptele în faţa oamenilor; aşa cum Iahve a avut parte de Cristos, iar Allah de Mahomed, tot aşa îngerul din Galileea a avut parte de ea. E limpede că îngerul meu n-a vrut niciodată să fie cineva şi, dacă n-ar fi fost María Crucifija, probabil că nici nu s-ar fi auzit de el.
Şi Crucifija a ieşit din povestea asta, atunci când autoritatea i-a fost luată de cel de-al Douăzeci şi treilea Front al FARC, gherila cea mai puternică în regiune, care i-a dat îngerului titlul onorific de comandant-şef şi—1 purta în frunte ca să înmoaie inima ţăranilor şi să facă noi prozeliţi.
Dar nici gherila n-a reuşit să-l ţină mult, căci a reuşit să scape de ei şi să meargă tot mai departe, singur, fără să privească înapoi sau să se odihnească, purtat de puterea sa supranaturală şi condus de steaua indescifrabilă a destinului său.
într-o zi, când nu mai aveam foarte mult până să nasc, Ara a aflat că fiul ei poposea, împreună cu oastea sa, într-un loc de la poalele colinei numite, nu se ştie

de ce, Fântâna Leilor. întâmplarea a făcut ca un unchi de-al meu să aibă o fermă în apropiere şi să ne lase să petrecem noaptea acolo, aşa că ne-am încumetat să-i ieşim îngerului în cale.
Am apucat să-l vedem, mai matur şi mai robust decât înainte, mai singuratic ca oricând, în mijlocul unui peisaj stâncos şi dramatic, cu vegetaţie verde ca smaraldul, nori violeţi şi umbre vineţii, însă doar de la distanţă şi neştiute, căci între el şi noi se interpunea o masă compactă şi zgomotoasă de fanatici care ne interziceau apropierea. Chiar de-am fi putut, tot nu ne-am fi apropiat, pentru a nu-i întrerupe intensitatea transei mistice care-l ţinea drept şi încordat în vârful unei stânci ascuţite, cu trupul său magnific periculos de aplecat deasupra abisului, surd la adulaţii, neluându-şi în seamă adoratorii, neîncrezător în propria divinitate, străin

de putere şi glorie, cu părul negru fluturând în vânt şi privirile pierdute în luminile asfinţitului.
N-am să neg că, văzându-l, vechiul foc mi s-a înteţit în inimă. Dar n-am făcut nici un pas spre el, nici unul. Noii me tangere, striga sfidătoare şi imperativă gura lui mută, strigau ochii lui orbi, întreaga lui fiinţă. Şi am înţeles mesajul: nu mă atinge, şi m-am supus cu moartea în suflet.
A fost ultima oară când l-am văzut. La puţin timp după aceea aveau să survină evenimentele niciodată lămurite care au dus la dispariţia lui, acolo unde se unesc râurile Alb şi Negru, exact în locul în care acum se poate vedea un sanctuar grosolan ridicat în onoarea sa.
Stai trează în întunericul unei nopţi calme de septembrie. Eşti cufundată în tăcere şi îţi încordezi auzul. Auzi ? Un foşnet de aripi, abia cât o adiere de pene... O fluturare care mişcă alene aerul... Este glasul meu.
Simţi în tine o scânteiere slabă, atât de slabă, că abia îţi încălzeşte măruntaiele ? Este prezenţa mea diluată în eter, care străbate uitarea şi ajunge la tine. Din bezna exilului îţi vorbeşte îngerul proscris; vin să-ţi şoptesc la ureche epopeea vechilor mele bătălii.
Sunt ce a mai rămas din Arhanghelul Uriel, flacăra Domnului, văpaia lacomă care în trecutul său de glorie a încălzit şi a luminat planetele şi inimile. Eu eram cel ce menţinea echilibrul universurilor create şi încă necreate. Eu, şi nu altul, cel care rătăcea pe pajişti albastre meditând la ordinea lumii, distrusă acum şi lăsată pradă hoardelor hazardului smintit. De mine depindeau copiii născuţi sub zodia Balanţei; paşii-mi răsunau în emisfera sudică, astăzi lipsită de tutela mea şi expusă ciumei, foametei şi războiului. Alaiul meu era format din zece înţelepţi tobă de carte, care rămâneau tăcuţi, ştiind ceva ce prea des se uită: că neştiinţa e singura ştiinţă.

Iată-mă redus la o esenţă aproape stinsă: sunt tăciunele de sub cenuşă. Supravieţuiesc anonim, clandestin, în fervoarea mulţimii ignorante, atât de înţeleaptă, încât înalţă laudă îngerilor, chiar dacă nu le cunoaşte numele.
Te întrebi ce s-a întâmplat cu măreţia mea de odinioară. Cine a stins lumina care ţâşnea cu atâta forţă din mine, cine mi-a înnegrit chipul de astru palid, cine mi-a întunecat pielea de alabastru şi mi-a tăiat buclele care-mi cădeau pe spate. Vrei să ştii când au început războaiele mele.
S-a întâmplat pe vremea când oamenii l-au simţit prea departe pe Dumnezeu, izolat şi inaccesibil, Monarh Suprem în tăriile cerului, şi au început să caute mângâierea îngerilor, pe care-i găseau la tot pasul, luând parte la natură şi la lucrurile cele mai mărunte, precum şoarecii şi acele. Fiecare bărbat şi fiecare femeie a putut astfel să creadă într-un prieten înaripat, din prima clipă a vieţii sale, fiecare nou-născut simţea răsuflarea unui păzitor aplecat deasupra leagănului său. Tot aşa, fiecare ţară, chiar şi cele care nu apar pe hartă, fiecare oraş, râu, pârâu, munte şi lac îşi aveau îngerul lor tutelar. N-a existat meserie care să fie lipsită de un binefăcător. Unul pentru zidari şi altul pentru păstori, unul pentru rege şi altul la fel de important pentru vasal, pentru nobil şi pentru şerb, pentru muzicant şi pentru saltimbanc, pentru cavaler şi pentru scutier, pentru vânătorul de cerbi, pentru femeia de la vie, marchiză, mulgătoarea de capre, moaşă şi brutăreasa.
Era regatul serafic al pământului, iar eu, Uriel, stăteam alături de Mihail, Gabriel şi Rafael în sinedriul îngerilor majori, egali în ierarhie şi la aceeaşi distanţă faţă de tron: la nord Rafael, peregrin, patronul călătorilor şi al străinilor, purtând numele Domnului pe tăbliţa

de la piept, vindecător de boli şi răni. La răsărit Mihail, războinic imberb şi focos, al cărui strigăt de luptă e „Cu Dumnezeu înainte!" şi al cărui vrăjmaş, Dragonul, cade decapitat de o singură lovitură de spadă. La apus Gabriel, mesagerul, înveşmântat în haine minunate şi pomenit cu aceeaşi admiraţie în Biblie şi în Coran, solul

universal al veştilor bune. Iar la miazăzi eu, Uriel, gânditor şi piroman. Marele Uriel, flacăra lui Dumnezeu, căruia Enoch, patriarhul de dinainte de Potop greşit considerat apocrif, i-a recunoscut locul cel mai înalt pe firmament, imediat sub Tatăl ceresc.
Mulţimea îngerească ce a invadat împreună cu mine pământul a fost bine-venită pentru cei umili şi simpli cu duhul, dar pentru alţii a fost motiv de alarmă şi nemulţumire, căci mulţi au privit cu spaimă intervenţia noastră asupra fiinţelor şi a lucrurilor. Panteism păgân, au strigat înalţii ierarhi ai Bisericii, roşii de invidie că erau daţi la o parte. Animism eretic, au strigat, inchizitori şi neîncrezători, sfinţii doctori, simţindu-şi ameninţată exclusivitatea asupra lui Isus, Fiul Domnului.
Atunci, asupra mea, Uriel, numit în acele vremi cel Mare, a căzut răzbunarea lui Zaharia, papă, care a dus ura până la a-mi interzice numele şi a-i osândi la rug pe susţinătorii mei.
Dar anatema şi osânda n-au făcut decât să înteţească flacăra, iar credinţa în mine s-a întins până la marginile Sfântului Imperiu Roman, ba chiar şi mai departe, precum focul care se întinde vara într-o pădure uscată. In acelaşi timp a crescut şi numărul duşmanilor mei, între care au fost unii puternici, precum Bonifaciu, sfânt şi martir, dar şi suveranii Carol cel Mare şi Pepin cel Scurt.
Asupra mea au început să se reverse necazurile. Conciliul de la Laodiceea, sinodul de la Soissons,

conciliul germanic; hotărâţi să mă înfrângă, au recunoscut ca nume autentice de îngeri doar pe cele pomenite în Scripturi, care sunt numai trei, adică Gabriel, Rafael şi Mihail, decretând că celelalte erau nume de demoni, printre care şi al meu, Uriel, şters dintre cei patru mari şi pus primul la indexul celor blestemaţi, urmat de Raguel, Jubuel, Jonia, Adimus, Tubuas, Sabaot, Simiel, Eiodiel, Sealtiel şi Barachiel.
Iar cine îi invoca pe aceştia sau pe alţii cu nume necunoscut era declarat superstiţios, era excomunicat şi osândit la moarte.
Mihail, Rafael, Gabriel: numai ei trei şi-au păstrat titlurile şi demnităţile, în vreme ce eu, al patrulea dintre cei mari, treceam primul în hoarda proscrisă. Papa Clement al III-lea a poruncit să mi se şteargă imaginea de la Santa Măria degli Angeli, din Roma, iar exemplul i-a fost urmat de episcopi şi abaţi, drept care pe mozaicuri şi fresce în locul meu a rămas un loc gol pe tencuială, alături de măreţia recunoscută şi veşnică a lui Mihail, a lui Gabriel, a lui Rafael.
Teologul Gioseppe din Turre a vrut să justifice aceste abuzuri semnalând pericolul care s-ar fi iscat dacă credincioşii ar fi numit îngerii cu cuvinte neobişnuite, inventate în mod arbitrar după bunul lor plac.
De fapt, Gioseppe de Torre şi ceilalţi teologi se temeau să nu-şi piardă autoritatea şi puterea asupra credinţei oamenilor. Se mai temeau şi ca noi, îngerii Domnului, fiind aproape la fel de desăvârşiţi precum însuşi Domnul, aproape la fel de frumoşi, de plini de calităţi şi talente, să nu-i ajungem din urmă, ba chiar să-i întrecem.
Mânaţi de ură şi frică, ierarhii i-au persecutat pe cei pe care-i numeau idolatri, înroşind cu sângele lor pădu-

rile şi păşunile din sudul Franţei. Pe Valea Licului au ars crucile şi au dărâmat sanctuarele ridicate în onoarea mea. Au dus la rug sute de adepţi de-ai mei, care au murit cu acest strigăt pe buze: Non moritur Vriei!
în ciuda tuturor, dăinui. Sângele şi focul n-au reuşit să mă şteargă de pe faţa pământului. Supravieţuiesc, aidoma tăciunelui de sub cenuşă, în puţinele relicve care au păcălit cenzura şi astăzi le vorbesc iniţiaţilor despre trecerea mea prin lume:
Sunt prezent în imnul Sfântului Ambrozie, care obişnuia să repete cu glas puternic Non moritur Gabriel, non moritur Raphael, non moritur Uriel.
Pe o placă de plumb care are darul de a ţine departe tumorile maligne, descoperită

în apropiere de Arkenise.
Printre copţii care mă sărbătoresc şi acum, la cincisprezece iulie.
în Canonul Universalis al etiopienilor.
în calendarele orientale.
în litaniile şi exorcismele medievale, răspândite prin Siria, Pisidia şi Frigia, din care se păstrează nişte fragmente izolate.
Sub forma unui războinic cu trăsături orientale mă poţi găsi în penumbra aurie a Capelei Palatina din Palermo.
Sunt prezent la Sopo, alb la piele, în port curtenesc şi cu privire ambiguă, pe un tablou colonial în ulei al cărui pictor anonim m-a înveşmântat în catifele şi mi-a pus în mâna dreaptă o spadă de foc.
Dăinui, palid, decolorat, aproape pierit, în aceste pagini de manuscris în care tu, femeie din Galileea, ai vrut să-mi pui la adăpost zvâcnirea agonică a sângelui.
în tine dăinui deci, la tine apelez în acest septembrie calm şi tăcut. Puţin a mai rămas din mine, dar sunt

aici. Voi fi umbra protectoare ce-ţi va însoţi zilele. Apa proaspătă ce-ţi va răcori ceasurile de spaimă. Dar mereu alături de tine, de-a lungul întregului drum. Voi fi săgeata care-ţi va arăta încotro să te îndrepţi atunci când va sosi clipa să pleci.
Femeie, în genunchi! Intinde-ţi braţele precum crengile unui copac. Eliberează-ţi casa şi deschide fereastra, pentru ca acest deşeu îngeresc, care fuge speriat, să între fără frică şi să găsească adăpostul unde să poată arde, tainic şi discret, aidoma unei flăcări vrăjite.
Repetă cu mine litania lui Ambrozie şi salvează-mă de neant: Non moritur Uriel! Non moritur Uriel! Non moritur Uriel!

VII
MANUEL, FIUL FEMEII

Urc săptămânal în Galileea ca s-o vizitez pe doamna Ara şi să-i arăt fetiţa, fetiţa mea, care a făcut şase anişori.
Orlando, unchi-său Orlando, lucrează ziua la Somos, la secţia de grafică, iar seara învaţă ca să-şi ia bacalaureatul la un liceu tehnic. Munceşte cât şapte şi, dacă nu m-ar ajuta, zău că nu ştiu ce m-aş face.
Maica María Crucifija a nimerit într-un sat de cultivatori de cafea, pe nume Belén de Umbría. Se spune că e schivnică şi-şi petrece zilele şi nopţile, retrasă şi izolată, într-o vizuină de sălbăticiune. Despre Sweet Baby Killer am aflat că şi-a pierdut piciorul şi umblă cu o proteză de lemn, ceea ce n-o împiedică să se descurce şi să-şi câştige pâinea ca hamal în portul Buenaventura. Marujita de Peláez continuă să locuiască în Galileea, dar nu mai poartă mantie, nici albastră, nici de altă culoare. Părintele Benito a murit acum doi ani, dar nu de cancer pulmonar din cauza ţigărilor Lucky Strike, cum ar fi fost de aşteptat, ci în urma unui infarct survenit de atâţia nervi pe care şi-i făcea. M.F.I. s-a desfiinţat pentru că aproape toţi membrii au plecat la Medellin, să îngroaşe rândurile traficului de droguri.
După ce-am dus-o pe Frumoasa Ofelia la surorile Muñís, acestea au devenit ghicitoarele ei de căpătâi. Bătrânelele o îndrăgesc şi îi prepară unguente speciale

ca să-şi păstreze veşnic tenul de păpuşă, în schimb Of elia le vizitează des şi nu ia nici o decizie în materie de amor fără să le ia în seamă sfatul.
Doamna Ara ţese pături şi tricotează carpete, din asta trăieşte. Vieţuieşte cu seninătate, ocupându-se de Orlando şi dedicându-i nepoată-sii fetiţa mea toată dragostea pe care nu i-a putut-o da fiului ei celui mare. Despre care n-a mai aflat nimic după dispariţia sa; nu i-a mai recepţionat mesajele, aşa că a pus capăt şi misiunii ei de scrib.
Mi-a interzis să public cele cincizeci şi trei de caiete înainte de moartea ei, cu excepţia celor şase fragmente pe care, după multe rugăminţi, le-am inclus în

paginile astea. Nici acum n-a fost de acord să le încredinţeze Bisericii, deşi arhiepiscopul de Santafe de Bogota în persoană a urcat până la ea acasă să i le ceară. Nu casa de dinainte, ci alta, pentru că doamna Ara s-a mutat şase străzi mai jos.
Fosta ei casă s-a transformat într-un sanctuar atât de frecventat, că-l vizitează până şi candidaţii la preşedinţie aflaţi în campanie electorală.
De-a lungul vechii străzi din Cartierul de Jos se urcă acum pe o scară de ciment, cu chioşcuri de o parte şi de alta, unde se vând medalii, stampe, rugăciuni şi alte amintiri despre îngerul din Galileea, recunoscut astăzi de clerici, episcopi şi alte ierarhii ecleziastice. Cel mai bine se vând nişte relicvarii ce conţin bucăţi din adevărata sa tunică şi din pielea sandalelor. Relicve false şi amintiri false despre cineva care n-a avut pe timpul vieţii nici cămaşă şi nici încălţări.
Scara de ciment se opreşte în faţa namilei de beton care e noua biserică, ridicată pe locul fostei Peşteri Bethel. Jos, în ce-a mai rămas din grote, sub fundaţiile

bisericii, sălăşluieşte un popor subteran de cerşetori, drogaţi şi copii, care supravieţuiesc din monedele aruncate de pelerini. Mai sunt şi alte noutăţi, precum o linie de autobuz pentru vizitatori şi două pensiuni unde trag cei veniţi de departe.
Biserica se cheamă a îngerului Sfânt şi are lângă altar statuia de ghips a unui băiat alb şi blond, cu o pereche de aripi uriaşe care-l coboară din cer, o tunică scurtă romană, o mantie purpurie, o coroană de aur fals şi un picior încălţat într-o sanda grecească, cu care zdrobeşte fără scârbă o jivină malefică. în spatele statuii, o bandă electronică exact ca acelea care anunţă preţul hamburgerilor la restaurantele McDonald's rulează literă cu literă, cu ajutorul unor beculeţe roşii, cele zece porunci, cele şapte sacramente şi operele de caritate.
Tot circul ăsta impresionant n-are nimic de-a face cu noi, îngerul atât de venerat nu este al nostru. Doamna Ara, Crucifija, fetiţa şi cu mine nu apărem în versiunea oficială pe care au montat-o. Nici Sweet Baby Killer, nici Marujita de Pelâez. Noului preot nu-i plac decât istoriile celeste şi aurite, nu vrea să afle nimic despre cineva care l-ar putea lega pe îngerul din Galileea de pământul acesta. Cu atât mai mult când e vorba de femei. Pentru a crede în înger, Biserica l-a despuiat de sentimente, carne şi oase şi l-a transformat într-o fabulă nesărată de invenţie proprie.
în rest, mahalaua s-a schimbat prea puţin. în afară de „Steaua", care are alţi patroni şi nu se mai cheamă prăvălie, ci supermarket. Nu există încă străzi pavate, nici canalizare, pe timp de iarnă apa mai duce la vale câte o casă.
Eu lucrez tot la Somos. Continui să scriu aceleaşi tâmpenii, dar acum mi se plătesc mai bine. Locuiesc

cu fiică-mea şi aproape tot timpul mi-l dedic ei. N-am vrut să mă mărit şi, deşi de-atunci au trecut prin viaţa mea câţiva bărbaţi, eu păstrez încă nostalgia îngerului, de obicei în surdină, dar uneori de exemplu acum cu o forţă înnebunitoare.
Nu pot să le mulţumesc îndeajuns oamenilor din Galileea, care m-au făcut să văd ceea ce ochii mei n-ar fi văzut nicicum. Nu-i uşor să recunoşti un înger, iar fără ajutor aş fi fost ca atâţia alţii, care l-au avut alături şi nici nu şi-au dat seama.
Dacă fiică-mea se simte bine undeva, atunci Galileea e acel loc. Urcă pe munte cu Orlando şi ia cu ea o oală şi face mâncare în aer liber; se joacă şi se bate pe stradă cu alţi copii; uneori dispare cu orele, o găsesc adormită în faţa vreunui televizor, prin vecini. Ce vreau să spun e că, din fericire, lumea din mahala o consideră un copil ca toţi ceilalţi. Numai că la început n-a fost aşa.
Când mi-a venit sorocul să nasc, în faţa maternităţii clinicii Country s-au adunat vreo cincizeci-şaizeci dintre ei, cu flori şi lumânări. Restul au rămas sus, în mahala. Ziceau că se arătaseră toate semnele favorabile: numărul fast de stele pe cer, mierla care a cântat la ora potrivită, zaţul cafelei având desenul care trebuia.
A fost o nebunie întreagă, medicii şi infirmierele nu pricepeau nimic. Eu da, şi

muream de frică. Lumea aştepta împlinirea profeţiei, veriga următoare a lanţului, naşterea copilului de înger, aşa cum se întâmplase cu secole în urmă şi cum trebuia să se întâmple şi mai departe.
Hotărârea mea era luată: aveam să-mi iau copilul şi să plecăm departe, în alt oraş, undeva unde să-l cresc fără să simt apăsarea stigmatului. Evident, aflând că e
77
fetiţă, uşurarea mea a fost imensă. în schimb, vestea a picat ca un duş rece peste oamenii din Galileea: cu alte cuvinte, reîncarnarea nu se împlinise, căci un înger-femeie era ceva de neconceput.
Dezamăgirea a fost mare, mahalaua a uitat repede de fetiţă şi de mine. Bine, de uitat nu ne-au uitat, pentru că suntem iubite şi acceptate. Să spun mai bine că au uitat episoadele trecute şi originea fetiţei. La rândul ei, ea ştie prea puţin. Ştie doar că tatăl ei a fost un tip excepţional şi că-l chema Manuel.
De unde ştiu că se numea Manuel ? Mi-au spus-o surorile Munîs. Mi-au spus că bunicul îngerului, în afară de faptul că era un nemernic, era şi un fanatic religios şi că, înainte de a vinde copilul străinilor, şi-a liniştit conştiinţa botezându-l.l-a pus numele Manuel. Asta mi-au spus-o cele două Munîs mai bine zis Chofa, căci Rufa continuă să nu scoată o vorbă -, şi eu am crezut. Am crezut mai întâi pentru că Manuel vrea să spună „Cel care este cu noi". Apoi, pentru că n-avea nici un sens să-i spun fetiţei că, din motive care ţin de viaţă, tatăl ei nu avea nume.
E o fericire că fiică-mea poate să crească în condiţii bune, ca o fetiţă sănătoasă şi normală ce este. Fireşte, pentru mine e o fiinţă minunată, dar e de înţeles, doar sunt mama ei. Şi doamna Ara o vede cu ochi de bunică de fiecare dată când o aud şoptind: „Fătuca asta luminează!" N-am descoperit la ea nimic care s-o deosebească de alţi copii, nici o trăsătură excepţională. Cel mai mult îl iubeşte pe unchiul ei Orlando, face colecţie de benzi desenate, nu suferă verdeţurile, foloseşte computerul ca să-şi facă lecţiile la matematică, îmbracă păpuşile şi e obsedată de jocul Nintendo. Deşi
77
am botezat-o cu numele maică-mii, Damaris, nu o strigăm aşa, parcă nu i se potriveşte, aşa că fiecare îi dă altă poreclă. Trebuie să vă spun că e tare frumoasă, dar nu mai frumoasă decât atâtea alte fete de pe aici.
Mă îngrijorează un singur lucru. Unul singur, care mă ţine trează şi mă frământă: clarviziunea aceea adâncă a ochilor ei negri, care înţeleg totul fără a fi nevoie de cuvinte şi care uneori ai zice că privesc fără să vadă.
Mulţumiri
Lui Ivan şi copiilor noştri.
Cumnatului meu Gonzalo Mallarino Flórez, care m-a ajutat să corectez originalul.
Tuturor celor care mi-au adus date despre lumea îngerilor sau care au colaborat la această carte în diferite moduri : Patricia di Prima, bibliotecari de la Biblioteca Angelica din Roma, Ana Cristina Navarro, monseniorul Iván Marín, Kelly Velásquez, María Elvina Escallón, soţii Matíos, Gloria Rave, doamna Xiona şi doamna Luciana, Rodrigo şi María del Carmen Meza, psihiatrii Ismael Roldan, Ricardo Sánchez şi Ignacio Vergara, părintele Jansen de la Università Gregoriana din Roma, Amparito şi marele ei Julio, părintele Daniel Estivil de la Pontificio Istituto Orientale din Roma, avocaţii Guillermo Baena şi María Teresa Garcés, părintele Alejandro Ángulo, S.J.
Editorilor mei, Moisés Melo şi Margarita Valencia.
Lui Gonzalo Mallarino Botero, consultantul meu expert de căpătâi.
Părintelui Francisco De Roux, S.J., pentru orele îndelungate de conversaţie.
Extraordinarei şi lucidei Elvira Martínez.
Lui Gustavo Mejía, care acum douăzeci şi cinci de ani mi-a fost profesor de literatură.
77
Cuprins

I. Orifiel, îngerul de lumină 9
II. îngerul fără nume..... 51
III. Elohim, îngerul căzut..... 75
IV. Mermeoth sau furia îngerului..... 97
V. Răzbunarea lui Izrafel 121
VI. Marele Uriel, îngerul proscris..... 169
VII. Manuel, fiul femeii..... 199
Mulţumiri 207